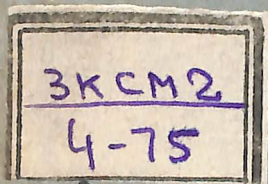

10222

Ա. ԿՈՍԱՐԵՎ

ՀԱՄԼԿՅԵՄ ԿԵՆՏԿՈՄԻ
ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ
ԼԵՆԻՆՅԱՆ ԿՈՄՅԵՐԻՏՄԻՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՄԱՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ X ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻՆ

ՀԱՅԿՈՒՍՏՐԱՏ • 1936

22 MAY 2013

10222

ՅԿՄԶ
4-75
Ա. ԿՈՍԱՐԵՎ

uy

24 SEP 2006

1 DEC 2009

ՀԱՄԼԿՅԵՄ ԿԵՆՏԿՈՄԻ
ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ
ԼԵՆԻՆՅԱՆ ԿՈՄՅԵՐԻՏՄԻՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՄԱՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ X ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻՆ

1936 թ. ԱՊՐԻԼԻ 11-ԻՆ

606

3865

ՅԵԿԱՌԻՍՏԱՐՈՍ • 1936

14746-57

I. ԽՍՀՄ-ՈՒՄ ՍՈՑԻԱԼԻԶՄԻ ՀԱՂԹԱՆԱԿԸ
ՍՏԱԼԻՆՅԱՆ ՂԵԿԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՂԹԱՆԱԿՆ Ե

Հինգ տարի յե անցել Լենինյան կոմյերիտմիության Ծրդ Համադումարից: Այդ տարիները հաղեցված են այնպիսի խոշոր անցքերով, վորոնց պարզ թվարկումն անհնարին և տեղավորել մի դեկուցման շրջանակներում:

Անցած ետապը մեր յերիտասարդության համար նախ և առաջ հանդիսացավ սոցիալիզմի համար մղվող պայքարի փայլուն բողջևիկյան դարոց:

Խորհրդային յերիտասարդությունն աննախընթաց բարձրության հասավ: Յերիտասարդության նախորդ սերունդներից վոչ մեկն այնպիսի հնարավորություններ չի ունեցել իր ֆիզիկական ու հոգեոր ծաղկման համար, վոր ունի խորհրդային յերիտասարդությունը: Յերիտասարդությունը յերբեք չի ապրել և չեր կարող ապրել՝ շրջապատված պետության այնպիսի բացառիկ հոգատարությամբ, ուշադրությամբ ու սիրով, ինչ ամեն ոք զգում ենք մենք՝ խորհրդային յերիտասարդությունը:

Լենինյան կոմյերիտմիությունը, ինչպես և ամբողջ խորհրդային յերիտասարդությունը, բողջևիկյան մեծ կուսակցության դեկավարությամբ, նրա անմիջական ոգևությամբ, հանդիսանում և նոր, անդասակարգ հասարակության կառուցման ամենաակտիվ մասնակիցը:

Բողջևիկյան համամիութենական կոմունիստական կուսակցությունը դաստիարակում և մեր յերիտասարդությանը և հանդիսանում և նրա ամբողջ կյանքի ու պայքարի ուսուցիչը:

Այս հինգ-վեց տարվա ընթացքում, չնորհիվ առաջին հնդամյակի հաջող կատարման և յերկրորդ հնդամյակի առաջարկած

А. КОСАРЕВ
ОТЧЕТ ЦК ВЛКСМ
X ВСЕСОЮЗНОМУ СЪЕЗДУ
ЛЕНИНСКОГО КОМСОМОЛА

Армпартиздат. Эривань

խնդիրները լուծման՝ մեր յերկիրը դարձավ սոցիալիստական, մի յերկիր, վորտեղ վոչնչացված է մարդու շահագործումը մարդու կողմից:

Պրոլետարական մեծ հեղափոխությունն սկզբունքորեն տարբերվում է մյուս բոլոր հեղափոխություններից նրանով, վոր «նա իրեն նպատակ է դնում վո՛չ քե շահագործման մի ձևը շահագործման մի այլ ձևով, շահագործողների մի խումբ շահագործողների մի այլ խմբով փոխարինելը, այլ մարդու կողմից մարդու ամեն մի շահագործումը վոչնչացնելը, բոլոր և ամեն տեսակի շահագործողական խմբերը վոչնչացնելը...» (Ստալին—«Հոկտեմբերյան հեղափոխության միջազգային բնույթը»: «Լենինիզմի հարցերը», էջ 258, հայերեն 2-րդ հրատարակություն):

Մեր յերկրում ընդմիշտ վոչնչացված է այն կարգը, վոր գեոևս իշխում է ԽՍՀՄ-ի սահմաններից դուրս՝ կապիտալիստական ստրկության ու ճնշման կարգը:

Սոցիալիստական տնտեսաձևը դարձավ ամբողջ տնտեսության մեջ միակ ու անբաժան իշխող ձևը: Մեզ մոտ չկան կարվածատներ, գործարանատներ, վաճառականներ, կուլակներ, չկան ձրիակերներ և մականույթներ:

Մեր պետության մեջ վոչնչացված է մասնավոր սեփականությունը՝ կապիտալիստական հասարակության այդ հիմքը, կապիտալիստների հարստացման աղբյուրը և աշխատավոր մասսաների ճնշման գործիքը: Սոցիալիստական կարգի հիմքը հանրային սեփականությունն է: Իրականացված, է սոցիալիզմի կարևորագույն սկզբունքը՝ չաշխատողը չի ուտի և վարձատրությունը՝ տրվում է ըստ աշխատանքի: Պատմության մեջ առաջին անգամ աշխատանքը դարձել է պատվի գործ, արիության, փառքի ու հերոսության գործ: Վերջնականապես արմատախիլ արվեց կապիտալիզմը գյուղում: Կոլտնտեսությունները հաղթեցին անդաունալիորեն, դառնալով այն ուժը, վորը վճռում է ամբողջ գյուղատնտեսության և նրա բոլոր ճյուղերի ճակատագիրը: Անհետացավ աղքատությունը գյուղում և նրա հետ միասին անհետացավ գյուղի աշխատավորության՝ անցյալում իրավազուրկ ու ճնշված խավը — չքավորությունը: Կոլտնտեսություններում աշխատավոր գյուղացիների մասսաները հասան ապահովված մարդկանց վիճակին: Վոչնչաց-

վեց գյուղացիության տնտեսական քայքայման ու աղքատացման այն պրոցեսը, վորը տեղի յե ունենում կապիտալիստական բոլոր յերկիրներում:

Խորհրդային Միության մեջ չկան ճնշված և ճնշվող ժողովուրդներ: Խորհրդային Միության բոլոր ժողովուրդները, անկախ նրանց ազգությունից և կուլտուրայի մակարդակից, հանդիսանում են միասնական, համերաշխ, յեղբայրական ընտանիք:

Մեր յերկրում վերացված է գործազրկությունը՝ ամենատուկայի այն դժբախտություններից մեկը, վորին մշտապես դատապարտում է աշխատավորներին կապիտալիստական հասարակությունը: Բուրժուական տնտեսագետ Հարրի Եդլանը հարկադրված է խոստովանել, վոր կապիտալիստական յերկիրներում «այժմ ավելի շատ գործազուրկ կա, քան համաշխարհային պատերազմի ժամանակ զենքի տակ գտնվող մարդիկ կային»: Պատերազմի ժամանակ սովը կապված էր պարենամթերքի պակասության հետ, այժմ գործազրկությունը և նրա ուղեկից սովը կապված են վոչ թե պարենամթերքի պակասության, այլ ընդհակառակը, նրա առատության հետ: Մինչև 25 տարեկան յերիսասարկների ամբողջ սերունդներ աշխատանք գտնել չեն կարողանում:

Կապիտալիզմի կլասիկ յերկիրը՝ ԱՄՆ-ը 12 միլիոն գործազուրկ ունի, վորից 5 միլիոնը գործազուրկ յերիտասարդներ են: Գերմանիայում, վորտեղ Փաշլիգմը խոստացել էր շտապ կարգով վերացնել գործազրկությունը, պաշտոնական տվյալներով 5 միլիոն գործազուրկ կա: Հենց իր՝ Գյոթլինգի խոստովանությամբ, անցյալ տարի, և այն ելմիայն իր կարծիքով Փաշլիգմին հավատարիմ, ավելի քան 13 միլիոն հոգի ապրում էր բարեգործական աղքատիկ նպաստներով:

Վիճակագրությունը հաստատում է, վոր ճղնածամի տարիներին ամբողջ կապիտալիստական աշխարհում սովից մահացել է յերկու միլիոն չորս հարյուր հազար հոգի: Նույն ժամանակամիջոցին կարիքից իրենց կյանքին վերջ են դրել 1-200 հազար հոգի: Այսպես են, ընկերներ, գործազրկությունն ու նրա հետևանքները կապիտալիստական յերկիրներում:

Ընկեր Ստալինը 1931 թվականին տնտեսավարների խորհրդա-

կցութեանն իր արտասանած ճառով արտամական մեծագույն խնդիրներ դրեց մեր յերկրի առջև: Նա ասաց. «Առաջավոր յերկիրներից մենք հետ եմք մնացել 50—100 տարով: Այս տարածութունը մենք պետք է կտրենք անցնենք 10 տարով: Կա՛մ մենք այս բանը կանենք, կա՛մ մեզ կնգմենք»:

Ահա քե ինչ եմ քեյադրում մեզ մեր պարտավորութիւնները ԽՍՀՄ-ի բանվորների ու գյուղացիների հանդեպ: (Ստալին, «Տնտեսավարների խնդիրների մասին», «Լենինի գծի հարցերը», եջ 555, հայերեն 2-րդ հրատ.):

Մենք վերացրինք մեր յերկրի հետամնացութիւնը: Անցյալում հետամնաց, առավելապես գյուղացիական յերկիրը մենք դարձրինք հզոր, ինդուստրիալ պետութիւն, մի յերկիր, վորն ունի խոշոր կոնկրետ հողագործութիւն:

Սոաջին հնգամյակի իրադործման և յերկրորդ հնգամյակի պլանների կատարման շնորհիվ ԽՍՀՄ-ն արդիւնաբերական արտադրանքի ծավալով հաստատապես առաջին տեղը գրաւեց Յեւրոպայում, իսկ իր արդիւնաբերութիւն մի շարք ճյուղերում, վորոնց թվում նաև այն ճյուղերում, վորոնք ամբողջովին նոր են ստեղծվել այս տարիների ընթացքում, առաջին տեղն է գրաւում աշխարհում:

Մեր յերկրը վերացրեց սովը տեխնիկայի ասպարեզում և բարդ ստեղծեց ամբողջ ժողովրդական տնտեսութիւն տեխնիկական վերակառուցման համար:

Անցյալում թույլ, պաշտպանութիւն անպատրաստ յերկրից Խորհրդային Միութիւնը դարձավ պաշտպանունակութիւն մտքով առաջավոր յերկիր, այնպիսի մի յերկիր, վորն ընդունակ է մեզ համար անհրաժեշտ, ուղած քանակութեամբ, արտադրել պաշտպանութիւն խամանակակից զենքեր և մատակարարել դրանք բանակին՝ մեր վրա հարձակում տեղի ունենալու դեպքում:

Ստախանովյան շարժումը հանդիսանալով սոցիալիստական մրցութիւն բարձրագույն ետապը, խոստանում է աշխատանքի արտադրողականութիւն անախընթաց ծաղկում և ժողովրդական տնտեսութիւն ավելի մեծ վերելք:

Սոցիալիզմի հաղթանակը ԽՍՀՄ-ում, վորի մեծագույն պտուղներն ուրեցոր ավելի ու ավելի յեն չոչափելի դառնում,

արդիւնք են լենինյան-ստալինյան քաղաքականութիւն, արդիւնք են բոլշևիկյան կուսակցութիւն ստալինյան Կենտրոնական կոմիտեի ղեկավարութիւն:

Ժողովուրդների առաջնորդ ընկեր Ստալինը մշակեց և կենսադործում է մեր յերկրի վերակառուցման լենինյան պլանը:

Ընկեր Ստալինը վորոշեց մեր զարգացման գլխավոր գիծը՝ յերկրի ինդուստրացումը, — արտադրութիւն միջոցների արտագրումը, կապիտալիստական յերկրներից անկախ լինելու և ԽՍՀ Միութիւն պաշտպանունակութիւնն ամրացնելու ուղին: (Ծափահարութիւններ):

Ընկեր Ստալինի՝ պրոլետարական հեղափոխութիւն և սոցիալիստական շինարարութիւն այդ հանձարի մշակած պլանը միակ ճիշտ, արտամականորեն ստուգված ու հաղթական պլանը հանդիսացավ: (Ծափահարութիւններ):

Այն ուղին, վորով տարել է և տանում է ԽՍՀՄ աշխատավորներին ժողովուրդների մեծ առաջնորդ ընկեր Ստալինը, դա զգալիութիւնների հաղթահարման ուղին է, վորոնցից վախեցան, վորոնց առջև տեղի տվին զանազան ոպորտունիստներ: Նրանք՝ ոպորտունիստները, վորձեցին լենինյան-ստալինյան ուղուց շեղել բանվոր դասակարգին, հող պարարտացնել կապիտալիզմի վերականգնման համար, բաց անել դարբասն ինտերվենտներին առջև:

Ընկեր Ստալինի գլխավորած՝ բոլշևիկների կուսակցութիւնը բարձրացրեց բանվոր դասակարգի մարտական պատրաստութիւնը նրա բոլոր թշնամիների դեմ: Նա պատմական խնդիրների ճիշտ բարոնումով զինեց մեր յերկրի յուրաքանչյուր պրոլետարի, յուրաքանչյուր աշխատավորի: Կուսակցութիւնը ժողովրդին ցույց տվեց, թե ինչ են նշանակում ոպորտունիստների փորձերը, վորոնք իրականում դարձան բանվոր դասակարգի թշնամիները, և ջախջախեց հակահեղափոխական տրոցկիզմը, աջ և «ձախ» ոպորտունիստներին:

Մենք հաղթանակ տարանք այն պատճառով, վոր մեզ առաջնորդել է մեծ Ստալինը: (Ծափահարութիւններ): Ամեն անգամ, պայքարի դժվարին բոլորներին, ընկեր Ստալինի ցուցումներն ու

լողունդները բանվոր դասակարգին ու աշխատավորներին վստահութիւն են ներշնչել, ճշգրիտ կողմնորոշում են տվել:

Մեր յերկրի ժողովուրդը գիտեւ և անհունորեն հավատում է, թէ քանի վար Ստալինն աւագ, նշանակում է այնպես էլ կլինի (բռնուն ծափահարութիւններ), նշանակում է, կատարելով՝ նրա ցուցումները, հաղթանակը կապահովենք: Ամեն անգամ ընկեր Ստալինը տվել է գործողութիւններին կոնկրետ ծրագիր, իր իմաստութեան հզոր ճաճանչով լուսավորել է հաղթանակի ուղին:

Ընկեր Ստալինը խնդիր դրեց՝ տիրապետել շինարարութեան պաթոսին, և մեր յերկրի բազմամիլիոն աշխատավորներն առաջնորդի լողունդին պատասխանեցին հզոր սոցիալիստական մրցութեամբ:

Ընկեր Ստալինը խնդիր դրեց՝ շինարարութեան պաթոսը լրացնել յուրացման պաթոսով, և ի պատասխան դրան, սոցիալիզմի միլիոնավոր կառուցողները նստան դրքի առջև, մտան տեխնիկական խմբակները, դպրոցները, դասընթացները, դանադան ուսումնական հաստատութիւններ, սկսեցին տիրապետել տեխնիկային:

Ընկեր Ստալինը խնդիր դրեց՝ արտադրական-տեխնիկական ինտելիգենցիայի կազմեր ստեղծել մեր յերկրի բանվոր դասակարգից դուրս յեկած մարդկանցից, և մեր յերկրի աշխատավորները, մեր յերիտասարդութիւնը լայն արշավով դիմեց դեպի գիտութիւնը, և ներկայումս մենք ունենք արդեն արտադրական-տեխնիկական ինտելիգենցիայի մեր այդ կազմերը:

Ընկեր Ստալինի ղեկավարութեամբ կատարված է գյուղատնտեսութեան մեծագույն վերակերտումը, վերացված է կուլակութիւնը վորպես դասակարգ, պտեղծված են և պնտեսապես ու կազմակերպորեն ամբացված են կոլտնտեսութիւնները: Կոլտնտեսային կյանքի ստալինյան կանոնադրութիւնը հիմք է հանդիսանում կոլտնտեսային գյուղացիութեան հետագա ունեւոր, ու կուլտուրական աճման համար:

Ընկեր Ստալինն ամբողջ պայքարի ընթացքում իր իմաստուն ղեկավարութեամբ աճեցրեց ու աճեցնում և ամբացնում է մեր մեծ, բոլշևիկյան կուսակցութիւնը:

Համկ(բ)Կ-ն հետևելով ընկեր Ստալինի ցուցումներին, դուրս վնդեց իր շարքերից անկայուն, մանր-բուրժուական և լենինիզ-

մին թշնամի տարրերին: Կուսակցութիւնը ջախջախեց սպիտակ-գվարդիական-դինովյեյան-կամենեյյան խմբակը, վորն ընկ-Կիրովի ստոր սպանութեան կազմակերպիչն ու վոդեշնիղն եր:

Ընկեր Ստալինն առաջադրեց և հենց ինքն էլ մշակեց կուսակցական տնտեսութեան մեջ բոլշևիկյան կարգ հաստատելու հարցը:

Այժմ մեր կուսակցութիւնն ավելի քան յերբեկեցե դադափարապես ամբակուռ է, կազմակերպորեն համախմբված, միաձույլ ու միասնական: (Ծափահարութիւններ):

Լենինյան կոմյերիտմիութիւնը, մեր ամբողջ խորհրդային յերիտասարդութիւնը հպարտ է, վոր մեզ ղեկավարում է բոլշևիկյան մեծ կուսակցութիւնը: Մենք պարծենում ենք, վոր մեր յերիտասարդութեան աճեցնում, դաստիարակում և ուսուցանում է մեծ Ստալինը: (Ծափահարութիւններ): Մեր յերիտասարդութեան մեջ ամենամասսայական լողունդն է հենց իր՝ այդ յերիտասարդութեան առաջադրած լողունդը՝ «չորհակալութիւն ընկեր Ստալինին՝ յերջանիկ կյանքի համար»: (Բռնուն ծափահարութիւններ):

Մեր յերկրում սոցիալիզմի հաղթանակը մարքսիստական-լենինյան ուսմունքի հաղթանակն է: Սոցիալիզմի հաղթանակը ԽՍՀ Միութիւնում բոլշևիկներին ստալինյան Կենտրոնական կոմիտեյի ղեկավարութեան արդյունքն է: Բոլշևիկների կուսակցութիւնը սոցիալիստական հաղթանակների կազմակերպիչն է, իսկ ընկեր Ստալինը՝ այդ հաղթանակների վոդեշնիղն ու հանճարեղ ղեկավարը: (Ծափահարութիւններ):

**II. ԼԵՆԻՆՅԱՆ ԿՈՍՅԵՐԻՏՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆ
ՈՒ ՅԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅՈՒՆԸ
ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԵՁ**

Մեր յերկիրն արդեն խորհրդային իշխանության ժամանակ ծնված ու զարտադրակված յերիտասարդ մարդկանց մի ամբողջ սերունդ ունի: Ժողովրդատնտեսական հաշվառման կենտրոնական վարչության տվյալներով մեր յերկրում Հոկտեմբերյան հեղափոխությունից հետո ծնված մարդկանց թիվն առ 1-ն հունվարի 1936 թվի կազմում է ԽՍՀՄ բնակչության ամբողջ թվի 43 տոկոսը¹, յերկրի բնակչության համարյա կեսը: (Ծափախաբուքյուններ):

Մոցիալիտական շինարարության բոլոր բնազավառներում մեր յերիտասարդությունը, Լենինյան կոմյեբիտմիությունը հանդիսացել են և հանդիսանում են ակտիվորեն գործող ուժ: Խորհրդային Միության մեջ չկա այնպիսի անկյուն, վորտեղ կոմյեբիտականները փառաբանված չլինեն իրենց աշխատանքային սիրա-գործություններով:

Այս ժամանակի ընթացքում ՀամԼԿՅՍՄ Կենտկոմը մոտ 200.000 լավագույն կոմյեբիտականներ է ուղարկել մեր մեծ յերկրի ամենապատասխանատու շինարարությունները, չհաշված տեղական կազմակերպությունների (Ուրալ, Ուկրաինա, Արևմտյան Սիբիր, Մոսկվա, Հյուսիսային յերկրամաս) կատարած բազմաթիվ մոբիլիզացիաները:

1000 կոմյեբիտական մենք մոբիլիզացիայի յենթարկեցինք և

¹ Հաշվարկումները կատարված են ԽՍՀՄ բնակչության տարեգային կազմի տվյալներից, 1936 թվի վիճակագրության հիման վրա, հաշվի առնելով հետագա տարիների ծնունդն ու մահացությունն ըստ տարիքի:

ուղարկեցինք Արևելյան Սիբիր՝ վոսկու արդյունաբերության մեջ աշխատելու համար:

1200 կոմյեբիտական ղեաքին «Դալդրոմստրոյի» շինարարությունը:

1500 կոմյեբիտական մոբիլիզացիայի յենթարկեցին Արևմտյան յուրացնելու համար:

Մեր ուղարկած 2000 կոմյեբիտականները յուրացնում են Սախալինի հարստությունները:

Մեր ուղարկած 5000 կոմյեբիտականներ յուղողներ դարձան յերկաթուղային տրանսպորտում:

Կոմյեբիտմիության Կենտկոմը 6000 կոմյեբիտական մոբիլիզացիայի յենթարկեց կապի որդանները ամբացնելու համար:

7000 կոմյեբիտականներ կառուցում էին Ստալինգրադի տրակտորի գործարանը:

20.000 կոմյեբիտական մենք ուղարկեցինք անտառավայրի մթերման:

36.000 կոմյեբիտական իջան Դոնբասի հանքահորերը, վորպեսզի հանքերը գուրս բերեն ճեղքվածքից:

Չվախենալով դժվարություններից ու խոչընդոտներից, կոմյեբիտականներն ամենայն վոգեւորությամբ և համառությամբ հետոսբար աշխատում են, առաջատար ուժ հանդիսանալով բազմաթիվ շինարարություններում:

Հիշենք, վոր Բորբիլի՝ ընկեր Ստալինի անվան քիմկոմբինատի շինարարության մեջ կոմյեբիտականները բանվորության ամբողջ թվի 65 տոկոսն էին կազմում, ընկ. Լ. Մ. Կադանովիչի անվան «Շարիկոպոդչիպնիկում»—70 տոկոս, «Լուգանստրոյում»—55 տոկոս, «Ալոյստարում»—45 տոկոս:

Կոմյեբիտականների ձեռքերով կառուցված են խոշորագույն գործարաններ—մեր յերկրի պարծանքը: Դրանք տրակտորային գործարաններն են, դա ընկեր Մոլոտովի անվան ավտոգործարանն է, զգալի չափով Մադնիտական ու Կոպեցեկը, Դնեպրոստրոյը, վորի կոմյեբիտական կազմակերպությունը հարվածային աշխատանքի համար պարզեատրված է Լենինի չբանչանով: Մետրոպոլիտենի շինարարությանը բացառիկ ծառայություններ մատու-

ցելու համար մայրաքաղաքի կոմյերիտմիությունը, ընկեր Ստա-
լինի առաջադիւթյամբ, նույնպէս սրբազանատրվեց Լենինի շքանշա-
նով: Կոմյերիտականների ուժերով բարձրացվեց «Ուրալմաշը»:
Կոմյերիտականներն ուժերով հեռավոր Ամուրի վրա անախշեթաց
կարճ ժամկետով, չնայած տալոյալի սարսափելի պայմաններին,
կառուցվեց Կոմսոմոլսկ քաղաքը, վորը կուսակցության և կառա-
վարության կողմից այդ անունով կոչվեց խաւաիւթ Լենինյան կոմ-
յերիտմիության: (Բուռն ծափահարություններ):

Այդ ամբողջ մեծ աշխատանքի հաջողությունն ապահովվեց լե-
նինյան մեծ մրցակցությամբ, վորի դրոշն առաջին անգամ կոմյե-
րիտականները բարձրացրին:

Ներկայումս յերիտասարդության և կոմյերիտականների դերն
ե՛լ ավելի յե մեծացել սոցիալիստական շինարարության մեջ:
Անցյալ տարվա հուլիսի 1-ին մինչև 23 տարեկան հասակ ունեցող
յերիտասարդությունը մեր յերկրի բանվորության ընդհանուր թվի
34 տոկոսն էր կազմում:

ԽՍՀՄ-ում 7.000.000 յերիտասարդ բանվոր կա մինչև 23 տա-
րեկան հասակի: Դրանցից 3.140.000 աշխատում են արդյունաբե-
րության մեջ, 700.000—յերկաթուղային տրանսպորտում և
700.000—շինարարություններում:

Յերկրի առաջատար գործարաններում յերիտասարդության
տոկոսը չափ նշանակելի յե: Որինակ,

Կազանովիչի անվան առանցքակալների առաջին գործարան	42 տոկ.
Մաքսիմոգորսկի մետաղաձուլական գործարան	43 տոկ.
«Դինամո» գործարան Կիրովի անվան	44 տոկ.
Դազդյանների գործարան Ուլանովսկի մեյի անվան (Մոսկվա)	46 տոկ.
Չեկաբինսկի տրակտորի գործարան	47 տոկ.
Ստալինի անվան քիմկոմբինատ	60 տոկ.

Յերկրի խոշորագույն նոր գործարանները լցված են յերիտա-
սարդությամբ: Թե՛ գործարաններն են յերիտասարդ, թե՛ բան-
վորները:

Բանվորների այդ յերիտասարդ բանակի նշանակությունն ե՛լ
ավելի յե մեծանում, յեթե հաշվի առնենք, վոր բոլշևիկների կու-
սակցության և խորհրդային իշխանության հողատար կերպով
դաստիարակած յերիտասարդությունը տարեցտարի ե՛լ ավելի

գրադետ և դառնում և ավելի ու ավելի հաջող և յուրացնում
տեխնիկան:

Պետք և հիշել, վոր Լենինյան կոմյերիտմիությունը և բան-
վորական յերիտասարդությունը, ընկեր Ստալինի աջակցությամբ
և քաջալերումով, տեխնիկումի և հասարակական-տեխնիկական
քննությունների կազմակերպման նախաձեռնողները յեղան, քննու-
թյուններ, վորոնք մեծ դեր խաղացին նոր տեխնիկայի յուրացման
գործում և ստախանովյան շարժման նախերգանքը հանդիսացան:

Լենինյան կոմյերիտմիությունը, բանվորական յերիտասար-
դությունը առաջին նախաձեռնողները յեղան նաև ստախանովյան
շարժման մեջ: Աշխատանքի ավելի բարձր արտադրողականության
համար մղված սոցիալիստական մրցակցության նոր եռադն սկսեց
յերիտասարդ բանվոր Ստախանովը, վորն իր առաջին քեկորդը
նվիրեց միջազգային յերիտասարդական ուղևան: Տրանսպորտում
ստախանովյան մեթոդների պիոները հանդիսացավ մեր համազու-
մարի նախագահության անգամ կոմյերիտական Կրիվոնոսը (ծա-
փահարություններ), տեքստիլ արդյունաբերության մեջ՝ նույն-
պէս մեր նախագահության անգամ կոմյերիտուհի Յեվդոկիա Վե-
նոգրադովան (ծափահարություններ), մեքենաշինության մեջ,
Գորկու դարբին Բուսիլովից հետո՝ Փաբլործուսի տանյութամյա
սան կոմյերիտական Կուրիանովը:

Ի՞նչպէս և մեր յերիտասարդության արտադրական վորակա-
վորումը: Վերցրեք ելեկտրոտեխնիկական արդյունաբերությունը:
Մինչև 23 տարեկան հասակի յերիտասարդությունը փականագործ-
ների մեջ կազմում և 47 տոկոս, խառատների մեջ—49 տոկոս:
Ավտոտրակտորային արդյունաբերության մեջ աշխատող բոլոր
ձուլողների 42 տոկոսը յերիտասարդություն և, փականագործնե-
րի—49,5 տոկոսը, խառատների—54,5 տոկոսը, Փրեկերի վրա աշ-
խատողների—54,4 տոկոսը: Տրանսպորտային մեքենաշինության
մեջ խառատների 50 տոկոսը մինչև 23 տարեկան հասակ ունի,
Փրեկերի աշխատողների—47 տոկոսը, նշագծողների—62 տոկոսը:
Դրությունն այսպէս և նաև արտադրության մյուս ճյուղերում:
Այս տարիների ընթացքում միայն Փաբլործուսի դպրոցները յե-
րիտասարդությունից 1.380.000 վորակալ բանվորներ են պատ-

բաստել: Մեր յերիտասարդութեանը կարող ե նախանձել ամբողջ աշխարհի աշխատավոր յերիտասարդութեանը:

Իր գործի տեխնիկային տիրապետելը, վորակաւորման բարձրացումը անդրադարձան նաեւ յերիտասարդութեան աշխատավարձի վրա: 1931 թվի հունվարից մինչև 1935 թվի դեկտեմբերը յերիտասարդութեան աշխատավարձը բարձրացաւ 340 տոկոսով:

Աշխարհի և վոչ մի յերկրում չի կարելի տեսնել վորեւէ նման բան: Յեւ այդ ամենը մեզ տվեց սոցիալիզմի հաղթանակը, բոլշևիկյան կուսակցութեանը, այս ամենը մեզ տվեց Ստալինը: (Ծափահարութիւններ):

Գործադրութեանը, քաղցը և կարիքը չեն սպառնում մեր յերիտասարդութեանը, մեզ մոտ չկա և չի կարող լինել հոգս սեռովա մասին:

Ֆաշիստական, կապիտալիստական յերկիրներում յերիտասարդները—դրանք յերրորդ կարգի մարդիկ են:

Յեթե մեր յերիտասարդութեանը անկախ տարիքից ու սեռից հաւասար աշխատանքի համար հաւասար աշխատավարձ ե ստանում մեծահասակ բանվորների հետ, ապա բուրժուական, Ֆաշիստական յերկիրներում յերիտասարդութեան աշխատավարձը, վորպէս կանոն, միշտ ել անհամեմատ ցածր ե մեծահասակ բանվորի աշխատավարձից:

Կապիտալիստական յերկիրներում գործադրութեան սպառնալիքը մահվան ողակի նման կախված ե յերիտասարդութեան գլխավերեւը: Ֆաշիստական Գերմանիայում գործազուրկների 26 տոկոսը յերիտասարդ եւ, Ամերիկայում — 28 տոկոսը, Իտալիայում — 41 տոկոսը:

Ֆաշիզմը մի ժամանակ փայլուն ապագա յեր խոստանում յերիտասարդութեանը, — աշխատանք, հաց, աղատութիւն և ուսում: Իրականութեան մեջ նա բերեց յերիտասարդութեան մասսայական արձակումներ ձեռնարկութեաններէից, քաղց, աշտպես կոչված աշխատաւարհակային ճամբարներ, վոչ-մարդկային անընդհատ ղինվորական խտտավարժութիւն:

Հիտլերն արդէից յերիտասարդութեանն աշխատել ձեռնարկութեաններում, պարտավորեցնելով նրան վորոչ ժամանակ աշ-

խատել աշխատանքային պարհակի ճամբարներում—այդ յուրահատուկ կաղեմատներում, վորտեղ Ֆաշիզմը նրանից գողաւորւմ ե ուժն ու յերիտասարդութեանը:

Գերմանիայում, Անգլիայում, Ամերիկայում և Ֆրանսիայում բարձրագոյն մասնագիտական ուսումնական հաստատութիւններն ալարտող յերիտասարդութեան կեսից ալելին, չկարողանալով իր եներգիայի ու դիտելիքների գործադրութեան գտնել, լրացնում ե գործազուրկների բանակը:

Ֆրանսական «Լադեվես Ռիվիեր» գյուղի յերիտասարդ գյուղացին գրում ե. «Մեր ջահելութեանն անուրախ ե, մեր ամբողջ կյանքը ծանր, մաշիչ, անուրախ աշխատանք ե: Մենք նույնիսկ չենք կարող յերազել, թե կստեղծենք ընտանեկան ոջախ, աղքատութեանը վտարում ե սերը»:

Յերիտասարդութեան աշխատանքի պաշտպանութեան ամենեւին չկա վո՛չ միայն Ֆաշիստական Գերմանիայում, այլև կապիտալիստական բոլոր յերկիրներում, վորտեղ վերջին տարիներս վոչնչացված են նույնիսկ պաշտպանութեան այն չնչին նորմաները, վորոնք յերկիցե պաշտոնապէս գոյութեան են ունեցել: Գերմանիայի արդյունաբերական տեսուչները հաղորդում են. «Դժբախտ դեպքերը յերիտասարդութեան մեջ հանկուրենն աճել են: 1932 թվի համեմատութեամբ նրանք թյուրլինգիայում աճել են 100 տոկոսով, իսկ Բադենում 300 տոկոսով»: Դրան ոժանդակում ե Ֆաշիստները՝ իշխանութեան գլուխ անցնելու կապակցութեամբ, աշխատանքային ուրվա յերկարացումը յերիտասարդութեան այն հատվածի համար, վորը դեռ աշխատում ե ձեռնարկութեաններում:

Ներքին գործերի մինիստրութեան տվյալներով առ 1-ն վեւորեւ վարի 1935 թվի ձապոնիայում 331.000 յերիտասարդ կանայք, անուր կարիքի ճնշման տակ, պոռնկութեամբ են զբաղվում:

Մեր յերիտասարդութեանն անձանութ են քաղցի ու կարիքի տարաւիները, Փիզիկական և հոգևոր տանջանքները, վորոնք, ինչպէս մենք տեսնում ենք, յերիտասարդութեանն ապրում ե կապիտալիստական յերկիրներում: Յերիտասարդութեան դաստիարակութեան բոլոր արմատական հարցերը, վորոնք աշխատավոր

յերիտասարդութեան համար յերբեք չեն կարող լուծվել կապի-տալիստական հասարակութեան մեջ, մեզ մոտ ԽՍՀՄ-ում խոր-հրդային իշխանութիւնը լուծել է հոգում յերիտասարդութեան:

Սոցիալիզմի հաղթանակը ԽՍՀՄ-ում արմատապես փոխեց Վոչ միայն քաղաքային, այլև գյուղական յերիտասարդութեան դրութիւնը:

ՀամԼԿՅԵՄ IX համագումարից ի վեր կոլտնտեսական-կոմյե-րիտականների քանակը կրկնապատկեց և հասավ 1.200.000. հոգու: Գյուղի կոմյերիտականների 87,8 տոկոսը անմիջականորեն աշխատում է կոլտնտեսային արտադրութեան մեջ:

Հողագործական բոլոր բրիգադների ողակալարների մեջ մինչև 25 տարեկան հասակ ունեցող յերիտասարդութիւնը կազմում է 31 տոկոս: Նույնիսկ այնպիսի պատասխանատու աշխատանքում, վորպիսին տրակտորային բրիգադների ղեկավարումն է, յերի-տասարդութիւնը խոշոր դեր է խաղում,—տրակտորային բրի-գադիւնների և նրանց ոգնականների 30 տոկոսը յերիտասարդութիւնն է և 12 տոկոսը՝ կոմյերիտականներ: Բավական է ասել, վոր մեր յերկրի յուրաքանչյուր յոթերորդ տրակտորիստը կոմյերիտական է, յուրաքանչյուր վեցերորդ կոմբայնավարը կոմյերիտական է:

Կոմյերիտականների դերը գյուղատնտեսութեան մեջ առանձ-նապես ցայտուն կերպով յերևում է Մոսկւայի մարզի որինակով. այստեղ յերիտասարդութիւնը կոլտնտեսութիւնների նախա-գահների ընդհանուր թվի 19 տոկոսն է կազմում, իսկ բրիգադիւ-նների թվի 39 տոկոսը: Մոսկւայի մարզը բացառութիւն չէ: Գյու-ղատնտեսութեան առաջավորների խորհրդակցութիւնները մեր կուսակցութեան և կառավարութեան ղեկավարների հետ՝ ախն-բերեն և համոզիչ կերպով ցույց տվին այդ անհերքելի փաստը:

Կոլտնտեսային կարգը գյուղացիական յերիտասարդութեան համար ստեղծեց աշխատանքի, կրթութեան և դաստիարակու-թեան այնպիսի լայն հնարավորութիւններ, վորպիսիք նրանից առաջ ունեւ քաղաքային յերիտասարդութիւնը: Աճում է գյու-ղացու նոր տիպը—գյուղատնտեսական խոշոր արտադրութեան կուլտուրական աշխատողի տիպը, վորը լավ տիրապետում է

մեքենային տեխնիկային, վոր ապրում է ունեւր և կուլտուրա-կան կյանքով:

Գյուղացիական յերիտասարդութիւնը արդեն իր միջից առաջ է քաշել իր լավագույն ներկայացուցիչների, սոցիալիստական շինարարութեան հերոսների ամբողջ համաստեղութիւն, վորոնց ճանաչում է ամբողջ յերկիրը:

Բոլոր Ժողովուրդները, այդ թիւում նաև ռուսները, գեղջկու-հիւները մինչև Հոկտեմբերյան մեծ հեղափոխութիւնը իրենց իս-կական հերոսութիւնները չունեյին: Ռուս գեղջկուհին միայն տան-ջանքի, կարիքի և զրկանքի հերոսուհի յեր, վորին մի Ժամանակ այդ իմաստով յերգում եւ պոետ Նեկրասովը: Միայն մեր հեղա-փոխութիւնը, միայն կոլտնտեսային կարգը դաստիարակեցին գեղջկուհիներին, իսկական հերոսուհիներին, վորոնք ընդունակ են ստեղծագործական աշխատանքի հրաշքներ գործել: Յեւ այդպիսի հերոսուհիներից առաջինները հանդիսանում են կոմյերիտուհի Մարիա Դեմչենկոն և նրա ընկերուհիները: (Մախաբաբալա-նի):

Համամիութենական հռչակ ձեռք բերին կոլտնտեսային կոմ-յերիտութեան լավագույն սաները, փոստպան՝ չքանչանակիւ-նր — կին տրակտորիստ Պաշա Անդեյկինան իր բրիգադի հետ (ծա-փախարուբյուններ), յերիտասարդ բրիգադիւր Մելիտ Յորայեւը, կոմյերիտական Իվան Սոլովեյը, 19-ամյա կոմյերիտուհի-կթվոր Տայիսիա Պրոկոպեւան, յերիտասարդ բրիգադիւր Գոգոլոնովը, կոլտնտեսութեան նախագահ կոմյերիտական Սերգեյ Կորոտկովը, կթվոր Պերսիանցեւան, կոմյերիտուհի-կթվոր Մարիա Եսպը, կոմյերիտական-կոմբայնավարներ Իվան Չուբուկինը, Իվան Չա-բանենկոն, Կ. Բորինը, Դ. Կորզարը, Ա. Ուլյանկինը, Լ. Կոլե-սովը, Ուլյանա Կիրիչենկոն, Ա. Չերնովան, տրակտորիստներ Իվան Ուտրոգլայաը, Պ. Գուսեւը, կոլտնտեսուհի ողակալար Բիւրա Միսոստիչսովան, կոմյերիտուհի-ագրոնոմ Նատալա Պոպ-րոցկայան, յերիտասարդ բրիգադիւր Յեւլիամպի Բիչկալովը, բամ-բակ հավաքող Թաշիսոն Թուրայեւան, Ղազախստանի անվանի ձի արածացնող Մազդում Արբաթովը և բազմաթիւ ուրիշներ, վո-րոնք ստացան կառավարութեան բարձրագույն պարգևը:

Աճում է ազգային հանրապետութիւնները, յերկրամասերը

և մարզերի յերկտասարդության ակտիվութիւնը: Այդ յերկտասարդութիւնը հաստատուն կերպով առաջադր տեղ և նվաճել սոցիալիստական շինարարութեան մեջ, և առաջին հերթին կողմնակալին արտադրութեան մեջ: Հիշեցեք թեկուզ Հյուսիսային Կովկասի յերկտասարդ բրդադերներն մրցութիւնը կամ թե Միջին Ասիայի յերկտասարդութեան, կոմյերիտականների հերոսական աշխատանքը բամբակ հավաքելու գործում:

Կոլտնտեսային յերկտասարդութիւնն ազնիվ աշխատանքով ապահով, կուլտուրական կյանք և նվաճում իր համար:

Ստոլիչնիցին ՄՏԿայանի (Թաթարիա) տրակտորային բրդադեր կոմյերիտական բրդադեր ընկ. Պ. Գուսեմով պատմում եր.

«Յես, ընկերներ, նախկին չքավորս, առաջ ձի չունէի, իսկ այժմ ունեմ սեփական մարդատար ավտո: Յես 1935 թվին վաստակեցի ավելի քան 3000 ռուբլի փողով, 45 ցենտներ հաց և 18 տոնն զանազան տեսակի բանջարեղեն: Դա այնքան և, վորքան իմ ծնողներն ամբողջ ընտանիքով չէին կարող վաստակել շատ տարիների ընթացքում»:

Մոլդավական հանրապետութեան Ձերթինսկու անվան կոլտնտեսութիւնից Կոմյերիտական ընկեր Շմոյիսը 1935 թվի դեկտեմբերի 31-ին գրում և հետևյալը.

«Ընկեր Կոսարով: Յես մոռացա ասելու, թե ինչպես եմ ապրում, և կոլտնտեսութիւնից առաջ յես յերբեք այգիս չէի ապրում. այժմ յես 10 վոջիար ունեմ, 2 արու խոզ, կես հեկտար խաղողի տեղ և քառորդ հեկտար այգի, 1935 թվին աշխտերիս համար ստացա 180 փութ հացահատիկ, մի տակառ գինի. լավ վրտնաման ու զգեստներ ունեմ» և այլն:

Այդպիսի փաստեր կրելի յե շատ բերել:

Այն ժամանակ, յերբ կոլտնտեսային յերկտասարդութիւնը ամբողջ կոլտնտեսային գյուղացիութեան հետ հաստատ կանգնել և ունեւոր և կուլտուրական կյանքի ուղու վրա, աշխատավոր, գյուղացիութեան կյանքը կապիտալիստական յերկիրներում հասել և աղքատիկ մակարդակի:

Փաշիոտական Գերմանիայում առանձին թերթեր, չնայած անլուր գրաքննութեան, վորոշ պատկերացում են տալիս գյուղացիների սարսափելի դրութեան մասին, մասնավորապես Արևելյան

Բալկանիայում: «Բերլիներ Բյորզեն Յայտունդ» թերթի հատուկ թղթակիցը գրում և. «Յեթե ասում են, վոր շրջանն աղքատ և և սուր կարիքի մեջ և, դա դեռ լրիվ պատկերացում չի տալիս իրականութեան մասին: Գյուղացիների կյանքի մակարդակը ցույց և տալիս այն հանգամանքը, վոր զինապարտների 70 տոկոսը քննութիւնից հետո անարեւք և ճանաչում թերասնման պատճառով:

Իտալիայում տասնյակ հազարավոր մանր հողագործներ գտնվելով ծայրահեղ քայքայման պայմաններում, թողնում են իրենց փոքր տնտեսութիւնները, հեռանում են իրենց աներից:

Ամենից ավելի շահեցուցիչ և Լեհաստանի գյուղացիների աղքատութիւնը: «Վիզլոլենիե» թերթը հրապարակել և գյուղացի Իսիդոր Գալինի նամակը, վորի մեջ նա գրում և. «Մեր մեծամասնութիւնն ապրում և նույնիսկ ավելի վատ պայմաններում, քան աֆրիկյան նեգրերը: Մեր ընտանիքները այլասերվում են ու հիվանդանում քաղցից, բնակելի շենքերի և հիգիենայի տարրական պայմանների բացակայութիւնից»:

Կապիտալիստական յերկիրներում չքավորագույն գյուղացիութեան համար հացը դառնում և ճոխութեան առարկա: Ոճառը, լուցիկն, նավթը—սրանք այնպիսի ապրանքներ են, վորոնք անմատչելի յեն լեհական չքավորագույն գյուղացիութեան մեծամասնութեան համար անխտիր: Ինչպես գրում և մի լեհական թերթ, «կարիքը գերազանցում և ամենավառ ֆանտազիան»:

Կապիտալիստական յերկիրների գյուղացիութեան դրութիւնն այսպես տարբերվում և մեր գյուղացիութեան հարաճուն բարեկեցութիւնից:

Կյանքի սոցիալական և տնտեսական պայմանների փոփոխութեան, ինչպես գյուղի, այնպես և քաղաքի աշխատավորութեան նյութական դրութեան անընդհատ բարելավման ազդեցութեան տակ մեր յերկտասարդութիւնն աճում և ուժեղ, ֆիզիկապես ավելի ամուր, քան յերբեկից յեղել և:

Ամենքին հայտնի յե, վոր առաջներում հատկապես բանվորական յերկտասարդութիւնն ամենից ավելի վատ առողջութիւն ուներ: Սակայն այժմ մեր յերկտասարդ բանվորների թոքերն առողջ են, մկաններն ու ներվերն ամուր, սիրտը լավ աշխատող:

Ահա թե ինչ է ասում ղորակոչային հանձնաժողովների վիճակագրությունը.

1928 ՅԵՎ 1933 Յ.Ք. ԿԱՐՄԻՐ ԲԱՆԱԿ ԿԱՆՁՎԱԾ ԽՍՆՄ ԲԱՆՎՈՐ ՅԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅԱՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹՅՈՒՆԸ (ՔԱՂԱՔՆԵՐՈՒՄ)

Տերիտորիան	Տարիները	Ձորակոչիկների յուրաքանչ. հազարյակին					
		Յնաստ. բնակ. քանակը հազար	Ներգաղթի քանակը հազար	Մեթոդով հանգուցողների քանակը	Մեթոդով հանգուցողների քանակը	Ֆիզիկ. կամ բնի. խմբեր	Բնակավայր
Մոսկվա	1928	38,0	20,2	78,4	25,7		
Մոսկվա	1933	5,7	3,9	18,6	4,4		
Ուկր. Մ.Ս.Հ.	1928	34,6	9,3	73,5	35,9		
Ուկր. Մ.Ս.Հ.	1933	6,8	2,8	5,1	4,9		
Բաշկիր. Ի.Ս.Ս.Հ.	1928	51,0	7,0	107,1	19,1		
Բաշկիր. Ի.Ս.Ս.Հ.	1933	8,9	1,8	21,3	7,1		

Մեր յերիտասարդությունը ավելի վայելչակալմ է դառնում: Յերիտասարդներն ավելի բարձրահասակ են դառնում, մեծանում են նրանց կրծքի լայնությունը և քաշը: Պրոֆեսիոնալ հիվանդությունների Որոշի անվան ինստիտուտի մեզ հաղորդած թվերը ցույց են տալիս.

ՄՈՍԿՎԱՅԻ ՄԱՐՁԻ ԴԵՌԱՆԱՍԱԿ ԲԱՆՎՈՐՆԵՐԻ ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՅՈՒՄԸ 1923—1934 ՅՎԵՐԻՆ

18 տարեկան հասակի միջին ցուցանիշները	Տղամարդիկ		Կանայք	
	1923 Յ.	1934 Յ.	1923 Յ.	1934 Յ.
Հասակը (սանտիմետրերով)	159,7	162,4	152,8	154,4
Քաշը (կիլոգրամներով)	51,9	54,2	49,4	53,1
Կրծքի շրջագծի (սանտիմետրերով)	79,7	81,9	76,4	80,5

Մեր յերիտասարդությունը ստեղծում է ամուր, առողջ ընտանիք: Յարական Ռուսաստանում չատ մեծ եր վաղ ամուսնու-

թյունների թիվը: 1910 թվին քաղաքներում բոլոր ամուսնությունների 14 տոկոսը տղամարդիկ կատարում էին մինչև 20 տարեկան հասակը: Գյուղում կանանց կեսից ավելին—58 տոկոսը—մարդու յեր դնում մինչև 20 տարեկան հասակը: Մեր որերում տղամարդկանց և կանանց մեծ մասն ամուսնանում է 20—24 տարեկան հասակում:

Սորհրդային իշխանությունը մեծ հողատարություն և ցույց տալիս յերիտասարդ մայրերին և յերեխաների առողջությանը: Դրա մասին է խոսում մասնավորապես մանկապարտեզների թվի ավելացումը,—1930—31 թ.թ. մանկապարտեզներն սպասարկում էին 370.000 յերեխայի. 1934—35 թ. թ. մանկապարտեզներում արդեն 1.181.000 յերեխա կար: Բացի դրանից, ավելի քան 4 միլիոն յերեխաներ են ընդգրկված ամառային մանկհրապարակներում:

Սորհորդների յերկրում աճում է ֆիզիկական ամրակալմ և բարոյապես կայուն մարդկանց առողջ, հզոր, ուժեղ սերունդ:

Առողջ, կենսաուրախ յերիտասարդությունը գիտությունների նկատմամբ բազմակողմանի մեծ և վիթխարի անհագություն և հանդես բերում:

Ժողովրդի ամենախոր շերտերից, կուլանտեսային դյուղերից, ղործարանային ցեխերից, հեռավոր արգային ծայրերիկներից տասնյակ և հարյուր հազարավոր յերիտասարդներ գիտություն և գիտելիքների արչավի յեն դուրս յեկել: Նրանց հառաջ բաց են բոլոր ուսումնական հաստատությունների, բոլոր ինստիտուտների, բոլոր համալսարանների դռները:

Նրանց առաջ լայն ճանապարհ կա դեպի ամեն մի ամենապատասխանատու աշխատանք: Դրա համար պահանջվում է միայն մի բան,—սովորել և սովորել: Յեղ մեր յերիտասարդությունը համառորեն սովորում է:

Ժողովրդատնտեսական հաշվառման կենտրոնական վարչություն տեղեկություններով առաջին հնգամյակի ընթացքում և յերկրորդ հնգամյակի տարիներին պետությունը կոմյերիտականներից պատրաստել է 301.000 վորակյալ մասնագետներ, այդ թվում 35.000 ինժեներ, 83.000 տեխնիկ, 59.000 աղրոնում, ղրոտեխնիկ, անասնաբույժ և դյուղատնտեսություն մեխանիկ,

92-000 ուսուցիչ՝ բարձրագույն և միջնակարգ կրթությամբ և այլն: Բացի դրանից անմիջականորեն ՀամԼԿՅՍՄ Կենտրոնական կոմիտեն 50-000 կոմյերիտականների աշխատանքի յե ուղարկել վորպես տարրական դպրոցի ուսուցիչներ:

Այս տարիների ընթացքում վիթխարի չափով աճել է բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների ցանցը, ըստ վերում այժմ տեղի յե ունենում ուսանողություն յուրահատուկ «յերիտասարդացման» առանձնապես հետաքրքիր պրոցես:

ԽՍՀՄ ԲՈՒՆԵՐԻ ՅԵՎ ՏԵԽՆԻԿՈՒՄՆԵՐԻ ՍՈՎՈՐՈՂՆԵՐԸ*)

Ուսումնական հաստատությունների անունը	Ուսանողների թիվը (հազարներով) առ		ՀամԼԿՅՄՍ անդամների և թեկնածու- ների թիվը սովորողների մեջ, տոկոսնե- րով		1935 թ. ընդուն- վածները կազմ, լսա տարիքի, տո- կոսներով		
	1/I	1/X	1928թ.	1935թ.	18 տա- րեկա- նից	18—22 տարե- կան	30 տա րեկա նի և ավ
	1930 թ.	1935 թ.			ցածր	կան	և ավ
1. Բուհեր և բաղնիք	191,1	522,4	19,2	33,5**	10,4	58,1	4,8
2. Տեխնիկոմներ	327,1	705,2	—	31,2**	70,5	24,4	0,9

Գիտելիքներ ձեռք բերելու բացառիկ ձգտումն առանձնապես մեծ է դարձյալ մեր ազգային հանրապետություններում:

Ահա հետաքրքիր աղյուսակ.

ԲՈՒՆԵՐԻ ՈՒՍԱՆՈՂՈՒԹՅԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԱԶՄԸ ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆ ԱԶԳՈՒԹՅԱՆ ԻՈ ՀԱԶՄԸ ԲՆԱԳՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԵՄԱՏՈՒԹՅԱՆ

Ժողովուրդներ	Բուհերում սովորողների քանակն առավել ժողովրդի 10.000 բնակչությունը		Ժողովուրդներ	Բուհերում սովորողների քանակն առավել ժողովրդի 10.000 բնակչությունը	
	1931 թ.	1935 թ.		1931 թ.	1935 թ.
Ռուսներ	16,8	28,7	Չուվաշներ	8,3	17,4
Բելոռուսներ	13,6	26,2	Թյուրքեր	19,5	30,2
Քաթարներ	7,5	18,1	Հայեր	36,6	58,4
Գերմանացիներ	12,5	24,4	Վրացիներ	60,1	81,5

* Ժողովրդ. անտեսության հաշվառման կենտր. վարչության տվյալներով:

** Առանց միաժամանակ կուսակցության անդամ և թեկնածու հանդիսացող կոմյերիտականների:

Սոցիալիստական շինարարությունը ճակատում էր կատարած հերոսական սխրագործություններով, ստեղծագործական, ստեղծարար աշխատանքում իրենց ակտիվ մասնակցությամբ յերիտասարդություն ու կոմյերիտականությունը միթխարի հեղինակություն են ձեռք բերել մեր բնակչության ամենալայն շերտերում: Կոմյերիտականներն ու յերիտասարդությունը պատվով են կատարում կուսակցության և կառավարության ամեն մի, թեկուզ և ամենաբարդ առաջադրանքը: Յեվ ժողովուրդը իրավացիորեն վստահում է մեր յերիտասարդությունը ակտիվորեն մասնակցել յերկրի կառավարմանը:

Ծանոթանա՛ք այս աղյուսակին.

ՅԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅՈՒՆԸ ԽՍՀՄ-Ի ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐՈՒՄ (18-29 ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍԱԿ)

	Յերիտասարդութ. բացարձակ թիվը		Յերիտասարդութ. տոկոսը խորհուրդն. անդամների ընդհանուր թվի համեմատությամբ		Կոմյերիտականների տոկոսը խորհուրդների անդամների ընդհանուր թվի համեմատությամբ	
	1931 թ.	1934 թ.	1931 թ.	1934 թ.	1931թ.	1934 թ.
Գյուղխորհուրդների նախագահներ	6.515	9.524	9,5	14,7	5,4	7,9
Գյուղխորհուրդների անդամներ	231.209	350.760	15,4	26,4	6,4	11,3
Քաղխորհուրդների անդամներ	տեղեկ.	35.808	12,8	17,7	7,0	10,5
Շրջաբնակիչների անդամներ	8.513	12.286	9,0	12,9	5,1	6,8

Այս տոկոսն հավելի բարձր է ազգային հանրապետությունների գյուղխորհուրդների անդամների մեջ: Այսպես, Թուրքմենիայի գյուղխորհուրդների կազմում 30,5 տոկոսը յերիտասարդություն են և և 14,9 տոկոսը կոմյերիտականներ են:

Այսպիսով մենք տեսնում ենք, թե յերիտասարդության վրա ինչպես բարեհաջող են անդրադառնում սոցիալիստական կարգի ամրապնդությունները:

Մենք տեսնում ենք, թե սոցիալիստական շինարարություն մեջ

ինչպես և աճում մեր յերիտասարդության տեսակարար կշիռը, թե ինչպես մեր յերիտասարդությունը վորակավորում և ձեռք բերում և դիրքեր և դրավում արտադրական առաջատար ճակատամասերում:

Մենք տեսնում ենք, թե մեր յերիտասարդությունն ինչպես համառորեն սովորում և, աշխատում և դրքի վրա, նախճում և տեխնիկայի և կուլտուրայի բարձունքները:

Մենք տեսնում ենք, թե ինչպես կոմյերիտմիության դաստիարակած մեր յերիտասարդությունը անցնում և պետական բազմակողմանի դործունեյության դպրոցը և ընտրողների վստահությամբ ոժտված, կանգնում և պետական կառավարման ղեկի մոտ:

Խորհրդային յերիտասարդությունը—դա աշխարհում յերիտասարդության առաջին սերունդն է, վորն ազատագրված և սոցիալական մեշումից և անիրավահավասարությունից: Խորհրդային յերիտասարդության բախտը անբաժան է մեր հեղափոխության բախտից:

Ֆիզիկական ստրկացումից ազատագրված խորհրդային յերիտասարդությանն անձանթ է նաև հողևոր ստրկությունը:

Նա ամեն որ սպառազինվում և մարքսիստական—լենինյան ուսմունքով: Խորհրդային իրականությունը նրան թեբաղում է հասարակական վարքագծի նորմերը:

Խորհրդային իշխանության դաստիարակած մեր յերիտասարդությունն ազատագրվում և բուրժուական հասարակության սոցիալական արատներից:

Խորհրդային յերիտասարդությանը յուրահատուկ չեն հարբատանալու ծարավը, քաղքենական ահամանավակվածությունը, ստոր եղովմը: Կապիտալիզմի մարդկային փոխհարաբերությունների ճախճախտում ծլած այդ բոլոր թունավոր ծաղկիկների փոխարեն մեզ մոտ հզորապես դարդանում են մարդկային բնության բոլոր լավագույն հատկությունները: Բուրժուազիան դրանք գոհակացնում է: Մենք դրանք մշակում ենք:

Խորհրդային յերիտասարդությանն անձանթ է հողեկան դասարկությունը, վոր կա բուրժուական հասարակության յերիտասարդության մեջ, վորովհետև այն, ինչը կատարվում և մեր յերկրում, չի կարող յերիտասարդության սրտերը չսողորել ու—

րախությամբ և կյանքի ծարավով, չի կարող նրան չփողեշնչել նորանոր մեծ սխրագործությունների:

Բուլլեիկների կուսակցությունը յերիտասարդությանը պայքարից հեռու չի պահում, այլ, ընդհակառակը, նրան կոչում է պայքարում, նրան լայն հնարավորություններ տալով մասնակցելու հասարակական—քաղաքական կյանքին: Այդ բանի բերումով մեր յերկրում յուրաքանչյուր քաղաքացի պատանեկական հասակից սովորում և կյանքի վրա նայել պետական մարդու աչքերով:

Այդ բանն ամենևին չի կարելի ասել, որինակի համար: Գերմանիայի, Ճապոնիայի, Լեհաստանի յերիտասարդության համար: Այնտեղ միակ ասպարեզը, վորտեղ աշխատավոր յերիտասարդությունը կարող է առաջ շարժվել, այն ել վորոչ չափով, դա դինվորականությունն է: Բայց չե վոր վո՛չ բոլոր յերիտասարդներն են ցանկանում դառնալ մեծ ճանապարհները՝ ղինվորական համադրեստ հաղած ավազակներ:

Դժվար է ասել, թե ինչն է անհնարին մեր յերիտասարդության համար, ինչն է նրան անմատչելի: Լենինյան կուսակցությունը, խորհրդային իշխանությունը յերիտասարդության սեփականությունն են դարձրել ղեկության, տեխնիկայի, կուլտուրայի և արվեստի բոլոր հարստությունները:

Փառքի և պատվի հասնելու հասկացողությունը մեզ մոտ այլ է, քան բուրժուական հասարակության մեջ: Բալզակի «Մարդկային կատակերգության» հերոս Լյուսինն Ռյուբամպրեն իր քույր Յելային դրում է. «Ինձ ճանապարհ հարթելով յես հարուստ կդառնամ»: Վորքան ծիծաղելի և չնչին է թվում մեզ Լյուսիններին և Ռաստինյակներին այդ իդեալը: Մեզ մոտ մարդիկ փառքի ու պատվի արժանանում են հոյակապ աշխատանքի համար, սոցիալիզմի համար մղվող պայքարի ֆրոնտում, ժողովրդի յերջանկության համար մղվող պայքարի ֆրոնտում սխրագործություն և դեբաղանց դործ կատարելու համար:

Յերիտասարդ բուրժուա Լյուսիններն ու Ռաստինյակները փառքի ու պատվի հասնելու համար պետք է իրենց համար կատաղորեն ճամբա բաց անեյին չրջապատողների գլուխների վրայով, արմունկով հրեյին բոլորին, ատամներով կրծոտեյին մերձավորներին, վորովհետև «մերձավորներն» ամենից առաջ իրենց

նման դադանացած կոնկուրենտներ եյին, և անգթորեն կործանելով թուլներին, վոսկու հետեւից պիտի վաղեյին, վոչ մի հանցագործութեան և ստորութեան առաջ կանգ չառնելով: Այդ խառնակութեամբ, վոր կոչվում է «հասարակութիւն», փառքի համուժութեան վոչ թե ամենաարժանավորը, այլ ամենից ավելի գիշատիչը և բարոյապես ամենից ավելի քիչ մաքուրը: Բուրժուազիայի փառաբանված բարոյական կանոնները, տխրահոգակ «խիղճը» խալալիք եյին հարստութեան անհագ, ցինիկ, վոչնչից չխորշող ասպետների ձեռքին: «Սիղճը, — գրում էր Բալզակը «Կորած իշուղիաների» մեջ, — դա մի փայտ է, վորը յուրաքանչյուր վոք բռնում է իր մերձավորի գլխին խփելու համար և վորը վոչ վոք չի ողտազործում իր համար»:

Հասարակութեան մեջ փառքի ու պատվի հասնելու ուղին միանգամայն այլ է մեր յերիտասարդութեան համար: Մեզ մոտ պատկին բոտ աշխատանքի յե հատուցվում, և փառքի արժանանում են միայն Փիղիկական և մտավոր աշխատանքի սոցիալիստական բանակի ամենաարժանավոր հերոսները: Ստախանովի փառքը — դա այնպիսի փառք է, վորը հնարավոր է միայն մեզ մոտ, սոցիալիստական հասարակութեան մեջ:

Լենինյան կոմյերիտիութիւնը և նրա ղեկավարած յերիտասարդութիւնն այժմ արդեն Հոկտեմբերյան սոցիալիստական հեղափոխութեան վո՛չ միայն ռեզերվն են, այլև նրա ակտիվ մարտական ուժը, վորը Լենինի-Ստալինի մեծ կուսակցութեան ղեկավարութեամբ մասնակցում է սոցիալիզմի համար մղվող մարտերին և լիակատար կոմունիզմին անցնելու պայմանների նախապատրաստմանը:

III. ԳԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾՈՒՄ

Վերջին տարիները սուր կերպով դրել են նոր իմպերիալիստական պատերազմի հարցը: Այժմ արդեն պետք է խոսենք վո՛չ թե միայն ռազմական վտանգի մասին, այլ իսկական պատերազմի մասին, վորն այժմ իսկ տեղի յե ունենում մեր աչքերի առջև: Հաբեշտանի դաշտերում արշուճանալի զոտեմարտերում հաբեշները իրենց անկախութիւնն են պաշտպանում խաղաղական Ֆաշիզմից: Չինական ժողովուրդը դառն տանջանքներով պայքարում է իր ինքնուրույնութեան համար՝ ճապոնական իմպերիալիզմի լծի դեմ, վորն ստրկացրել է Մանչուրիան և ձգտում է ստրկացնել ամբողջ Չինաստանը:

Գերմանական Ֆաշիզմն իշխանութեան գլուխ անցնելու առաջին իսկ օրվանից անպատկառորեն խախտում է պետութիւնների միջև սահմանված դոյութիւն ունեցող պայմանագրերը, կատաղի չովինիզմ է հրահրում, ամեն ոք նախապատրաստվում է պատերազմի և ամեն կերպ պատերազմ է ուզում բռնկեցնել:

Նոր պատերազմի տենդազին նախաստորապատումը և արդեն մղվող պատերազմները շատ մոտիկից են չոչտիում յերիտասարդութեան շահերը: Մեր նպատակը չզննելով տալ տարբեր պետութիւնների փոխհարաբերութիւնների, մանրամասն տեսութիւնը, մենք այնուամենայնիվ պետք է խոսենք միջադպիքին իրադրութիւնից բխող մեր խնդիրների մասին:

Փաշիստական, կապիտալիստական պետութիւններն ուժգնորեն միլիտարիզացիայի յեն յենթարկում յերիտասարդութիւնը: Փաշիստական յերկիրներում — Գերմանիայում, Լեհաստանում, Իտալիայում, Ճապոնիայում — վերջին յերկու — յերեք տարիներ

րում յերիտասարդությունը համարյա ամբողջությամբ ընդգրկված է զինվորական նախապատրաստությամբ: Յերիտասարդության ռազմականացման համար ոգտադործվում են բոլոր ուժերն ու միջոցները, — ռազմական ուսուցում է մտցված դպրոցներում, ստեղծված են յերիտասարդության հատուկ ռազմական և կիսառազմական կազմակերպություններ: «Հիտլեր Յուգենդը» (հիտլերյան յերիտասարդությունը) դա կիսառազմական կազմակերպությունից դեն է անցնում: Նրան գլուխ կանգնած են համապատասխան ռազմական շտաբներ և շտաբների պետեր: Այդ կազմակերպությունն անց է կացնում դաշտային պարապմունքներ, սովորեցնում է կրակել, նռնակ նետել, տոպոգրաֆիա: Հիտլերի ստեղծած այդ կազմակերպությունն իր շարքերում ունի ավելի քան 4.500.000 յերիտասարդություն:

Գերմանիայի Փաշխտներից հետ չի մնում Փաշխտական Լեհաստանը: Լեհական Փաշխտները կադաղի չովինիզմ են պատվաստում յերիտասարդությանը, զաղանային ատկություն դեպի խորհրդային Միությունը: Լեհաստանում Փաշխտական և կիսաֆաշխտական մոտ 50 զանազան յերիտասարդական միություններ կան, վորոնց մեծ մասը դուռ ռազմական կազմակերպություններ են, իսկ դրանցից մի քանիսը, ինչպես, որինսկ, «Հրաձգային միությունը», իր կառուցվածքով կադրային բանակի ճշգրիտ պատճենն է: Այդ կազմակերպություններում գտնվող յերիտասարդությանը Փաշխտներն ամենից առաջ նախապատրաստում են խորհրդային Միության դեմ դուրս գալու: Այդ կազմակերպություններում բացահայտորեն քարոզում են «արշավանք Կիևի վրա» և խոսում են «Բալթիկ ծովը լեհական» դարձնելու անհրաժեշտության մասին:

Յերիտասարդության միլիտարիզացիան ե՛լ ավելի նշանակելի է լաթնածավալ կերպով անց է կացվում Ճապոնիայում: Ճապոնական Փաշխտները յերիտասարդությունից պահանջում են գիտակցել իրենց կեղծ ազատագրական, վորպես թե պատմական միախառն Արևելքում և դնում են խորհրդային Միության վրա հարձակում նախապատրաստելու խնդիրները:

Պատերազմները կապիտալիստական հասարակության համար անխուսափելի յեն: Նրանք բոլորում են կապիտալիստական հասար-

ակության բնությունից և բնույթից: Ժամանակակից կապիտալիստական հասարակության մեջ յեղած խաղաղությունը յերկու պատերազմների միջի պատուղա յե, յերը լիպկերիալիստներն, ավարտելով մի պատերազմը, պատրաստվում են նորի:

Այժմ մի քանի կապիտալիստական յերկիրներ պատերազմ են պատրաստում ամենից առաջ ԽՍՀՄ-ի դեմ:

«Պատերազմը, — ինչպես ասում է ընկեր Ստալինը, — կարող է ծագել հանկարծակի»: «Կան, — ասում է ընկեր Ստալինը, — բայց իս պատերազմի վտանգի յերկու ոջախ: Առաջին ոջախը գտնվում է Հեռավոր արևելքում, Ճապոնիայի դուռում: Յեա նկատի ունեմ Ճապոնական զինվորականների բազմիցս արած հայտարարությունները՝ մյուս պետությունների հասցեյին ուղղված սպառնալիքներով: Յերկրորդ ոջախը գտնվում է Գերմանիայի դուռում: Դժվար է ասել, թե վոր ոջախն ավելի սպառնալից է, բայց դրանք յերկուսն ել դոյություն ունեն և դործում են»: (Ընկ. Ստալինի զրույցը պ. Ռոյ Հոուարդի հետ, 1936 թ. մարտի 1-ին):

Պատերազմը, կրկնում ենք, առաջին հերթին պատրաստվում է խորհրդային Միության դեմ: Ճապոնական ակնհայտոր դեներալ Սախատոն աշպես ել հայտարարում է. «Ճապոնիայի մերձավոր ապագան Մանջուրիայի, Մոնղոլիայի և Սիբիրի դաշտերում է»:

Ամենքին հայտնի յե դերմանական աշխատավոր ժողովրդի դահիճների — Փաշխտների բացահայտ պրոպագանդը մեր խորհրդային Ուկրաինայի վերաբերմամբ: Նույնիսկ Լեհաստանը, վոր Փաշխտ Ռոդենբերգի արտահայտությամբ «հիտլերիկ կին է, վորի գլխին պետք է լսիլ նրան ջրից դուրս քաշելուց առաջ», բացահայտ կերպով պահանջանք է ներկայացնում խորհրդային Ուկրաինայի նկատմամբ: Ամենքին հայտնի յե ռազմական զաղանի դաշնագրի դոյությունը Ճապոնիայի և Գերմանիայի միջև, վորն ուղղված է ԽՍՀՄ-ի դեմ, և Փաշխտական Լեհաստանի շատ մոտիկությունն այդ պայմանագրին:

Խորհրդային Միությունը գտնվում է կապիտալիստական շրջապատումի մեջ: Պատերազմի վտանգը յուրաքանչյուր քայլափոխին սպառնում է մեզ: Վերջին յերեք տարիների ընթացքում ճա-

պոնական իմպերիալիստները բաղժիցս պատերազմական ընդհա-
րուածներ են առաջ բերել մեր արևելյան սահմանների վրա, փոր-
ձել են սփինով չափել մեր ուժը, բայց, ինչպես հայտնի չե, դրա-
նից նրանց համար վոչ մի լավ բան չի ստացվել: (Ծափահարու-
թյուններ):

Մեր խորհրդային կառավարութիւնը խաղաղության քաղա-
քականութիւն է վարում և այդ քաղաքականութիւնն ակտիւ հա-
վանութիւն է գտնում բոլոր պետութիւնների աշխատավորների
կողմից: Մենք խաղաղության այդ քաղաքականութիւնը վարում
ենք, ինչպես այդ գիտեն նաև մեր թշնամիները, վոչ թե թուու-
թիւնից, ալլ յեղնելով բոլոր ազգերի, ժողովուրդների և ցեղերի
աշխատավոր մարդկության վիճակի մասին հոգ տանելուց: Յեթե
մինչև այժմ համաշխարհային պատերազմ չի բռնկւել, ապա նշա-
նակելի չափով դրա պատճառը խորհրդային Միութեան խաղաղու-
թյան քաղաքականութիւնն է: Յեթե իմպերիալիստները հարկա-
դրւած չլինեցին հաշի նստել խորհրդային Միութեան հարածուն
հզորութեան հետ և չվախենային բոլոր յերկիրների աշխատավոր-
ների միջազգային համերաշխութիւնից, ապա նրանք վաղուց ելին
արշավանք կազմակերպել սոցիալիստական պետութեան դեմ:

Լենինյան կոմյերիտմիութիւնը, խորհրդային Միութեան ամ-
բողջ յերիտասարդութիւնը վողջունում են իրենց կառավարու-
թյան վորոշումը բանվորա-գյուղացիական Կարմիր բանակի թիւը
մինչև 1.300.000 հոգի հասցնելու մասին: (Բուռն ծափահարու-
թյուններ):

Լենինյան կոմյերիտմիութիւնը և խորհրդային Միութեան
ամբողջ յերիտասարդութիւնը իրենց կառավարութեանը, բոլը-
միքներէ մեծ կոմունիստական կուսակցութեանը, մեր առաջ-
նորդ ընկեր Ստալինին հայտարարում են իրենց պատրաստ լի-
նելու մասին՝ կամավոր կերպով մտնելու մեր փառապանծ Կարմիր
բանակի շարքերը: (Բուռն ուլացիա, բոլորը վառփի յեն կանգնում:
Վաղջույնի բացականչութիւններ ընկեր Վորոշիլովի և Կարմիր
բանակի հասցեյին):

Սոցիալիստական պետութեան դաստիարակած, մեծ Ստալինի
գուրգուրած յերիտասարդ բանվորները, յերիտասարդ գյուղացի-
ները, յերիտասարդ ծառայողները և յերիտասարդ ինտելիգեն-

ցիան, խորհրդային Միութեան մարշալ Կլիմ Վորոշիլովի առաջ-
նորդութեամբ (բուռն ուլացիա) քարոզիչուր կանին ու վոչի-
կդարձնեն բոլոր նրանց, ուրբեր կիորձեն հարձակվել մեր վրա:
(Յերկարտև ծափահարութիւններ): Յեվ իսկապես, թշնամիներ-
ը պետք է մեծ համարձակութիւն ունենան, վորպեսզի դհարե-
րեն իրենց գլուխը:

Վո՛չ սամուրայի՜ արիութիւնը, վո՛չ դարձնադույն, սվաս-
տիկավոր՝ համազգեստ հազած ուղմաշունչ բանդիտի ուժը
փորձանքից չեն ազատի նրանց, ուրբեր կիորձեն հարձակվել մեր
վրա: (Բուռն ծափահարութիւններ): Նրանք բոլորն ել դործ կու-
նենան յերիտասարդութեան ստալինյան սերունդի հետ, վորը հա-
մոզված է Մարքսի-Ենգելսի-Լենինի-Ստալինի մեծ գաղափարների
անպարտելի ճշմարտութեան մեջ (բուռն ծափահարութիւններ),
վորի ուժի առջև վորպես փոշի հոդս կցնդի իմպերիալիստական
բանակի ժամանակակից վարժույթը:

Մեզ վրա հարձակում դործելու դեպքում մեր խորհրդային
ինքնաթիռներն ու տանկերը, գումարած ճապոնական, գերմանա-
կան և լեհական աշխատավորութեան միջամտութիւնը, կալարտեն
իրենց հաղթական դործը: (Բուռն ծափահարութիւններ):

«Բանվորները հայրենիք չունեն: Նրանցից չի կարելի խել
այն, ինչը նրանք չունեն» — գրել են մի ժամանակ վրոնչիզ-
մի հիմնադիրները, մեծ Մարքսն ու Ենգելսը «Կոմունիստա-
կան կուսակցութեան մանիֆեստում» (տես Կ. Մարքսի ընտիր
յերկերի յերկհատորյակը, հ. I, էջ 168):

Բուրժուական պետութիւնները միլիոնավոր աշխատավորներէ
համար առելի բանտ են յեղել և են:

1917 թվի հոկտեմբերին մեր յերկրի աշխատավորները, մեր
մեծ բաղժադդ ժողովուրդը հայրենիք ունեցավ: խորհրդային Ժո-
ղովրդի յերիտասարդ սերունդն առաջին անգամ հայրենիք ստա-
ցավ, վորն արժե սիրել և արժե պաշտպանել:

Մեր հերոսական ժողովուրդը, Լենինի-Ստալինի կուսակցու-
թիւնը առեղծեցին աշխարհում առաջին սոցիալիստական պետու-

¹ Զինվորական կանտա Եին ճապոնիայում:

² Փաշիստական նշան:

թյունը, վորը հզոր ժայռի նման վեր ե բարձրացած կապիտալիս-
տական ճգնաժամերի ու ցնցումների մրդկահույզ ծովից:

Մենք, յերիտասարդութունս — խորհրդային հայրենիքի հայ-
րենասերներն ենք, մենք մեր պատմական բախտի տերն ենք:

Մեր հայրենասիրությունը վոչ մի ընդհանուր բան չունի ան-
ցյալի թթու և սևհարյուրյակային «ռուսական» հայրենասիրու-
թյան հետ:

Մենք սիրում ենք մեր հայրենիքը և պատրաստ ենք այն
պաշտպանել, վորովհետև նա առաջին սոցիալիստական հայրենի-
քն է, վորտեղ չկա մարդու չահադործումը մարդու կողմից,
վորտեղ մարդկային կյանքը և մարդկային արժանապատիւթյուն-
ը վաճառքի առարկա չեն, վորտեղ ծաղկում ե տարբեր ազգու-
թյունների միլիոնավոր աշխատավորների մեծ բարեկամությունը:

Մենք սիրում ենք մեր հայրենիքը և պատրաստ ենք այն
պաշտպանել, վորովհետև նա յիսուստ ե և հարուստ իր գործա-
րաններով, ֆաբրիկաներով, յերկաթուղիներով, իր տեխնիկայով,
վորովհետև նրա հողերն արդավանդ են, նրա ընդերքի հանածո
դանձերն անհամար, գետերը, լճերը և ծովերը հզոր են ու ջրա-
սուս, — և այդ բոլորը պատկանում ե մեզ: (Յերկարատու ծա-
փահարություններ):

Մենք հայրենասերներ ենք նրա համար, վորովհետև սոցի-
ալիստական հայրենիքի պաշտպանությունը, նրա հզորության և
փառքի ամրացումը — յուրաքանչյուր կոմյերիտականի, մեր խոր-
հրդային յերկրի յուրաքանչյուր յերիտասարդի ազգային և դրա
հետ միասին միջազգային սրբազան պարտականությունն է:

Մենք պատրաստ ենք պաշտպանել մեր հայրենիքը նրա հա-
մար, վորովհետև մեր յերկրի հաղթանակի, նրա փառքի, հարու-
ստության և բարեկեցության ծաղկման մեջ ե վոչ միայն մեր,
այլև մարդկության գալիք սերունդների յերջանկությունն ու
կյանքը:

Մենք հանդես կդանք մեր հայրենիքի պաշտպանության հա-
մար այնպես, ինչպես քաղաքացիական կռիւների տարիներին հան-
դես յեկան Դոնեցի ածխահատները և Սալսկի պարտիզանները,
վորոնք «Կարմիր Վերդեն» ստեղծեցին Յարիցինի տափաստաննե-
րում, կարեցին սպիտակ-դմարդիական հրոսախմբերի ճանապարհը,

ինչպես հանդես յեկան Սև ծովի հեղափոխական նախաստիները,
վորոնք ծովերի լայնությունը վոխեցին ինքնադործ դրահաղը-
նացների հարթակներով, վորոնք արտասահմանյան տեխնիկային
հակադրեցին իրենց ավիաների յետակողմ սուրը և սեփական արիու-
թյունը: Մեզ՝ մեր նպատակների և հզոր տեխնիկայի անխոր-
տակելիության գիտակցությամբ սպառազինված՝ կառաջնորդի
բանվոր դասակարգի անհաղթ մարշալ Կլիմ Վորոշիլովը: (Բուռն
ովացիա):

Թշնամիները պետք ե դիտենան, վոր մեր յերկիրը հաղթելու
համար նրանք պետք ե վոչնչացեն նրա ամբողջ յերիտասարդու-
թյունը. իսկ դա լինելու բան չե՛, յերբեք:

Մեր յերկրի շատ յերիտասարդներ վոչ միշտ են լրջորեն մտա-
ծում այն մասին, թե ինչին ե կոչում մեզ պատմությունը: Թշնա-
մին յերկրի ներսում ջախջախված ե, կյանքն ավելի լավ ե դար-
ձել, կյանքն ավելի ուրախ ե դարձել: Ահա և քայլում ե մեր յերի-
տասարդությունը «կյանքի մեջ յերգով»: Այդ վատ չե: Քայլե-
ցեք, ընկերներ, «կյանքի մեջ յերգով», սակայն մի մոռանաք
անհրաժեշտության դեպքում վերցնել և հրացան, իսկ գլխավո-
րը — սովորել անթերի տիրապետել նրան:

Առանց ռազմական գիտության, առանց հաղթելու ունակու-
թյան մենք գլուխ չենք հանի, յեթե մենք լրջորեն ցանկանում ենք
պայքարել կոմունիզմի հաղթանակի համար:

Լենինի-Ստալինի կուսակցությունը, գլխավորելով մեր յերկ-
րի աշխատավորությանը, անդառնալիորեն հոգուտ սոցիալիզմի
լուծել ե «ով ումի» հարցը խՍՀՄ-ում: Խորհրդային յերիտա-
սարդության պատմական կոչումն ե համառորեն, հաստատամտո-
րեն պայքարել կոմունիզմի հետագա հաղթանակների համար: Մեզ
սպասում ե՝ Կոմինտերնի դեկավարության տակ, ընկեր Ստալինի
հանձարեղ առաջնորդությամբ, ամբողջ աշխարհի, բոլոր ազգերի
աշխատավոր յերիտասարդության հետ միասին «ով ումի» հարցը
հաղթականորեն լուծել միջազգային մասշտաբով: (Մափահարու-
թյուններ): Պայքար կոմունիզմի համար համայն աշխարհում —
ահա թե ինչ ե մեզ սպասում, ընկերներ:

Մեր յերիտասարդությունն իր վողջ անձնական բախտն ամ-
բողջությամբ կապում ե պրոլետարական մեծ գործի բախտի հետ:

Մեր ամբողջ կյանքի նպատակը մենք դնում ենք ինտերնացիոնալ պարտքի կատարումը, վորին մենք պետք է, ինչպես սովորեցնում է մեզ ընկեր Ստալինը, համատարիմ մնանք մինչև վերջին ջանքը, մինչև վերջին շունչը, մինչև արյան վերջին կաթիլը:

Լենինյան կոմյերիտմիության շարքերում մենք պետք է պատրաստենք համարձակ, անվախ, անձուրաց և տոկուն մարդկանց, վորոնց համար ամենի պատվավոր խնդիր չի լինի, քան սոցիալիստական հայրենիքի պաշտպանությունը ամենավտանգավոր և առաջավոր գերքերում: (Ծափահարություններ):

ՀամԼԿՅՅՄ պետք է դառնա կարմիր բանակի հզոր ուղերվը, վորն աշխարհի կազերն պատրաստի, վորոնք ընդունակ լինեն դառնալու պրոլետարական գիկտատուրայի գինված ուժերի սիրան ու հոգին:

Մարտիկներ պատրաստել — այդ նշանակում է յուրաքանչյուր յերիտասարդի մեջ դաստիարակել հեղափոխականի խղճով հատկութուններ, — նվիրվածություն կուսակցության գործին, կամքի ուժ, արհամարհանք վախկոտության նկատմամբ, անձնական անվախություն և տոկունություն:

Ամենորյա, առորյա աշխատանքում մենք պետք է կոմենք մեր տոկունությունը, մեր կամքի ուժը: Թող յուրաքանչյուր կոմյերիտականի համար ուղեցույց որինակ հանդիսանա ընկեր Ստալինի մեծ և պայծառ պատկերը, վոր ժանդարմների շարքի միջով անցնում էր հարվածների տակ, գլուխը բարձր պահած և թշնամու առաջ թուրության ամենափոքր նշան անպամ ցույց չեր տալիս:

Գալիք մարտերում մեր խնդիրն է — հաղթանակել: Ժողովրդի զավակ կոմյերիտականը գերի չի ընկնում, վորովհետև գերությունը նրա համար անպատվություն է, անջնջելի նախատինք: Մեր յերիտասարդության մեջ դասալիք չի կարող լինել: Մատուցությունը, հայրենիքին դավաճանելը — ամենաարդահատելի և ծանր հանցագործությունն է, ամենասուր չարագործությունը հեղափոխական ժողովրդի հանդեպ:

Մենք, խորհրդային յերիտասարդներս, չենք վախենում մահից՝ կովի դաշտում և գլուխներս չենք կորցնի թշնամու կրակի տակ: Մեր ձեռքը չի դողա և աչքը չի դավաճանի դալիք գոտեմարտերում: Մենք կկռվենք վոգեորությամբ, աննկունորեն, ան-

նախընթաց հերոսությամբ: Մեր դաստիարակության, վարքագծի սրբազան նպատակն ու մեր ամբողջ կյանքի խնդիրը մենք համարում ենք արժանի լինել բոլշևիկյան կուսակցության ավազաներին, վորոնց մասին մեծ Ստալինը մայիսմեկյան շքերթի մասնակիցներին ընդունելիս ասել է:

«Ինչ վերաբերում է մեզ, կենտկոմի անդամներս, կառավարության անդամներս, ապա մենք այլ կյանքով չենք ապրում, քան մեր մեծ գործին ծառայելու կյանքով, քան ժողովրդի ընդհանուր բարեկեցության համար, բոլոր աշխատավորներին, միլիոնավոր մասսաներին ուրախություն բերելու կյանքով» («Իզվեստիա», 1935 թվի մայիսի 4):

Գործնականորեն մենք ի՞նչ ենք արել մարտիկ դաստիարակելու համար, մեր սոցիալիստական հայրենիքի պաշտպանության թյունն ամրացնելու համար:

Կոմյերիտմիության կենտրոնական կոմիտեն շատ է զբաղվել կոմյերիտականների և յերիտասարդության ուղեգրական պատրաստության հարցերով:

Ամենքին հայտնի յե, վոր մենք դարձել ենք ՊԱՁԸ—Ավիաբիմի սիրան ու հոգին, վոր հասարակական պաշտպանության աշխատանքում բոլոր նոր ձեռնարկումները կապված են Լենինյան կոմյերիտմիության անվան հետ: (Ծափահարություններ):

Կոմյերիտմիության նախաձեռնությամբ ստեղծվեց պարաշյուտային մասսայական սպորտը: Այդ գեղեցիկ, խղճով, դրամիչ սպորտի ժողովրդականությունը մեր յերկրի սահմաններից այն կողմն է անցել: Սակայն աշխարհում և վո՛չ մի յերկիր, նմանվելով մեզ, իվիճակի չե թեկուզ և վորոչ չափով հասնել այն բանին, ինչին հասել ենք մենք: Մենք գործի մեջ ներգրավել ենք կոնսարուկտորների, զբաղվել ենք պարաշյուտային աշտարակների գծագրումներով և չիտարարությամբ: Այժմ յերկրում 400 աշտարակ կա, և ամենաուրախալին այն է, վոր գնալով ավելի շատ պարաշյուտային աշտարակներ են բարձրանում ազգային մարզերում և հանրապետություններում: Մեզ մոտ պարաշյուտային աշտարակներից 1.120.000 թուիչք է կատարված: (Ծափահարություններ): Վերջին յերկու տարում ինքնաթիռներից 21.000 թուիչք է

կատարված: Միայն վերջին տարվա ընթացքում մենք պատրաստել ենք պարաշյուտային սպորտի հազար կոմյերիտական-հրահանգիչներ: Նրանցից յուրաքանչյուրն արդեն վոչ պակաս քան 5 թռիչք է կատարել:

Պարաշյուտային սպորտը—Լենինյան կոմյերիտմիության պալատին է: Պարաշյուտիստները—մեր հերոսական յերիտասարդության լավագույն մասն են: Մենք հետադաշում են բոլոր ուժերով կզարգացնենք այդ սպորտը, վորովհետև պարաշյուտիզմը մեծ դործնական-պաշտպանողական նշանակություն ունի. նա դաստիարակում է ամուր, տոկուն, անվախ, յերկաթյա ջղեր և պողպատյա կամք ունեցող մարդիկ:

Սակայն մեր յերիտասարդությունը չի կարող և չպետք է սահմանափակվի ինքնաթիռներից կատարված թռիչքներով: Պետք է տիրապետել ինքնաթիռ կառավարելու արվեստը: ՊԱՋԸ-Ավիա-քիմի հետ միասին մենք ստեղծեցինք հասարակական մասսայական պաշտպանության ավիացիա: 1935 թվին, 122 անդակումներում, առանց արտադրությունից կտրելու, պատրաստվել է ավելի քան 3500 ոդաչու: Նրանք ստացել են դինվորական պահեստի պիլոտի կոչում: Նրանց մոտ 80 տոկոսը կոմյերիտականներ են: Այդ պիլոտներից շատերը միության ակտիվ ղեկավար աշխատողներ են: ՀամԿՅՅՄ Կենտկոմի աշխատողներից պիլոտներ դարձան Գորչենինը, Սարգենկոն, Մուսկինը, Պրախովը, Մանսյովը, տեղական կադմակերպությունների քարտուղարներից՝ Վալչյան, Լիստովսկին, Մարտիանովը, Շունկոն, Վիկտորովը, Ստրիգինը, Գեյրոն, Պենկինը, Բլյումկինը: Մենք ընկեր վորոշելովին խոսք ենք տալիս, վոր պիլոտ դարձած կոմյերիտական ղեկավար աշխատողների այդ շրջանը անընդհատ կաճի, վոր բոլոր քարտուղարները պիլոտ կդառնան: (ԲԱՆՈՆ Ծափահարություններ): Կարիք կա՞ սպացուցելու, թե ինչպիսի խոշոր նշանակություն ունի առանց արտադրությունից կտրելու ոդաչուներ պատրաստելը:

Նա, ով ուժեղ է ոդում, անպարտելի յե ապագա պատերազմում, և մեզ հարկավոր է, համենայն դեպս փոտակա մեկ-յերկու տարում, հինգ անգամ ավելի շատ ոդաչուներ պատրաստել առանց արտադրությունից կտրելու: Մենք մեր առաջ խնդիր ենք

դնում—1936 թվին ընկեր Շյոեմանի— ՊԱՋԸ-Ավիաքիմի հետ միասին պատրաստել վոչ պակաս քան 8000 ոդաչու: (ԲԱՆՈՆ Ծափահարություններ):

Վատ է այն պարաշյուտիստը, վորը չի ձգտում ոդաչու դառնալ: Վատ է այն կադմակերպությունը, վորը չի ձգտում առանց արտադրությունից կտրելու ոդաչուներ պատրաստել:

Հարկավոր է ավիացիոն կուլտուրան ավելի խորը շարժել յերիտասարդության մասսաներում, միլիոնավոր յերիտասարդների պատվաստել անվախություն, սեր դեպի տարածություններն ու բարձունքները: Յուրաքանչյուր դործարան, յուրաքանչյուր կուլտետնություն, յուրաքանչյուր Փարբիկա պետք է մեկ-մեկուկես տարում թեկուզ և մեկ լավ, կուլտուրական, անձնվեր յերիտասարդի ոդաչու պատրաստի առանց արտադրությունից կտրելու, վորը պատրաստ լինի մեր հզորագույն ոդատորմի շարքերը մտնելու:

Մենք պետք է դառնանք թեւավոր մարդկանց սերունդ: Այն ամենն, ինչ ամենատաղավորն է համաշխարհային ավիացիոն տեխնիկայում, պետք է մերը դառնա: Համաշխարհային ավիացիոն տեխնիկայի նվաճած բոլոր սահմաններն ու նորմաները մեզ համար որենք չեն: Մենք պետք է դրանք դերադանցենք: Ավիացիայում բոլոր համաշխարհային ռեկորդները մերը պետք է լինեն: Աշխարհում ամենքից ավելի հոու, ավելի բարձր և ավելի արագ թռչել—ահա խնդիրը, վորը պետք է վոդենչի մեր ինժեներներին և կոնստրուկտորներին, բանվորներին և դիրեկտորներին, ոդաչուներին և տեխնիկներին:

Ողի մեջ և յերկրի վրա, ինքնաթիռից և տանկից, պլաներից և ռադիասայլից պետք է կարողանալ կրակել: Մեր մարտիկները պետք է կրակելու վարպետներ լինեն: Այդ հատկությունը անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր կոմյերիտականի և Սորհրդային յերկրի առաջավոր յերիտասարդի: Յերկու տարվա ընթացքում մենք ՊԱՋԸ-Ավիաքիմում, կոմյերիտմիության ռադմա-տեխնիկական քննություն կատարելով, պատրաստեցինք 990·000 առաջին ատիճանի վորոշիլովյան հրաձիգներ, 20·000 յերկրորդ ատիճանի վորոշիլովյան հրաձիգներ, մոտ 1000 անայպերներ, անայպինդի

125 հրահանգիչներ, հրաձգային սպորտի ամբիշ քան 2000 վարպետներ: Նրանց մեծ մասը յերիտասարդներ են:

Սա այնքան էլ քիչ չէ, բայց այնուամենայնիվ անբավարար է: Հարկավոր է ամբիշ շատերի սովորեցնել, իսկ գլխավորը— վորակով ամբիշ բարձր:

Իսկ մեզ մոտ հաճախ ի՞նչ է ստացվում: Յերիտասարդը կրակի յերեք վարժություն կատարում է, կախում է կրճքանշանը և զբաժնով բավարարվում է,—յես, դե, տիրապետել եմ հրաձգային կուլտուրային:

Պետք է կոմյերիտմիության մեջ և յերկրում բարձրացնել հրաձգային կուլտուրան, կրակելու վարպետներ պատրաստելու, սնայպերներ պատրաստելու իսկական շարժում ստեղծել:

Ռազմա-տեխնիկական քննությունը կոմյերիտմիությանը և ՊԱՁԸ-Ավիաբեմին վոչ միայն հրաձիգներ ավեց: Հակառակային և քիմիական պաշտպանության նորմաները հանձնեցին 1.000.000 հոգի, տոպոգրաֆիայի նորմաները — 1.000.000 հոգի, ձի խնամելու և սրահելու նորմաները — 1.500.000 հոգի, ավիամոտորի նորմաները — 2.000 հոգի, պլաներային չորս վարժությունները— 52.000 հոգի, պլաներային զործի գիտության քննությունը լրիվ տվել են 3.000 հոգի (մեզ մոտ 241 պլաներային դպրոց կա), մոտորի ուղղամասիրման նորմաները — 1.600.000 հոգի, սանիտարական պաշտպանության նորմաները — 1.000.000 հոգի: Մենք պատրաստել ենք 25.000 հրահանգիչ-քիմիկոսներ, 10.000 հեծելակ-սպորտամեններ, 35.000 սերող-չոֆերներ:

Կոմյերիտմիության ռազմա-տեխնիկական քննությունը, վորպես յերիտասարդության ռազմական գիտելիքների մակարդակի ընդհանուր բարձրացման միջոց, խաղաց իր մեծ դերը: Սակայն այժմ, ինչպես յերեք, սուր խնդիր է դրված—մարտական պատրաստության այս կամ այն ճյուղում վարպետներ, մասնագետներ, զինվորական մասնագետներ—ողաչուներ, սուզակներ, տանկիստներ, քիմիկոսներ, կապի աշխատողներ և այլն պատրաստել:

Բանվորա-գյուղացիական կարմիր բանակում մտցված են, ինչպես գիտեք, պետկազմի անձների զինվորական կոչումներ: Զինվորական պրոֆեսիան դառնում է ցմահ:

Պաշտպանության ժողկոմ՝ Խորհրդային Միության մարշալ ընկեր Վորոշիլովը 1935 թվի նոյեմբեր ամսին առաջինն ավարտող լավագույն յերիտասարդ ընդունելությանն ասաց.

«Ձեզ անպայման հայտնի յե այն արտահայտությունը, թե «յուրաքանչյուր զինվոր իր պաշտակում կրում է մարշալի դավադան»: Մենք դավադաններ չունենք—դրանք մեզ պետք չեն: Սակայն Խորհրդային Միության մարշալներ մենք կունենանք: Յեվ ձեզանից յուրաքանչյուրը պոտենցիալի մեջ Խորհրդային Միության մարշալ է, ձեր՝ ձեր վրա կատարած աշխատանքից, ուրիշներին սովորեցնելու ձեր աշխատանքից կախած կլինեն նաև ձեր հետագա հաջողությունները: Յեթե վոչ բոլորը մարշալ դառնաք, ապա հույս ունեմ, վոր վորոշ ժամանակից հետո կդառնաք զինվորի հրամանատարներ, կորպուսի հրամանատարներ, բանակի հրամանատարներ...» (Վ. Վորոշիլով, Մ. Ֆրունզե, «Յերիտասարդության մասին», էջ 103, ռուս. Կուսհրատ, 1936 թ.):

Մեր խնդիրն է—յերիտասարդության մեջ ե՛լ ամբիշ մեծ ձգտում դարձնելու ռազմական գիտելիքներ ստանալու. նկատմամբ, նրան նախապատրաստել ռազմական դպրոցները մտնելու, նրա առաջ բաց անել զինվորական պրոֆեսիայի հեռանկարը:

Մանրամասն չեմ խոսի ծովային և ողային տորմիդի շեֆության մասին: Այդ ճակատամասին կոմյերիտմիության ցուցաբերած ուշադրությունը պետք է մշտապես լինի և յերեք չթուլացվի:

Մենք պարծենում ենք մեր յենթաշեֆերով, մենք պարծենում ենք նրանով, վոր մեր կուսակցությունը, մեր կառավարությունը մոտեռա Խորհրդային Միության շքանշաններով ողբղկատրեցին Լենինյան կոմյերիտմիության յենթաշեֆ ծովային և ողային տորմիդների ներկայացուցիչներին: (Բուռն ծափահարություններ):

Գլխավորն է—հոգ տանել տորմիդներն ինչպես շաքարային, այնպես էլ հրամանատարական կազմերով, կոմյերիտմիության պատրաստած, անձովեր, խիզախ զավակներով համալրելու մա-

սին (բուռն ծափահարություններ) և ամեն կերպ ողնել բանա-
կային կաղմակերպություններին պայքարելու յերկաթյա կար-
գապահության, բարձր կուլտուրականության և ռազմական տեխ-
նիկան գերազանց տիրապետելու համար:

Յերկրի ղինված ուժերի մասին մեր հոգացողության մեջ
առանձնահատուկ տեղ պետք է զբաղեն սահմանապահները: Նը-
բանց վրա շեփություն վերցրել են միայն կոմյերիտմիության
սահմանամերձ կաղմակերպությունները: Այդ, իհարկե, չի նշա-
նակում, վոր նրանց չի հիշում ամբողջ Միությունը: Սահմանա-
պահներին նվերներ և նամակներ ուղարկելու շարժումը, վորը
ծավալվեց համագումարի նախորդակին, պետք է պաշտպանել,
հոգ տանելով այն մասին, վոր սահմանապահներին ցույց տրվող
ուշադրությունը լինի շարունակական:

Մեր հաջողությունները պաշտպանության աշխատանքում
վորք չեն: Որհնորային յերկրի յերիտասարդությունը պատրաստ
է գալիք մարտերին: Սակայն նրա պատրաստությունը հետազոտում
չբարձրացնելը, ձեռք բերվածի վրա հանգստանալը, հաջողու-
թյուններով տարվելը և դրանք գերադնահատելը—սխալ է:

IV. ՅԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆ ՈՒ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՄԼԿՅԵՄ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆ Ե

Ի՞նչը կարող է արդելը հանդիսանալ մեր յերիտասարդու-
թյան հետագա զարգացմանը:

Գիտելիքների, կուլտուրականության և կրթության պակասը:
Գիտությունն ու կուլտուրան կանգնած չեն միում նույն կետում,
այլ արագորեն առաջ են շարժվում. այն, ինչը յերեկ առաջավոր
էր թվում, այսօր կարող է դառնալ և դառնում է հետամնաց:
Գիտությունն ու տեխնիկան առաջ շարժելու պատրաստակամու-
թյան ու ցանկության պակաս չենք զգում, մեր յերիտասարդու-
թյունը դրանք ունի, սակայն միայն պատրաստակամությունը,
միմիայն ցանկությունները դրա համար դեռ քիչ են:

Ընկեր Ստալինը կոմյերիտմիության VIII համագումարում
մեզ ասել է.

«Կառուցելու և շինարարությունը ղեկավարելու սիրահա-
ներ մեզանում ինչքան ուղեւ կան թե գյուղատնտեսության
բնագավառում, թե արդյունաբերության բնագավառում: Իսկ
կառուցել և ղեկավարել կարողացող մարդիկ մեզանում խա-
տառակ չափով քիչ ունենք» («Լենինն ու Ստալինը յերիտա-
սարդության մասին» Ժողովածու, եջ 202, ՀամԿ(բ)Կ
Կենտկոմի Կուսհրատ, 1935 թ.):

Կկարողանա՞նք մենք այժմ, նոր պայմաններում, նոր բար-
ձրության հասցնել մեր ամբողջ յերիտասարդության կուլտուրա-
կան մակարդակը: Կկարողանա՞նք մենք մոտակա ժամանակում
գիտություն, տեխնիկա և կուլտուրա ձեռք բերելու ու այն տի-

բաղեցնելու բնագավառում հսկայական քայլ կատարել, վորն իր մասշտաբով անհամեմատելի լինի մեր մինչև այժմ արածի հետ: Դա ունայն հարց չէ, այլ վճռողական: Դա այն հարցն է, թե խորհրդային յերկրի միլիոնավոր յերիտասարդները կոմունիստական շինարարության «սիրահարներ» կլինեն միայն, թե այնպիսի մարդիկ, վորոնք կկարողանան կառուցել այն և ավարտել ավագ սերունդների գործը:

Կոմյերխտիւթյան կենտրոնական խնդիրն է այժմ պատրաստել վաչ միայն խորհրդային իշխանությանը նվիրված կադրեր, այլև գրագետ, կրթված, իրենց գործի համար տեսնիկապես պատրաստված մասնագետների կադրեր, վորոնք կարողանան հեղափոխական քափը գուգակցել բոլշևիկյան գործարարության հետ:

Ընկեր Ստալինն ասել է.

«Ձի կարելի սոցիալիստական հասարակություն կառուցել, չտիրապետելով գիտությունները» (Ընկեր Ստալինի նամակից՝ պրոլետարական ուսանողության համամիութենական առաջին կոնֆերենցիային, 1925 թվի ապրիլ, տես «Լենինն ու Ստալինը յերիտասարդության մասին» ժողովածուն, էջ 176, Համ Կ(բ)Կ Կենտկոմի Կուսհրատի հրատարակություն):

Իսկ մեր կազմակերպությունները, յերիտասարդության ուսումը կազմակերպելու փոխարեն, միշտ ուզում են ղեկավարել և կառավարել: Մեր աշխատանքի արմատական թերությունը դա յէ: Մենք չպետք է ղեկավարենք ու կառավարենք, — դրա համար կան ուրիշ կազմակերպություններ — կուսակցություն, խորհուրդներ:

Մեզ հարկավոր է, ՀամԿ(բ)Կ ղեկավարությամբ, առանց սնույթարարության, առանց գոռոգության համառորեն ուսումնասիրել գիտությունները, տիրապետել գիտելիքները, կրթություն և կուլտուրականություն ձեռք բերել, փորձ կուտակել և կոմունիստորեն դաստիարակել իրեն ու մեր ամբողջ յերիտասարդությանը:

Կոմյերխտիւթյան աշխատանքում այդ է այժմ ամենակարևորը: Այլ ավելի կարևոր խնդիրներ մենք չունենք:

Ենդեկը 1893 թվին վողջունելով սոցիալիստ ուսանողների ժընեի միջազգային կոնգրեսը, գրում էր.

«Անցյալի բուրժուական հեղափոխությունները համարյա րանձերից միայն փաստաբաններ էյին պահանջում, վորպես լավագույն մատերիալ, վորից դուրս էյին գալիս նրանց քաղաքական գործիչները. բանվոր դասակարգի աղատագրությունը կարիք ունի, բացի դրանից, բժիշկների, ինժեներների, քիմիկոսների, ագրոնոմների և այլ մասնագետների, վորովհետև բանը վերաբերում է վոչ միայն քաղաքական մեքենայի կառավարումն իրենց ձեռքը վերցնելուն, այլև ամբողջ հասարակական արտադրությունը, և այստեղ հնչում ֆրագաների փոխարեն լուրջ գիտելիքների կարիք է դգացվում» (Ֆ. Ենդեկի նամակներից, «Պրավդա» 1933 թ. հոկտեմբերի 29):

1920 թվին, կոմյերխտիւթյան III համագումարում, Լենինը խորհրդային յերկրի յերիտասարդության առաջ դրեց ուսման, անցյալի կուլտուրական ժառանգությունը յուրացնելու խնդիրը:

«Ձեր առաջ դրված է շինարարության խնդիրը, — ասում էր նա, — և դուք կարող եք այն լուծել միայն տիրապետելով ժամանակակից ամբողջ գիտությանը» (Լենին, Յերկ. Ժող. հ. XXV, էջ 390, 3-րդ հրատարակություն):

Ընկեր Ստալինը ՀամԿՅԵՄ VIII համագումարում 1928 թվին, առաջին հնգամյակի շնորհիվ, այդ հարցերն առաջադրեց վորպես կոմյերխտիւթյան աշխատանքի գործնական ծրագիր.

«Տիրապետել գիտությանը, բոլշևիկ-մասնագետների նախադր կադրեր կոփել գիտության բոլոր նյութերում, սովորել, սովորել, սովորել ամենահամառ կերպով, — այս է այժմ խնդիրը: Հեղափոխական յերիտասարդության արշավանքը գիտության վրա — անհա քե ինչ է ձեզ այժմ հարկավոր, ընկերներ»:

Կոմյերիտական ղեկավարութեան մեջ, սկսած սկզբնական կազմակերպութիւնից և վերջացրած Կենտկոմով, կան վարոչ խնայողներ, վրոնք կեղծ խորիմաստութեամբ տանջում են իրենց աշխարհի հարցերով, թե վո՞րն է կոմյերիտութեան խնդիրը, ինչի՞ վրա աշխատել:

Ասածից պարզ է դառնում, — մեր խնդիրն այն է, ինչ ասել է ընկեր Լենինը — սովորել, սովորել, սովորել: Մեր խնդիրն այն է, ինչը բազմիցս մեզ ասում է ընկեր Ստալինը — «սովորել, սովորել, սովորել ամենահամառ կերպով», արշավել դիտութեան վրա:

Այդ խնդիրը մեզ համար վճռողական է:

«Յերիտասարդութեան միութիւնը, — ինչպէս ընկեր Ստալինն ասում է իր «Լենինի գծի հարցերի շուրջը» աշխատութեան մեջ, — առանձնահատուկ նշանակութիւն ստացաւ պրոլետարիատի դիկտատուրայի ամրացումից հետո, պրոլետարիատի կուլտուրական և դաստիարակչական լայն աշխատանքի շրջանում» (Ստալին, «Լենինի գծի հարցերը», 10-րդ հրատ., էջ 115):

Մենք պետք է դադարենք մեր խնդիրների մասին «փրկիսփաշկուց», վերջ տանք արդֆինալանի, ինքնարժեքի իջեցման, ցանքի և պետական ուրիշ կարեւորագույն խնդիրների մասին չադակրատելուն, իբր թե մենք ենք դրանք լուծում:

Լրջորեն զբաղվել յերիտասարդութեան կրթութեամբ, նրա դաստիարակութեամբ, պայքարել յուրաքանչյուր պատանու և աղջկա զբաղիտութեան, կուլտուրականութեան և ինտելիգենտութեան համար — ահա թե ինչ է պահանջվում մեզանից, ընկերներ:

Կուլտուրականութիւնը և կրթվածութիւնը մեր ուրերում դառնում են մեր յերկրի յերիտասարդների ամենազխալիւր հատկութիւնները:

Լենինը կոմյերիտութեան III համագումարում ասում էր.

«Ահա խնդիրը, վորը կանգնած է յուրաքանչյուր դիտակից կոմունիստի առաջ, յուրաքանչյուր յերիտասարդի առաջ, վորն իրեն կոմունիստ է համարում և իրեն պարզ հաշիվ և տալիս, վոր ինքը, մտնելով յերիտասարդութեան կոմունիստ-

տակն միութիւնը, հանձն է առել կուլտուրական ոգնել կոմունիզմ կառուցելու և ամբողջ յերիտասարդ սերնդին ոգնել կոմունիստական հասարակութիւն ստեղծելու: Նա պետք է հասկանա, վոր միայն ժամանակակից կրթութեան հիման վրա նա կարող է այդ ստեղծել և յեթե նա չտիրապետի այդ կրթութեանը, կոմունիզմը միայն ցանկութիւն կդառնա» (Լենին, Յերկեր. հ. XXV, էջ, 389, 3-րդ հրատ.):

Հարցի ամբողջ ելութիւնն ու սրութիւնը հատկապէս Լենինի այդ ցուցումի և նախազգուշացման մեջ է: Յեթե յերիտասարդութիւնը չտիրապետի ժամանակակից կրթութեանը, կոմունիզմը միայն ցանկութիւն կդառնա:

ՊԱՅՔԱՐ ՅԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅԱՆ

ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՅԵՎ ՈՒՍԱՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Մեր առաջ բացվում է աշխատանքի լայն ասպարեզ, սկսած տարրական անդրադիտութեան վերացումից, դպրոցի աշխատանքում Լուսժողկոմատի որդաններին անհրաժեշտ ոգնութիւնը ցույց տալուց, վերջացրած ոտար լեզուներ սովորելով և առանց արտադրութիւնից կտրվելու տեխնիկական ուսուցում կազմակերպելով:

Այն հանդամանքը, վոր համագումարում հատուկ զեկուցում պիտի տրվի կոմյերիտութեան դպրոցական աշխատանքի մասին, ինձ թույլ է տալիս այդ հարցում սահմանափակվել հետևյալ դիտողութիւններով:

Յերիտասարդութեան զբաղիտութեան և կուլտուրականութեան համար մղվող պայքարն սկսվում է տարրական դպրոցից: Մեր դպրոցներում սովորում են 26 միլիոն յերեխաներ և զեռահասակներ: Պարզ չե՞մ իմեք, վոր նրանց հետ աշխատելը կոմյերիտմիութեան գործհնչյութեան կարեւորագույն ճակատամասն է: Իսկ մեր շատ կազմակերպութիւններ արհամարհանքով են վերաբերվում դպրոցում աշխատելուն, պիտենրական կազմակերպութեան մեջ աշխատելուն: Պետք է մեկ անգամ ընդմիշտ վերջ դնել այդ աղայական արհամարհանքին: Յեվ վորքան շուտ, այնքան

լալ: Մինչև վոր մենք, ինչպես հարկն է, ձեռնամուխ չլինենք դպրոցում կատարվող աշխատանքին և մեր սլոնեբական կադմակերպությունները աշխատանքին, հնարավոր չե լրջորեն պայքարել մեր յերիտասարդության գիտելիքներ ձեռք բերելու և կուլտուրականության համար:

Յերիտասարդության կրթության համար մղվող պայքարը պետք է սկսել այրուբենից, աշխիւնն անդրադիտության և կիսագրագիտության վերացումից: Ինչպես կարելի չե կուլտուրական մակարդակը բարձրացնել, չիմանալով ուղղադրության հիմունքները: Իսկ մեզ մոտ չե՞ վոր միայն կիսագրագետները չեն, վոր վատ են գրում ու կարդում, և ինչ մեղքը թաքցնենք, յերբեմն այդ պակասությունն ունեն և՛ ուսանողները, և՛ յերիտասարդ մասնագետները, պատահում է նույնիսկ, վոր այդ պակասությունն ունեն յերիտասարդ գիտնականի կոչման ձգտող վորոշ մարդիկ: Ուրիշներն ել նույնիսկ պարծենում են իրենց կիսագրագիտութեամբ, գտնելով, վոր պրոլետարի համար պարտադիր չե քերականություն գիտենալ:

Այն մարդը, վորը չի կարող գրագետ գրել ու կարդալ, չի կարող հաշվել, անարժան է առաջավոր յերիտասարդի կոչմանը:

«Յուրաքանչյուր կոմյերիտականին—միջնակարգ կրթություն» խնդիրը մենք դրել ենք դեռևս ՀամԼԿՅԵՄ համամիութենական VII կենֆերենցիայում: Այն լուծելով մենք արդեն լուրջ հաջողությունների յենք հասել: Միջնակարգ կրթության դպրոցներում առանց արտագրությունից կտրվելու սովորում են 350.000 կոմյերիտականներ, յերիտասարդ բանվորներ: Մենք միջնակարգ կրթության դպրոցը վերակառուցում ենք միջնակարգ-տեխնիկական կրթության դպրոցի, նրանց ծրագրի մեջ մի ամբողջ շարք մասնագիտական առարկաներ մտցնելով, վորոնց ուսումնադիւմը մեր յերիտասարդությանը կոգնի իր մակարդակը բարձրացնել ինժեներ-տեխնիկական աշխատողների մակարդակին: Այդ դպրոցներում սովորողների թիւը հասցվում է մինչև 600.000 հոգու:

Մենք պետք է մեծ ուշադրություն դարձնենք ուսանող-յերիտասարդության մեջ կատարվող աշխատանքին, ոգնելով նրան

ուսման մեջ և նրանից ամենից առաջ պահանջելով հաջող յուրացնել դիտությունները:

Մեզ անհրաժեշտ է վճարար բարեւալիւ և բարձրացնել տեխնիկականի նշանակությունը, այլ խոսքով այն դպրոցների, վորոնք կոչված են միջնակարգ-տեխնիկական կրթություն ունեցող մարդիկ պատրաստել:

Թող ների ինձ ընկեր Բուրնովը, յեթե յես ասեմ, վոր Լուսժողկոմատի վորոշ աշխատողների, ճիշտ է, նախկին կադմի «ճախիկ հիվանդութեամբ» տառապող աշխատողների, քմահաճույքով մեզ մոտ խիստ շատ կեղծ տեխնիկոմներ են յերևան յեկել,—կան և՛ պարի, և՛ յերաժշտական, և՛ մանկավարժական: Անվիճելի յե, վոր մեզ պետք են նրանց պատրաստած կադրերը, բայց թույլ տվեք հարցնելու, թե ինչու այդ դպրոցները կոչվում են տեխնիկոմներ: Տեխնիկումը պետք է տեխնիկում ել լինի, այսինքն միջնակարգ-տեխնիկական մակարդակի դիտելիքներ ունեցող աշխատողներ պատրաստող:

Վոլիւ—ճիշտ է:

Կոսարեւ— Ինչ վերաբերում է այն ուսումնական հաստատություններին, վորոնք իրենց նպատակը չեն դնում տեխնիկական կրթութեւն տալը, ապա դրանք պետք է վերածել համապատասխան մասնագիտությունների դպրոցների—պարի, յերաժշտական, նկարչական և այլն:

Այդ դպրոցները վորեւե կերպ արդյունաբերական դպրոցներն նմանեցնելու հետեից ընկնելով դրանք կոչել են տեխնիկոմներ: Իսկ նրանց մեջ ի՞նչ կա տեխնիկական: Բացարձակապես վոր չինչ:

Վոլիւ—Բացարձակապես ճիշտ է:

Կոսարեւ — Ստանձին ուշադրություն պետք է նվիրվի կուլտնասային յերիտասարդության հանրակրթական մակարդակը բարձրացնելուն: Այստեղ մեր առաջ նույնպես աշխատանքի լայն ասպարեզ կա—սկսած անդրադիտության վերացման դպրոցներից և վերջացրած միջնակարգ կրթության դպրոցներով և բուհերի համար վերապատրաստման դասընթացներով: Կոլտնոսային յերիտասարդության կուլտուրականության համար մղվող պայքարում հակադական անելիք ունեն գյուղական գրագրանները,

վորոնք առաջիմ կոմյերիտական կադմակերպությունները ուշադրութեամբ դուրս են մնացել և շատ հաճախ վողքալի վիճակում են գտնվում:

Ձի կարելի կուլտուրական մարդ լինել, չուսումնասիրելով մարդկութեան պատմութեան, մասնավորապէս իՍՆՄ ժողովուրդների պատմութեան թեկուզ և հիմնական մոմենտները:

ՀամԿ(բ)կ-ն, նրա կենտրոնական կոմիտեն և անձամբ ընկեր Ստալինը բացառիկ ուշադրութեամբ են նվիրում պատմական դիտութեանները ուսումնասիրութեան դրվածքին:

Ձի կարելի սեփական հայրենիքի հայրենասերը լինել չիմանալով նրա ժողովուրդների դարգացման պատմական ուղիները: Պատմութեան ուսումնասիրման գործը պետք է լինի մեր յերկրի ամբողջ յերիտասարդութեան գործը:

Այն յերիտասարդը, վորը ցանկանում է տիրապետել մարքսիստական-լենինյան աշխարհայացքին, պետք է ուսումնասիրի պատմութեան, աշխարհագրութեան, բնագիտութեան, պետք է դիտենա ճշգրիտ դիտութեանները: Մարքսիզմի հիմնադիրները ամբողջ կյանքը, մեր կուսակցութեան հիմնադիրներ Լենինի և Ստալինի ամբողջ կյանքը մեզ, յերիտասարդութեանս, այդ դիտութեաններն ուսումնասիրելու բացառիկ համառութեան ամենապայծառ որինակ է տալիս:

Իր ճակատագրի տերը դառնալ—նշանակում է, ամենից առաջ, սպասադինվել մարդկային դիտութեանների հիմնական ճյուղերի ըմբռնմամբ, չմխենալ այն դժվարութեաններից և խոչընդոտներից, վորոնք սպասում են յուրաքանչյուրին, ով ցանկանում է կուլտուրական և կրթված դառնալ:

Մեր խնդիրն է յերիտասարդութեան մեջ ելլ ալելի ծարավ դարթեցնել դեպի դիտութեանները և յերիտասարդութեանը ճիշտ կադմակերպել դիտութեաններն ուսումնասիրելու համար:

Մենք պետք է մերկացնենք նրանց, ովքեր պարծենում են իրենց անկուլտուրականութեամբ կամ թե իրենց կուլտուրական են համարում նրա համար, վոր ամեն բանից մի քիչ դիտեն: Մեզ մոտ մարդիկ են լույս աշխարհ ընկել, վորոնք զանազան քաղքենիական ատրիբուտներն ունենոր և կուլտուրական կյանք են համարում: Նրանց միտքն ու ուշքը արտասահմանյան ձևի կոստյումից,

պատեֆոնից և «Ակադեմիայի» հրատարակած գրքերից դենը չեն անցնում: Թութակի նման նրանք փայլում են իրենց դուրսդուրյն փետուրներով, վորոնց տակ թաքնված է տգետի վողորմելի ելությունը: Մենք դեմ ենք նրանց, ովքեր դիտութեանները և կուլտուրայի համար մղվող պայքարը սահմանափակում են «կուլտուրայի միջիմուռով»: Մեզ մոտ շատ մարդիկ են լույս ընկել, վորոնք կարծում են, վոր յեթե իրենք «մշակել են» «Հերկած խոպանը» կամ թե «Ինչպես եր կոխվում պողպատը», ապա նրանք իրավունք ունեն կուլտուրականութեան պատենտ ստանալու:

Կուլտուրայի համար, մեր յերիտասարդութեան կրթվածութեան և ինտելիգենտութեան համար մղվող պայքարում մեր յերիտասարդութեանը պետք է ալելի հաճախակի դիմի կոմյերիտմիութեան կենտկոմին հասցեյադրված՝ ակադեմիկոս Պավլովի մահից առաջ գրած նամակին: Այդ ոռւս մեծ գիտնականը յերիտասարդութեանը գրում եր.

«Ձեր աշխատանքի հենց սկզբից ձեզ վարժեցրեք խիստ հետևողականութեան և դիտելիքներ կուտակելուն:

Ուսումնասիրեցեք նախ դիտութեան ալբուքները, ապա փորձեցեք գրաւել նրա բարձունքները: Յերբեք ձեռնամուխ մի լինեք հաջորդին, դեռ նախորդը չյուրացրած: Յերբեք մի փորձեք ձեր դիտելիքների պակասը քողարկել թեկուզ և ամենահամարձակ յենթադրութեաններով և հիպոթեզներով: Այդ սապնի պղպշակն ինչքան ել իր փայլելոցով շոյի ձեր հայացքը—նա անխուսափելիորեն կալայթի և կոնֆուզից բացի վոչինչ չի մնա ձեզ մոտ: Ձեզ վարժեցրեք զսպվածութեան և համբերութեան: Սովորեցեք սև աշխատանք կատարել դիտութեան մեջ: Ուսումնասիրեցեք, զուգադրեցեք, կուտակեցեք փաստերը:

... Յերկրորդը—դա համեստութեանն է: Յերբեք մի մասծեք, վոր դուք արդեն ամեն բան գիտեք: Յեվ ինչքան ել բարձր գնահատեն ձեզ, միշտ արիութեան ունեցեք ասելու ինքնիրեն—յես տգետ եմ»:

Ժամանակը կուտուրայի լավագույնը—այդ չի նշանակում՝ «մշակել» 2—3 դրժույկ կամ թե դրժերի սեփական գրադարան ունենալ, վորը բնակարանը զարդարելու ծառայի:

Ժամանակակից յերիտասարդը պետք է վոչ միայն լավ աշխատի արտադրության մեջ, կուտնտեսությունում, հիմնարկում, այլև ուսումնասիրի տեխնիկան, գիտությունը, կլասիկներ կարդա:

Մի քանի տարի առաջ Շեքսպիրը, Բալզակը, Գյոթեն, Պուշկինը, Գորկին, Ռոմեն Ռոլանը և համաշխարհային գրականության շատ ուրիշ կլասիկներ ծանոթ եյին միայն մեր ակտիվ նեղ շրջանակին: Կոմյերիտական պոետների ժողովրդականությունը հաճախ ավելի մեծ եր, քան, ասենք, նրանց հանճարեղ նախորդների և ժամանակակիցների անկասկածելի ժողովրդականությունը: Ճիշտ է, այդ դրությանը նպաստում եր պրոլետարայան լայն տարածված վնասակար թեորիան, թե պրոլետարական գրականության ակունքներն առաջին բանվոր գրողների ստեղծագործություններն են և վոչ թե համաշխարհային կլասիկ գրականության բարձունքները:

Այժմ դրությունն արմատապես փոխվել է: Աճել է յերիտասարդության գեղարվեստական ճաշակը, աճել է այնքան, վոր շատ յերկեր, վորոնք դեռ մոտերս նրան բավարարում եյին, անուն ունեյին նրա շրջանում, այժմ կորցրել են իրենց նախկին դինը, նրանք չգիմացան ժամանակի փորձին:

Դժբախտաբար, այդ չեն ուզում հասկանալ մեր վորոշ ընկեր-գրողները, վորոնց յերկերում, ինչպես գրել է ուսու մեծ քննադատ Բելինսկին,

«...չկա մտքի խորություն, զգացմունքի կրակ, չկա լիրիզմ, իսկ յեթե այդ բոլորից մի քիչ կա, ապա լարված և բռնի չափազանցված է, ինչն ապացուցվում է նույնիսկ հատկապես խիստ գունեղ Փրադեոլովայով, վորը յերբեք խոր, կրավորական և բուռն զգացմունքի հետևանք չի լինում»:

Որերս հրապարակվեցին Ա. Մ. Գորկու հոդվածը «Ֆորմալիզմի մասին» և նրա վորջույնը մեր համագումարին: Բաժանելով Ա. Մ. Գորկու տեսակետը, վոր շարադրված է նրա հոդվածում, յես կարծում եմ, վոր համագումարի կարծիքն արտահայտած կլինեմ, յեթե ասեմ, վոր Լենինյան կոմյերիտությունը ակտիվորեն կողնի մեր խորհրդային գրականությանը՝ նրա բարդ և պատասխանատու խնդիրները լուծելու գործում:

Մեր գրողների շատ յերկերին վերաբերում են Բելինսկու նշանակալից խոսքերը, թե նրանց մեջ (յերկերում)

«...չկա իսկական կյանք, իրականությունն այնպես չէ, ինչպես նա է, վորովհետև ամեն բան մտածված է, ամեն բան նկատի յե առնված հավանականության հաշվարկումնելով, ինչպես այդ լինում է մեքենաներ պատրաստելիս կամ հնարելիս, վորովհետև նրանց մեջ յերևում են այն թեկերը, վորոնցով շուլարված է նրանց գործողությունը, յերևում են բլոկներն ու պարանները, վորոնցով շարժման մեջ է դրվում այդ գործողության ընթացքը. մի խոսքով, դա թատրոնի ներս է, վորի մեջ արհեստական լուսավորությունը պայծառում է ցերեկվա լույսի հետ և պարտվում է նրանից» («Ռուսական վիպակների և պոն. Գոգոլի վիպակների մասին» հոդվածից):

Ժամանակակից վորոշ գրողներ և պոետներ վոչ մի կերպ չեն ուզում հասկանալ այն պարզ ճշմարտությունը, վոր մենք չենք կարող համաձայնվել այն բանի հետ, վոր մեր մեծ խորհրդային գրականությունը պակաս նշանակութուն ունենա, քան այն, վորն ստեղծված է մարդկության ամբողջ նախորդ պատմությամբ: Մեր ներկան այնքան գեղեցիկ է, մեր ապագան այնքան փառահեղ, վոր մենք, անկասկած, բոլոր հիմքերն ունենք այնպիսի գրականություն ստեղծելու, վորպիսին մարդկությունը դեռևս յերբեք չի ունեցել: (Ձայներ—Ճիշտ է: Մափափարություններ):

Վորոշ գրողներ և պոետներ կարծում են, վոր մեր խորհրդային գրականության զարգացումը պետք է ընթանա ինչ-վոր

միջոցառողյա ճանապարհներով, և վոչ թե համաշխարհային գրա-
կանություն զազաթնային լայն ճանապարհով: Նրանք կարծում
են, վոր մենք ստեղծում ենք գրականություն մեկ որվա համար,
և վոչ թե մեր զավակների և թոռների համար:

Մի շարք ընկեր-գրողների և պոետների՝ ժամանակի պահանջ-
ներից հետ մնալը (թող ինձ ներեն, յեթե դա հաճելի չե նրանց
լսել, սակայն դա կլինի անկեղծ) բացատրվում է նրանով, վոր
նրանք ավելի շատ ձգտում են վաղել շատ փողի հետևից և քիչ
են աշխատում իրենց յերկերի վորակի վրա: (Ձայներ—ձիշտ է:
Ծափահարություններ): Նրանք տրամադիր են հաճախ վերահրա-
տարակել իրենց յերկերը, քան թե նորերն ստեղծել: Ամենքին
հայտնի յե, վոր արտասահմանում համաշխարհային անուն ունե-
ցող խոշորագույն գրողները նյութական նվազ լավ պայմաննե-
րում են գտնվում, քան այսպես կոչված սկսնակ գրողները մե-
զանում: (Ձայներ—ձիշտ է):

Մի շարք գրողների և պոետների հետ մնալու պատճառը
նրանց ճարպակալումն է (ծիծաղ, ծափահարություններ), պայ-
քարից կտրվելը: (Յերկարատև ծափահարություններ):

Այն բարձր պահանջները, վոր մեր յերիտասարդությունը
ներկայացնում է խորհրդային գրողներին, միանգամայն որինա-
կան են: Այդ պահանջները մենք պետք է ե՛լ ավելի բարձրացնենք
այն մարդկանց աշխատանքի նկատմամբ, վորոնց մեր յերկրում
պարզևատրել են այնպիսի պատվավոր կոչումով, վորպիսին
«մարդկային հոգիների ինժեներներն» է:

ՏԻՐԱՊԵՏԵԼ ՏԵՆՆԻԿԱԿԱՆ ԿՈՒՆՏՈՒՐԱՅԻՆ

Իանվորների մակարդակը մինչև ինժեներ-տեխնիկական աշ-
խատանքի մակարդակի բարձրացնելու խնդիրը, վոր ընկեր Ստա-
լինն առաջ քաշեց ստախանովականների խորհրդակցությամբ ար-
տասանած ճառում, ծրագրային է նաև մեր յերիտասարդության
համար:

Մենք պետք է կատարելապես տիրապետենք ինդուստրիալ-
տեխնիկական կուլտուրային:

Մեզ մեծ աշխատանք է սպասում իրադրծելու համար Համ.
Կ(բ)Կ Կենտկոմի դեկտեմբերյան պլենումի վորոշումները տեխնի-
կական միևնույնի ցանցն ընդարձակելու մասին, ստախանովյան
դասընթացները ծավալելու և սոցիալիստական աշխատանքի վար-
պետների դասընթացներ կազմակերպելու մասին: Մենք պետք է
տնտեսական մարմիններին ոգնենք սեման՝ ստախանովյան մե-
թոդներին համապատասխան նոր ծրագրեր մշակելու գործում,
լավագույն մասնագետներից դասատուներ պատրաստելու գործում,
սովորողների կոնսոլիդենտ ջոկելիս:

Սեանձնահատուկ ուշադրություն պետք է դարձվի ֆաբրիկա-
րանային աշակերտության դպրոցներին: Այժմ մենք դնում ենք
այդ դպրոցները տեխնիկական դպրոցների վերածելու հարցը,
այնպես, վոր նրանք իրենց գործը լավ խմացող բանվորներ պատ-
րաստեն, վորոնք աշխատանքի ստախանովյան մեթոդների իսկա-
կան դիտակներ լինեն:

Վերջապես, մենք պետք է ամենաբազմազան տեխնիկական
խմբակներ կազմակերպենք, և առաջին հերթին մոտորների,
ներքին այրման շարժիչներ խմբակներ, քիմիայի, ֆիզիկայի
ուսումնասիրման խմբակներ, ռադիոտեխնիկայի և այլն խմբակ-
ներ: Անհրաժեշտ է բազմապատիկ անգամ ավելացնել հանրա-
մատչելի տեխնիկական գրականություն, դասագրքերի հրատարա-
կումը, դիտական ձեռնարկների արտադրումը, կազմակերպել բազ-
մազան դասախոսություններ գիտության և տեխնիկայի հարցերի
վերաբերյալ, կոնսուլտացիաներ՝ ինժեներությամբ զբաղվող յե-
րիտասարդության համար:

Ֆիզիկական աշխատանքի աշխատողներին ինժեներա-տեխնիկ-
կական աշխատողների մակարդակին բարձրացնելու խնդրի լուծման
կապակցությամբ ավելի շատ հարցեր են ծառանում մեր առաջ
գյուղում: Ագրոտեխնիկական ուսուցման յեղած սխտեմը (այս-
պես կոչված ագրոմիխումը) վաղուց հնացել է—նա մեծ չափով
մշակվել էր այն ժամանակները, յերբ կոլտնտեսությունները դեռ
նոր էլին կազմակերպվում, յերբ նրանք դեռ այնպես հազեցված
չէին առաջավոր տեխնիկայով, ինչպես այժմ, յերբ դեռ գոյու-
թյուն չունեյին խրճիթ-լաբորատորիաներ, յերբ յերկիրը դեռ չէր

խմանում Մարիա Դեմչենկոյի, Պաշա Անդեյլինայի և գյուղատնտեսական արտադրության մյուս հեղափոխականների անունները:

Մենք պետք է ժողովրդատներին ոգնենք ազդողոտներինիկական ուսուցման նոր ծրագրեր մշակելու, ծրագրեր, վորոնք հիմնվեն գյուղատնտեսության առաջավոր ստանանովականները լավագույն նվաճումների վրա, խմբակների ղեկավարները կադրեր պատրաստել, ծավալել ուսուցման ցանցը:

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐԵԼ ՇԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆ ՅԵՈՐԻԱՆ

Առանց հեղափոխական թեորիան ուսումնասիրելու անհնարին է դաստիարակել յերիտասարդութունը:

Կուսակցության Կենտրոնական կոմիտեն և անձամբ ընկեր Ստալինը մեր առաջ բազմիցս դրել են կոմյերիտմիության մեջ քաղաքական կրթության դրվածքը բարելավելու խնդիրը:

1935 թվին, խտարբերություն անցյալ տարիները, մենք ավելի լավ արդյունքների հասանք կոմյերիտականների քաղաքական կրթության դրվածքի մեջ: Միության միայն 11 խոշորագույն կազմակերպություններում դործող քաղաքացիներում և խմբակներում սովորում է մեկ միլիոն յերեք հարյուր հազար հոգի, կամ այդ կազմակերպությունները բոլոր կոմյերիտականների 74 տոկոսը: Նշանակելի չափով ավելացել է կուսակցության պատմության և լենինիզմի հարցերն ուսումնասիրող կոմյերիտականների թիվը: Կոմյերիտմիության մեջ աշխատում է մոտ 100 հազար պրոպագանդիստ: Միայն 1935 թվին կուսակցական կազմակերպությունները (Ուկրաինա, Լենինգրադ, Արևմտյան Սիբիր, Ստալինգրադի յերկրամասը, Իմանովոյի մարզը) 18 հազար պրոպագանդիստ են առանձնացրել կոմյերիտմիությանն ոգնելու համար:

Չնայած այդ նշանակալից թվերին, պետք է ասել, վոր քաղաքական կրթությունը կոմյերիտմիության մեջ դեռևս անբավարար է դրված:

Կոմյերիտմիության Կենտրոնական կոմիտեն վորոշում հանեց

քաղաքական կրթության դրության մասին՝ Դենսպրոպետրովսկի և Որենբուրգի մարզային կազմակերպություններում: Այդ վորոշումներն ուսանելի յեն ամբողջ կոմյերիտմիության համար:

Խոնչալիսի ընտրող սխալներ մերկացվեցին կոմյերիտմիության Դենսպրոպետրովսկի և Որենբուրգի կազմակերպություններում:

Փոխանակ յուրաքանչյուր կոմյերիտականին անհատապես մոտենալու, փոխանակ ոգնելու նրան իր գիտելիքներին համապատասխան ուսման ձև ընտրելու, կոմյերիտմիության կոմիտենները կոմյերիտականներին հեռակա կարգով «դրում եյին» ըստ խմբակների ու դպրոցների: Ընդլորում կողմնորոշվում եյին, գլխաւորապես, քաղուսուցման մեջ «ընդգրկման» թվերով և չեյին հետևում նրա բովանդակությանը, չեյին հետաքրքրվում նրանով, թե ի՞նչպես է կազմակերպված ուսուցումը: Դա բացահայտորեն ձևական, բյուրոկրատական մոտեցում է քաղաքական ուսուցման կազմակերպմանը կոմյերիտմիության մեջ: Նա կործանում է հեղափոխական թեորիայի ուսումնասիրման դործը կոմյերիտմիության մեջ:

Քաղաքական կրթության հաջողությունը վորոշում են պրոպագանդիստների լավ ընտրված կադրերը: ՀամԼԿՅԵՄ Կենտրոնական կոմիտեն առաջարկեց ուշադիր կերպով ընտրել պրոպագանդիստներին և նրանցից յուրաքանչյուրին անձնապես հաստատել: Մեր շատ կոմիտեններ, առանձնապես Ուկրաինայի ԼԿՅԵՄ Դենսպրոպետրովսկի մարզկոմը, ձևականորեն կատարեցին այդ գիրեկտիվը: Նրանք վոչ միայն հեռակա կերպով կոմպլեկտավորում եյին խմբակները, այլև պրոպագանդիստներին հաստատում եյին հեռակա, «ցուցակով»:

Պարզվեց, վոր պրոպագանդիստների մեջ բացահայտորեն անպատրաստ շատ ընկերներ կան, իսկ վորոշ տեղերում, որինակ, Լենինգրադի կազմակերպության մեջ, վոչ միայն անպատրաստ մարդիկ հայտարեթվեցին, այլև թշնամիներ—տրոցկիստներ, զինովյեկականներ և այլն:

Դենսպրոպետրովսկում և Որենբուրգում, ինչպես, իմիջի ալոց, միության շատ կազմակերպություններում, դպրոցների և խմբակների աշխատանքի ստուգումն անհրաժեշտ բարձրության վրա չեր դրված: Կոմյերիտմիության ղեկավարները վերածվել

եյին վատ ստատիստիկները. նրանք դրադիում եյին միայն խմբակների թիվը, նրանց մեջ սովորող մարդկանց թիվը «հաշվառումով», «հաշվառում եյին», համրիչների վրա թվական «գումարներ» եյին կատարում և չեյին ստուգում քաղաքացիները ու խմբակների աշխատանքը: Հաշվառումն անհրաժեշտ ու լավ դործ է: Սակայն յերբ նա ձևականորեն է կատարվում, յերբ մարդիկ դրադիում են «թիվերով» և չեն խմանում իրերի իրական դրություններ—դա ինքնախաբեկություն է:

Շատ խմբակներում և քաղաքացիներում պարապմունքները ձանձրալի յեն և անհետաքրքիր, չոր ու ցամաք են անցնում և պատասխան չեն տալիս հրատապ հարցերին»:

Կոմյերիտականները վիթխարի ձգտում ունեն դեպի քաղաքական ուսումը և մեր շատ կոմիտեները չեն կարողանում ճիշտ կադմակերպել քաղաքական կրթության դործը: Ինչո՞վ բացատրել այդ տարրերնակ, առաջին հայացքից, անհամապատասխանությունը:

Այդ բացատրվում է նրանով, վոր դեկավար ընկերներն իրենք չեյին դեկավարում խմբակներն ու դպրոցները, մի կողմ եյին քաշվում նամիշական պրոպագանդիստական աշխատանքից: Նրանք դրա համար ել չեյին խմանում այդ աշխատանքի առանձնահատկությունները, չեյին խմանում պրոպագանդիստների կարիքներն ու պահանջները: Ծիշտ է, այժմ դրությունը, վորոչ չափով, միքիչ բարեկամիկ է:

Ամենքին հայտնի յե, թե ինչպե՞ս մեր կուսակցությունը և ընկեր Ստալինը սուր են դնում հեղափոխական թեորիան ուսումնասիրելու, բոլշևիզմի պատմությունն ուսումնասիրելու հարցերը: Դա առանձնահատուկ նշանակություն ունի յերիտասարդության համար: Մեր յերիտասարդությունն անցյալը չգիտե: Նրան անցյալի հետ չծանոթացնելով մենք չենք կարողանա նրան սովորեցնել բոլշևիկորեն սիրել մեր ներկան: Մենք պետք է յերիտասարդությանը զինենք լենինիզմի թշնամիների դեմ, ռաբբեր դույնի ռպրտունիստների դեմ, նարոդնիկների, մենշևիկների, տրոցկիստների, զինովյեմականների, աջերի, «ձախիկների» դեմ մեր կուսակցության մղած պայքարի ամենահարուստ փորձով:

Պետք է դիտավորել յերիտասարդության՝ հեղափոխական թեորիան սկզբնաղբյուրներով ուսումնասիրելու ձգտումը:

Այժմ չի կարելի ճշտորեն դեկավարել դատարարական աշխատանքի դրվածքը չգրադիելով կոմյերիտության մեջ հեղափոխական թեորիայի ուսումնասիրումը կադակերպելով, չգրադվելով մարքսիզմի—լենինիզմի հիմնական դադարներին, ընկեր Ստալինի աշխատություններին ուսումնասիրությամբ: Կոմյերիտության յուրաքանչյուր կոմիտե և յուրաքանչյուր ակտիվիստ պետք է այնպե՞ս բաշխեն իրենց ուժերը, վորպեսզի իրենց ուշադրության մեծ մասը նվիրեն քաղաքացիների, լենինիզմի խմբակներին, մեր կուսակցության պատմության ուսումնասիրման խմբակներին աշխատանքի կադակերպմանը: Դրա համար ել պետք է փոխվի կոմյերիտական ակտիվի տիպի մասին յեղած պատկերացումը: Ակտիվ աշխատողը նա յե, ով պրոպագանդիստական աշխատանքը զուգորդում է կադակերպականի հետ, և վոչ թե նա, ով միայն դրադիում է կադակերպական աշխատանքով և հրացանային կրակի հեռավորության չափ հեռու յե դանդում պրոպագանդիստական աշխատանքից:

ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԿՈՒՆՏՈՒՐԱՆ ՅԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅՈՒՆԸ
ԴԱՍՏԻԱՐԱԿԵԼՈՒ ԿԱՐԵՎՈՐԱԳՈՒՅՆ ՈՂԱԿՆ Ե

Հինգ տարի առաջ կոմյերիտությունն առաջադրեց «Պատրաստ աշխատանքի և պաշտպանության» նորմաների կոմպլեքսը: Այդ կոմպլեքսը հաստատ արմատ դրեց մեր յերկրում, և ՊԱՊ-ի կրծքանշանի նորմաներն աշդեն չորս միլիոն հոգի հանձնել են մեր յերկրում:

Դա, անկասկած, մեծ հաղթանակ է, սակայն Խորհրդային յերկրի պայմաններում, նկատի առնելով այն հսկայական հողատարությունը, վորը կուսակցությունն ու անձամբ ընկեր Ստալինը ցուցաբերում են աշխատավորության Ֆիզիկական դարդացմանը, մենք կարող ենք և պարտավոր ենք շատ ավելին անել:

Վորո՞նք են մեր Ֆիզիկական կուլտուրայի թերությունները:

Այն, վոր նա դեռևս մասսայական ընույթ չի կրում, թեև

բոլոր բուրժուական յերկիրները դարձանում են ԽՍՀՄ Ֆիզ-կուլտուրնիկները քանակով: Մենք բավարար չափով չենք ոգտա-գործում մեր հարստագույն հնարավորությունները, ամբողջ յերիտասարդությանը Ֆիզկուլտուրային շարժման մեջ ներդրա-վելու համար: Ֆիզիկական կուլտուրայի դարգացման հետ գործ ունեցող շատ աշխատողներ և հիմնարկություններ շատ ավելի մեծ ուշադրություն են դարձնում առանձին սպորտմեններին, քան ամբողջ կազմակերպություններին և հազարավոր Ֆիզկուլ-տուրնիկներին: (Ձայներ—ձիշտ ե, ճիշտ ե):

Մեր Ֆիզկուլտուրայի թերություններն արտահայտվում են նաև այն բանում, վոր առանձին հիմնարկություններ ու ընկեր-ներ յերբեմն բացառիկ ուշադրություն են նվիրում վորևե մեկ սպորտի դարգացմանը: Պրոֆիտությունների մի շարք կենտկոմ-ներ գլխավորապես դարգացնում են սպորտի այն տեսակը, վորը սիրում ե ինքը կենտկոմի նախագահը:

Մեզ մոտ դեռ անբավարար ե Ֆիզկուլտուրնիկները մեջ կա-տարվող քաղաքական-դաստիարակչական աշխատանքը: Այդ բա-ցատրվում ե նրանով, վոր Ֆիզկուլտուրայի ստորին կոլեկտիվը կազմակերպորեն թույլ ե, վոր Ֆիզկուլտուրնիկները ինքնադոր-ծունեյությունը ճնշվում ե ուռեցրած վճարովի ապարատով:

Դեպքեր են լինում, յերբ հայտնի Ֆիզկուլտուրնիկները, նույ-նիսկ սպորտի վարպետները, հեռանում են սոցիալիստական շի-նարարությանն ակտիվորեն մասնակցելուց, դառնում են ապո-լիտիկ մարդիկ և զբաղվում են սպորտով հանուն սպորտի: Այս բանում մեղավոր են վոչ միայն պրոֆիտությունները, այլև մեր կոմյերիտական կազմակերպությունները:

Մեր նպատակն ե քաղաքի և դուղի ամբողջ յերիտասարդու-թյանը, առաջին հերթին կոմյերիտականներին ներգրավել ՊԱՊ-ի կրծքանշանի նորմաները հանձնելու:

1937 թվին դպրոց ավարտող աշակերտները պետք ե անսլալման առաջին աստիճանի ՊԱՊ-ի կրծքանշանակիրներ լինեն, իսկ 1937 թվին բուհերն ու բուռհերն ավարտողները պետք ե, վորպես կանոն, լիովին հանձնեն ՊԱՊ-ի յերկրորդ աստիճանի

նորմաները, կամ թե, այնուամենայնիվ, ձեռնարկեն այդ նորմա-նեքը հանձնելուն:

Ինքնադործունեյության հիման վրա կառուցված կամավոր սպորտային ընկերությունները կամրացնեն Ֆիզկուլտուրային կազ-մակերպությունները, կուժեղացնեն Ֆիզկուլտուրնիկները մեջ կա-տարվող դաստիարակչական աշխատանքը: Յեթե իրենք Ֆիզկուլ-տուրնիկները լինեն իրենց կազմակերպությունները իսկական տերերը, յեթե նրանց շրջանում դարգացած լինի դեմոկրատիան, ինքնաքննադատությունը, ընկերությունները կաշխատեն այնպես, ինչպես այդ պահանջում են և սպասում են կուսակցությունը, կոմյերիտիությունը և ամբողջ խորհրդային հասարակայնու-թյունը:

Պետք ե նշեմ, վոր վորոշ ընկերություններ, դեռ աշխատանք չսկսած, այնպիսի ապարատ են ստեղծել, վորոնք իրենց թվով մեծ են այդ ընկերությունների անդամների թվից:

Գամալնիկ—Թերեա կթվե՞ս:

Կոսարեվ—Առանձնապես չեմ քննադատի, թող աշխատեն, կողմենք:

Մեր սպորտմենները հպարտանում են, վոր նրանք յուրա-քանչյուր նոր հանդիպման ժամանակ տասնյակ համաթիութենա-կան ռեկորդներ են սահմանում: Սակայն այդ առթիվ նրանք մո-ռանում են, վոր անցյալի մեր բոլոր համաթիութենական ռեկորդ-ները հետամնաց յերկրի, նրա սպորտի հետամնաց կուլտուրայի և տեխնիկայի ռեկորդներ են: Այժմ, յերբ մենք հզորագույն սո-ցիալիստական յերկիր ենք, մենք չենք կարող կողմնորոշվել հին ռեկորդներով: Խորհրդային կարգը բացառիկ լավ պայմաններ ե ստեղծում սպորտմենները աճման ու կատարելագործման հա-մար: Յեվ դրա համար ել, յեթե մենք ցանկանում ենք սպորտի տեսակետից լրջորեն «համեղ և անցնել» առաջավոր կապիտա-լիստական յերկիրներից, մեր սպորտմենները պետք ե սովորեն սոցիալիստական արդյունաբերության ստախանովականներից, թե ինչպես պետք ե տիրապետել առաջավոր տեխնիկային և դե-րագանցել համաշխարհային ռեկորդները: Խորհրդային սպորտա-մենները ինդիրն ե— առվորելով յուրացնել սպորտի բարձր տեխ-

նիկան, ափրասպետել հաղթելու տեխնիկային: Այս անհնարին և առանց պայքար մղելու խորհրդային սպորտսմենի բարձր կարգապահության, կուլտուրականության և քաղաքական գրագիտության համար:

ՅԵՐԵՔ ՄԱՍՆԱԿԻ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Առանձնահատուկ ուշադրության են արժանի կենցաղում յերիտասարդության վարքի, փոխադարձ վերաբերմունքի վերաբերյալ հարցերը: Մենք բավարար չափով չենք պայքարում այնպիսի յերևույթների դեմ, ինչպիսին խուլիգանությունն և յերիտասարդության մեջ: Մենք դեռ պսակագերծ չենք արել այսպես կոչված «խուլիգանական ոտմանտիկան», իսկ նա, «այդ ոտմանտիկան» դերում և մեր յերիտասարդության վրոշ մասին և յերբեմն նրա մեջ հակափողովրդական արարքներ և առաջացնում: «Սուլիգանական ոտմանտիկայի» հիմքում դրված և հեռացումը հասարակական կյանքից, հակափողովրդական տարրերի ազդեցությունը, վախկոտություն պայքարի դժվարությունների հանդեպ: Յեվ իսկապես, մեծ համարձակություն պետք չե կնոջ վիրավորելու կամ դանակով անպաշտպանին ծակելու համար:

Այլ յերիտասարդներ հասակավորների նկատմամբ անպատկառ, կոպիտ վերաբերմունքը խայտառակություն չեն համարում իրենց համար: Հազակավորների հետ խոսելիս նրանք ամենայն հեշտությամբ «գու» յեն ասում նրանց և դա մինչև իսկ լավ վարմունքի հատկանիշ են համարում: Մեր կոմյերիտական կոմիտեներում առանձնապես լայն տարածված և մտերմական հարաբերությունը, հենց ենպես ուսին խփելը և «գու»-յով խոսելը:

Վորոշ յերիտասարդներ, այդ թվում և կոմյերիտականներ, միշտ չե, վոր իրենց լավ են պահում աղջիկների վերաբերմամբ: Վոմանց մոտ սովորություն և դառնում ցինիկ յերևալ աղջիկների հետ խոսելիս և դանաղան անպարկեշտ բաներ անել: Այդ նույնպես վոչ այլ ինչ և, յեթե վոչ հնի, բուրժուականի մնացուկ կանանց հանդեպ: Պետք և ուժեղացնել գոհակության դեմ մղվող պայքարը, մեր աղջիկներին ել ավելի մեծ հոգատարություն և ուշադրություն և շրջապատել:

V. ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՅԵՎ ՅԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅԱՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՄԱՆ ՄԵԹՈԴՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Ընկեր Ստալինի ցուցումների կապակցությամբ, վորոնց մասին ՀամԼԿՅՅՄ Կենտկոմը զեկուցեց իր XI պլենումում, արմատապես փոխվում և զեկավարման բնույթը կոմյերիտական մեջ:

Կոմյերիտությունը զեկավարությունը պետք և ապահովի գիտելիքների, գիտություն, կուլտուրայի տիրապետման համար յերիտասարդության մղած պայքարի հաջողությունը: Ղեկավարությունը պետք և լիովին յենքարկվի յերիտասարդության ու յերիտաների ուսման ու դաստիարակման խնդիրներին:

Լենինյան կոմյերիտությունը ներկայումս դառնում և խորհրդային յերիտասարդության ավելի լայն կազմակերպություն ի տարբերություն բանվոր-գյուղացիական յերիտասարդության կազմակերպությունից, վորպիսին հիմնականում եր իր կազմով անցյալում: ՀամԼԿՅՅՄ-ը մասսայական անկուսակցական կազմակերպություն և, վորը հարում և Համ Կ(բ)-ին, համակրում և նրա ծրագրին, հանդիսանում և նրա ռեզերվը և հավատարիմ ողնականը, իր շարքերում համախմբում և քաղաքի և գյուղի առաջավոր, քաղաքականապես գրագետ աշխատավոր յերիտասարդության լայն շերտերը:

Մեզ մոտ դնալով ավելի ու ավելի յե ջնջվում բանվորների, կոլտնտեսականների և ինտելիգենցիայի մեջ և յեղած սոցիալական սահմանը: Թե՛ մեկը և թե՛ մյուսը վերածվում են սոցիալիստական հասարակության աշխատավորների: Անհետանում են «բանվորական յերիտասարդություն», «գյուղացիական

յերիտասարդութիւն», «Ծառայող յերիտասարդութիւն» հասկացողութիւնները: Այդ բոլոր հասկացողութիւններն տեղ գոյացւում ե մեկը— խորհրդային յերիտասարդութիւն:

Խորհրդային յերիտասարդութիւնը, վորը մասնակցում ե սոցիալիզմի շինարարութեանը ե դաստիարակւում ե Համ Կ (բ) Կ ղեկավարութեամբ, իրարից տարբերւելու յե միայն իր գրադմունքի տեսակով,— վումանք աշխատում են դործարաններում, մշտական աշխատում են կորոնտեսութիւններում, յերբորդներն աշխատում են խորհրդային ասպարատում, չորրորդներն աշխատում են դիտութեան, արվեստի ճակատում, զբաղմունքի յանձնարարութեան մեջ:

Հետեւաբար, անհրաժեշտ ե փոխել վերաբերմունքը յերիտասարդութեան նկատմամբ, մասնավորապէս Ծառայող յերիտասարդութեան, յերիտասարդ ինտելիգենցիայի նկատմամբ, վորովհետեւ այդ յերիտասարդութիւնն ել ակտիվորեն մասնակցում ե սոցիալիստական շինարարութեանը ե ամենքին համասար իրավունքներ ե վայելում յերկրի հասարակական—քաղաքական, տնտեսական ե կուլտուրական կյանքում: Դրանով ե բացատրւում, վոր Համ. ԼԿՅԵՄ նոր կանոնադրութիւնը վերացնում ե կոմյերիտմիութեան մեջ այդ յերիտասարդութեան ընդունւելու առաջներում յեղած սահմանափակումները: Այդ յերիտասարդութիւնն այժմ կոմյերիտմիութեան մեջ կընդունվի համասար իրավունքներով բանվորական ե կուլտնտեսային յերիտասարդութեան հետ: Պետք ե ասեմ, վոր այս սկզբունքային դիտողութիւնը մեր ծրագրում, ընկեր Ստալինի կողմից մտցված ուղղում ե: (Բուռն ծափահարութիւններ):

Մենք պետք ե փոխենք ե իր դարն ապրած մոտեցումը խորթ դասակարգերից յեղած յերիտասարդութեան նկատմամբ:

Կոմբայնավարների խորհրդակցութեան ընկեր Ստալինի «վորդին հոր համար պատասխանատու չե» ռեպլիկան, կառավարութեան վորոշումը բուհերն առանց սոցիալական սահմանափակումների ընդունելու մասին նոր ձեռն ել լուսաբանում մեր աշխատանքը խորթ դասակարգերից յեղած յերիտասարդութեան հետ:

Կոմյերիտմիութիւնը, ղեկավարւելով Լենինի ե Ստալինի ուսմունքով, պետք ե հասնի այն բանին, վոր խորթ դասակարգերից յեղած յերիտասարդները, վորոնք պատրաստակամութիւնն են հայտնում մասնակցելու սոցիալիստական շինարարութեանը, լիովին անցնեն կոմունիզմի կողմը: Նրանցից լավագոյններն, ստուգվածներն, խորհրդային իշխանութեանը նվիրվածներն յուրաքանչյուր դեպքում առանձին մոտեցումով պետք ե ընդունել կոմյերիտմիութեան մեջ:

Մեր կազմակերպութիւններն առավել ես պետք ե արմատապէս փոխեն իրենց վերաբերմունքը դեպի դասակարգայնորեն խորթ տարրերի յերեխաները: Յերեխաների մեջ վո'չ մի սոցիալական աստիճանավորում, վո'չ մի սոցիալական բաժանում: Այդ յերեխաներին մենք պետք ե բոլոր յերեխաներին համահամասար ընդունենք պիտներական կազմակերպութիւնները ե նրանցից համասարապէս կոմունիստական հասարակութեան ակտիվ կառուցողներ դաստիարակենք:

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԹԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Կազմակերպական աշխատանքն այժմ կոմյերիտմիութեան մեջ բացառիկ նշանակութիւն ե ձեռք բերում:

«Անհրաժեշտ ե յուրացնել, վոր այժմ մեր վորոշումները պրակտիկորեն իրագործելու համար վճռողականն աշխատանքը վերից—վար կազմակերպելու կարողութիւնն ե» (Լ. Մ. Կազմովիչ— Զեկուցում ՀամԼԿՅԵՄ IX համագումարում):

Դործի կազմակերպումից ե կախված նրա կատարման արդիւնքը: Իսկ մեզ մոտ քիչ ուշադրութիւն ե դարձվում կազմակերպական աշխատանքի հարցերին: Դրա համար ել մի շարք կազմակերպութիւններում լուրջ ճեղքվածքներ են առաջ գալիս: Դուք դիտեք, վոր ՀամԼԿՅԵՄ Կենտկոմը հարկադրված յեղավ ղեկավարութիւնն ամբացնել այնպիսի կազմակերպութիւններում, ինչպիսին Ուրալինն եր անցյալում, Կենտրոնական Սեահոլի մարզում, վորտեղ մենք փոխեցինք ղեկավարութիւնը, Կուրսկի մարզում, Ստալինգրադի յերկրամասում, Արեւմտեան մարզում:

Կազմակերպական աշխատանքի թերազնահատումը հանգեցրեց այն բանին, վոր շատ կոմյերիտմիութենական ակտիվիստներ նույնիսկ մոռացել են կոմյերիտական ժողովներ անցկացնելը: Թվում է, թե դժվար չէ հայտարարութիւն դրել, այն կախել աչքի ընկնող տեղում, կոմյերիտականներին տեղեկացնել ժողովի ժամանակը, հոգ տանել չենքի մասին, մուտքի մոտ ցուցակադրում կազմակերպել: Սակայն շատ քարտուղարներ այս բոլորի մասին մոռանում են, իսկ հետո տույժի յեն յենթարկում կոմյերիտականներին, վոր նրանք ժողով չեն գալիս, վորի հրապիրման մասին նրանք հաճախ նույնիսկ անտեղյակ են:

Նիստեր դումարելու վարակը թափանցել է նաև սկզբնական կազմակերպութիւնները: Կոմիտեյի նիստ ե դումարվում կոմյերիտական ժողով անցկացնելու առթիւ, վորտեղ մոտավորապես այսպիսի վորոշում են կայացնում. «Հրավիրել խմբակային կազմակերպչներին՝ կոմյերիտականներին ժողովի մասին տեղեկացնելու համար»:

Ժողովի որակաւորերը յերբեմն չեն արտացոլում կոմյերիտականների շահերը, վորովհետեւ մատուցվում են վերեւից՝ բոլոր կազմակերպութիւնների համար միանման: Սկզբնական կազմակերպութիւնների նկատմամբ յեղած խնամակալութիւնը հասնում է այն աստիճանին, վոր, որինակ, Մոսկվայում, «Կրասնի Բոգատիրում» չէր կարելի կոմյերիտական ժողով դումարել առանց Սոկոլնիկի ռայոնական կոմիտեյի գիտութիւն:

Հարկավոր է, վերջապես, վերջ տալ ժողովներում յեղած «մշակումների» անդուստ ալիքին: Ինձ հայտնի չէ, վոր Մոսկվայի շատ սկզբնական կազմակերպութիւններ չեն կարող քննարկել ու լուծել իրենց գործերը, վորովհետեւ որակաւորից չեն սպառվում ռայոնական կոմիտեյի հերթական վորոշումների մշակումները: Ժամանակն է հատկանալ, վոր մեկ, լավ նախապատրաստված ժողովը մի դուռի դատարկ է հապճեպ կազմակերպված ժողովներից ավելի կարեւոր է:

Կազմակերպական աշխատանքին նվիրված թույլ ուշադրութիւնն անդրադարձավ նաև կոմյերիտմիութեան աճման հարցերի

վրա, «կոմյերիտական տնտեսութեան» դրութեան վրա և ակտիվի կադրերի ամրապնդման վրա:

Յերիտասարդ տղայի և աղջկա կյանքում ամենակարեւոր քաղաքական ակտը— կոմյերիտմիութեան մեջ մտնելը— ֆորմալիստները և չինովնիկները վոչնչի յեն վերածում: Մի շարք ռայոնական կոմիտեներ կոմյերիտմիութեան մեջ ընդունում են վոչ թե մարդկանց, այլ ազգանունների ցուցակ: Նույնիսկ Մոսկվայի և Լենինգրադի ռայոններում կոմյերիտմիութեան մեջ հաճախ ընդունում է յին վոչ թե ընդունող հանձնաժողովները, այլ ռայոնական կոմիտեից նշանակված առանձին անձերը, վորոնք ընդամին յերբեմն պատահաբար է յին ընտրվում:

Կոմյերիտական տնտեսութեան մեջ, չնայած կուսակցական փաստաթղթերի ստուգմամբ մեղ մատուցված առարկայական դասին, մինչև այժմ խառնաշփոթութիւն է տիրում:

Կոմյերիտական տոմսերում կան ջնջումներ, ուղղումներ և փոփոխութիւններ, որինակ, նույնիսկ ծաղիկ պատկաստման մասին և անձնագիր տալու մասին:

Մեր մի քանի քարտուղարներ խիստ սահմանափակ հետաքրքրութիւն են ցույց տալիս կոմյերիտմիութեան մեջ ընդունելու, կադրերի հոսունութեան, կոմյերիտական փաստաթղթերը պահելու և դուրս տալու, հաշվառման հարցերին: Շատ ակտիվիստներ չեն ներթափանցում գործի կազմակերպման տեխնիկայի մեջ, չեն պրաղվում սե աշխատանքով: Նրանք կամ չեն կարող, կամ չեն ցանկանում հասկանալ, վոր կազմակերպական սե աշխատանքից, գործի կազմակերպման տեխնիկայից է կախված քաղաքական խնդիրների հաջող լուծումը:

Մարդկանքի և յերկրկոմների այլ քարտուղարներ թերազնահատում են կադրերի նշանակութիւնը մեր ամբողջ աշխատանքում: Մինչև այժմ չի վերացված սկզբնական կազմակերպութիւնների քարտուղարների և առանձնապէս չըջանային կոմիտեների քարտուղարների մեծ հոսունութիւնը: Չնայած այն բանին, վոր չըջանային կոմիտեյի յուրաքանչյուր քարտուղարին հաստատում է ՀամԼԿՅԵՄ Կենտկոմը, գտնվում են կազմակերպու-

թյուններ, վորոնք վորձում են այդ հարցում անտես առնել
կենտրոնական կոմիտեն:

Շրջկոմի քարտուղարի աշխատանքը ղեկավարելու վորակի
ցածր մակարդակի վրա յե դառնում: Ի վանդիկոյի մարզի Սյե-
սանդրյան շրջանում վոմն Սելաչեմ մոտ յերկու տարի շրջկոմի
քարտուղար եր: Այդ ժամանակի ընթացքում կարողացել եր միայն
յերկու-յերեք կոլտնտեսային կազմակերպություններում լինել,
յակ շրջկոմը մի ամբողջ տարվա ընթացքում չըջանի գյուղական
կազմակերպություններին վերաբերող վոչ մի հարց չեք քննել:
Իսկ չե վոր դա յեղակի գեպք չե Ի վանդիկոյի կազմակերպությու-
նում: Մոտավորապես այսպիսի բան կար ե կոստրոմայում ե
Յարոսլավում:

Միայն ղեկավարման հարցերի նկատմամբ յեղած դայրացու-
ցիչ արհամարհական վերաբերմունքով, միայն ինքնահոսով
կարելի յե բացատրել այս աղաղակող այլանդակությունը:

ՀամԿԵՄԿԵՄ կենտկոմն ստացավ Կուրսկի մարզի Մեդվեդեն-
սկու շրջկոմի նախկին քարտուղարի նամակը: Նա հարցնում ե՝
ի՞նչ անել, մարդկոմը նրան աշխատանքից հանել ե, սակայն վո-
խարենը վոչ վոքի չի ուղարկել: «Այժմ յես հարկադրված եմ,
գրում ե նա, — կազմակերպությունը ղեկավարել այն ժամանակ,
յերբ յես հանված եմ: Իմ հեղինակությունը խախտված ե:
Հանված լինելով՝ ահա արդեն յերկու ամիս ե, վոր չարունակում
եմ քարտուղարություն անել: Մարդ չկա, վորին հանձնեմ գոր-
ծերը, յակ մարդկոմը վոչինչ չի անում»:

Մոտերս մենք նամակ ստացանք Հյուսիսային յերկրամասից,
ընկեր Ուրվից: Ահա թե ինչ ե գրում նա. «Արդյոք հայտնի՞
յե ձեզ, վոր Հյուսիսային յերկրամասի Տարնոկի կազմակերպու-
թյունը յերեք ամիս ե, ինչ առանց ղեկավարության ե մնացել:
Յերեք ամիս շրջանային կոմիտեն փակ եր: Յերկրկոմը մինչե
այժմ վոչ վոքի չի գործողել վորպես շրջանային կոմիտեի քար-
տուղար աշխատելու, փետրվարի 8-ին գումարվում ե շրջանային
կոնֆերենցիան, յակ յերկրկոմը չարունակում ե լուել: Այժմ չըբ-
կում եմ միայն յես եմ — քաղուսման բաժնի վարիչս, վոր հենց
նոր եմ յեկել այդ աշխատանքին»:

Տեսեք Սարատովի կազմբյուրոյի ղեկավարման պրակտիկան:
Վերջին կես տարվա ընթացքում յերկրամասում 83 շրջանային
կոմիտեների քարտուղարներից 22-ը փոխվել են: Այդ թվին ալե-
լացրեք շրջկոմների 17 քարտուղարներ, վորոնք չեն ընտրվել
շրջանային կոնֆերենցիաներում:

Այսպիսի փաստեր, ընկերներ, դժբախտաբար վան յուրա-
քանչյուր մարդում: Ժամանակը չե՞ միթե վերջ տալու ղեկավար
ակախի ընտրության ե ամրապնդման այս խաղին:

Շրջկոմների, մարդկոմների, յերկրկոմների ե յերբեմն ել
կենտկոմի աշխատողները շատ են շրջագայում դանադան կազմա-
կերպությունները: Սակայն շրջագայում են զլխավորապես ին-
ֆորմացիա հավաքելու համար, տեղեկությունների համար:
Կոմյերիտականներին այդ շրջագայությունները վոչ մի ոգուս
չեն բերում:

Պետք ե արգելել տեղեկությունների համար կազմակերպու-
թյունները շրջագայելը, յակ սկզբնական կազմակերպություննե-
րին իրապունք տալ ճամբու դնելու գաստրոլյորներին: (Մտիա-
հարուքյուններ):

Յուրաքանչյուր կոմյերիտական աշխատող միայն մեկ նպա-
տակի համար վարող ե գնալ սկզբնական կազմակերպությունը —
հրահանգներ տալու նրա ղեկավարներին, ողնելու կոմյերիտա-
կաններին:

Մենք պետք ե կազմակերպորեն ամրապնդենք կոմյերիտ-
միությունը, վորովհետե թուլացած կազմակերպության մեջ չի
կարելի ճիշտ դնել ուսման ու դաստիարակության դործը: Թու-
լացած կազմակերպության մեջ չեն կարող բուլչիկներ դաստիա-
րակվել:

ՀամԿ(բ)Կ որինակով Լենինյան կոմյերիտմիությունը
պետք ե բուլչիկյան կարգ մտցնի իր կազմակերպության տնտե-
սության մեջ, իր տան մեջ: Մենք յենթադրում ենք 1936 թվի
վերջին ձեռնամուխ լինել կոմյերիտական փաստաթղթերի ստուգ-
մանը, կոմյերիտական անտեսության վերանայմանը: X համա-
գումարից անմիջապես հետո բոլոր կազմակերպությունները պետք
ե նախապատրաստական աշխատանք սկսեն այդ ուղղությամբ:

ՀամԼԿՅՅՄ Կենտկոմը զբաղվեց Փարբիկա-դործարանային կոմիտեներին աշխատանքի հատուկ ստուգմամբ: Մենք դառնեց, վոր վորոշ կոմիտեներ ամբողջութեամբ ընդորինակում են մեր ղեկավար կոմիտեներին աշխատանքի վատ կողմերը: Պարզվեց, վոր շատ Փարբիկա-դործարանային կոմիտեներ ընդհանուր դիրեկտիվներ են մշակում ցեխային կազմակերպությունների համար, նույնիսկ ստուգումներ ու հետադրություններ են անցկացնում ցեխերում՝ դրա համար հատուկ հանձնաժողովներ ստեղծելով, մինչդեռ ցեխերը նրանց քթի տակ են: Ստուգատեսներ, արշավներ, կոնկուրսներ են կազմակերպում, իսկ յերիտասարդութեան հրատապ, կենսական հարցերը չեն տեսնում, նրանց կողքով են անցնում: Զևյաբրինսկի արակտորային դործարանի կոմիտեն ստուգում էր աճումը, իսկ հենց այդ նույն ժամանակ կոմիտեյում չքննված մնացել էր 102 դեմում՝ կոմյերիտիտյան մեջ ընդունվելու մասին: Լենինգրադում «Կրամնի տրեուգոլնիկ» դործարանի կոմյերիտիտյան կոմիտեն մասսայական և քաղաքական աշխատանքի լավագույն դերովածքի համադործարանային կոնկուրս անկացրեց: Այդ նույն ժամանակ 400 կոմյերիտականներ քաղաքական կրթութեամբ չեցին պարապում, միջնակարգ կրթութեան դպրոց ընդունված 400 կոմյերիտականներին 200-ը «մաղվել» էլին:

Եւ ի՞նչ են ասում այս բոլորը: Այն, վոր կոմյերիտական կոմիտեների աշխատանքում դեռևս շատ անհեթեթութեան կա, կան և բյուրոկրատիզմի տարրեր:

Իսկ ահա ճիշտ աշխատանքի նմուշ—հետեւելու արժանի որինալ: Իմ առաջն է Ստալինգրադի յերկրամասի «Պրոժեկտոր» կոմտետեսութեան կից կոմյերիտական կոմիտեյի նիստի № 23 արձանագրությունը:

«Լսեցին.— Կոմյերիտական Ուլենիկովի առաջարկը յերիտասարդ մայրերի ժողով հրավիրելու մասին՝ յերեխաների դաստիարակութեան հարցերի վերաբերյալ զրուցելու համար:

Վորոշեցին.— Ժողովը կազմակերպել հոկտեմբերի 21-ին, յերեկոյան ժամը 6-ին: Յերիտասարդ մայրերի հաշվառումը և նրանց հրավիրումը հանձնարարել Մարուսիա Սամոնովային և

Ուլենիկովին: Ժողովի համար չենք պատրաստելը, այդ թվում նաև մանուկների համար ժամանակավոր մանկամսուրի չենք պատրաստելը հանձնարարել Զինա Պետրյակովային, Մարուսիա Զուբկովային և Աննա Շիրիկինային: Կոմտետեսութեան վարչութեան կից խնդրել անհրաժեշտ միջոցները՝ ժողովի ժամանակ յերեխաներին հյուրասիրելու համար: Շրջանային կոմիտեյից խնդրել պատմանավորվել շրջադրածին հետ՝ այդ ժողովին բժիշկ ուղարկելու համար»:

Կամ թե այնուհետև.

«Լսեցին.— Տրակտորիստ Կատյա Կարմիկովայի հայտարարութեանը, թե տրակտորիստների դասընթացներն ավարտած յերեք աղջիկ, վորոնք յերկրորդ կատեգորիայի տրակտորիստի կոչման քննութեան են տվել, չեն աշխատում ըստ իրենց մասնաման քննութեան նրանց մեքենա չի տալիս, վորովհետև դիտութեան: Բրեգադիրը նրանց մեքենա չի տալիս, վորովհետև չի վստահանում աղջիկներին: Մեքենատրակտորային կայանի դիրեկտորը դանդառների առթիվ վոչ մի միջոց ձեռք չի առել:

Վորոշեցին.— ՀամԼԿՅՅՄ շրջկոմից խնդրել այդ զարցուքնարկել շրջկոմի բյուրոյում, կանչելով մեքենատրակտորային կայանի դիրեկտորին, բրեգադիրին և աղջիկ-տրակտորիստներին: Պնդել, վոր աղջիկ-տրակտորիստներն աշխատեն ըստ մասնագիտութեան»:

Սա կոմտետեսային բջիջ է, և նա հարցերը լուծում ու իր վորոշումները կատարում է աղելի լալ, քան մեր շատ ուսյոնական կոմիտեներ:

ԱՋԱՏՎԵԼ ԽԱՆԱԿԱՐԱՏՆԵՐԻՑ

Մեր վորոշ աշխատողներ մտածում են իրենց չաղակրատութեամբ ժողովրդականութեան ձեռք բերել յերիտասարդութեան մեջ:

Մեզ մոտ ակտիվիստի տիպ կա, վորն առատորեն ճառեր է արտասանում, և վոր գլխավորն է, ինչի մասին վոր խելքը միջի: Բնութեանը նրան խիստ արագաշարժ լեզու չէ շնորհել, և նա յերախտագիտորեն ոգտվում է նրա պարզեցիկ: Այդպիսի, թող

ներվի ասել, ակտիվիստը խոսում է ամենաբարձրագույն առարկա-
ների մասին, վորոնց մասին ինքը չատ մշուշոտ պատկերացում
ունի: Նա գործ է ածում յերեւել իրեն չհաղող բառեր ու մտքեր
կամ թե, սեփական մտքեր չունենալու համար, նա դրանք փոխ է
առնում ամեն տեսակի աղբյուրներից: Այսպիսի ակտիվիստը խիստ
չատ է սիրում իր ճառերը տպագրել՝ լինի այդ ուսյոնական, լինի
այդ մարդային թերթում: Նրա ճառերը լսելն ու կարդալը խիստ
շփարին, լարված և վերին աստիճանի անպտուղ գործ է: Դա
պարզապես չգիտակցված ու տհաս մտքի յերջանիկ զուգորդում է
դատարկախոսության հետ, յերեւմն ել կիսադրամախոսության
հետ: Նա անպայման բոլորի վրա փնչացնում է և ամենքից ինչ-
վոր բան է պահանջում: Բոլորը նրան պարտ են, բոլորը նրան
պարտական են և բոլորը պատժի յենթամիա: Նա չի զբաղում խո-
սել և սև աշխատանքի կոչել, իսկ ինքն ամեն կերպ խուսափում
է սև աշխատանքից, ինչպես սատանան խուսիկից:

Սխալվում ե նա, ով կարծում է, թե լույ աստիճաններ ու
ժանդատներ ունենալով կարելի չէ ղեկավար դառնալ:

մտցրել իրեն: Այն ժամանակ հոնքերը մկիտի և բազմանշանակա-
լից կենդանի կհարցնի. «Ի՞նչպես թե այդպես: Համարձակվել են
զանց առնել ինձ»:

Վարքի կանոնների անդիր որենքներում մենք դռնում ենք և
խանդավառ ծափահարություններ, վորոնք վերածվում են ովա-
ցիայի: Ակտիվիստ ել կա, վորն ընդամենը յերկու տասնյակ
տարեկան է, ամբիոն է բարձրանում և առանց քաշվելու սպասում
է, թե յերբ իրեն կծափահարեն: Նա, դիտեք, այդ բանում տես-
նում է կազմակերպության վստահությունը և դրա համար ել ա-
մեն կերպ ձգտում է ընկղմվել այդպիսի փառքի գուլ, ախորժելի
ջրերում:

ԱԿՏԻՎԻՍՏ ՊԵՏՔ Ե ՏԻՐԱՊԵՏԻ ՂԵԿԱՎԱՐԵԼՈՒ ԱՐՎԵՍՏԻՆ

Այս տարիների ընթացքում Ղենինյան կոմյերիտիությունը
ակտիվ աշխատողները գործնական աշխատանքի ու պայքարի մեծ
դպրոց անցան: Մեր միությունը ակտիվիստների շարքերն անհա-
մեմատելիորեն աճեցին:

Մեր ակտիվն, իր մեծ մասով, խորհրդային յերխառադու-
թյան իրոք առաջավոր մասն է, նա բաղկացած է հիանալի մարզ-
կանցից, բոլշևիկյան կուսակցության անձնուրացորեն նվիրված
մարդկանցից, վորոնք կարող են նրա խնդիրներն ու լուրջներն
արագությամբ հասցնել յերխառադության մատանների դիտակ-
ցությանը:

Սոցիալիզմի համար միուղ դասակարգային մարտերի բովում
տեղի յեր ունենում ակտիվիզմի գաղափարական-քաղաքական աճու-
մը, այդ մարտերում նա առնանում էր ու կոփվում:

Փոխվել է նաև մեր ակտիվի կուլտուրական կերպարանքը:
Միությունը ակտիվիստը, անընդհատ բարձրացնելով իր գաղափա-
րական-քաղաքական և կուլտուրական մակարդակը, գնալով
ավելի ու ավելի յե տիրապետում կազմակերպական կուլտուրա-
յին—ընկալարման կուլտուրային:

Ղեկավարումը—դա բարդ արվեստ է: Ընկեր Ստալինն ա-
սում է:

«Շարժումից հետ մնալ չի կարելի, վորովհետև հետ
մնալ—նշանակում է կտրվել մասսաներից: Բայց առաջ վա-
զել ել չի կարելի, վորովհետև առաջ վազել—նշանակում է
կորցնել կապը մասսաների հետ» (Ստալին, «Գլխապտույտ՝
հաջողություններից», «Լենինիզմի հարցերը», հայերեն Ա
հրատ., էջ 410):

Ստալինյան այս ցուցումով մենք պետք է առաջնորդվենք
մեր ամբողջ աշխատանքում: Ղեկավարման ուղեբառի վրա
ստուգվում է մոչ թե խոսքով ու բանաձևերով, այլ պայքարով:
Պետք է նկատի ունենալ, վոր բանաձևը նշանակում է հաղթելու
ցանկություն, բայց մոչ բուն հաղթանակը, բայց ահա մեր ակ-
տիվի վորոչ մասը չինովնիկական հավատք ունի դեպի թուղթը,
ամենազոր բանաձևը: Գրեց—նշանակում է արեց: Կյանքում այդ
ամենաին այդպես չէ: Կարելի յե ահալին թուղթ սևացնել,
փչացնել և դրա հետ միասին վոչինչ չանել:

Անարդարացի կլինեք չքնադատել նաև ՀամԼԿՅԵՄ Կենտ-
րոնական կոմիտեյի աշխատանքը: Կոմյերիտիության Կենտկոմը
կարող էր ավելի լավ աշխատել, քան աշխատում է: Այդ բանում
մեղավոր ենք մենք: Ի՞նչ է պակասում Կենտկոմին ավելի լավ
աշխատելու համար: Ամենից առաջ տեղական առանձին կադմա-
կերպությունների իրերի դրություն մասին ժամանակին իրադեկ
չլինելը: Այդ սրտճառով մենք յերբեմն վոչ թե սխալներ ենք
ուղղում աշխատելու ժամանակ, այլ արձանագրում ենք, վոր
սխալներ են կատարվել: Բայց չե՞ վոր դրանից քիչ ողորտ կա:

Վոչ ամեն դեպքում ենք լավ ճանաչում մարդկանց, վորի
պատճառով ել տեղական կազմակերպության լավ աշխատո-
ղին, վորին լավ չենք ճանաչում, վատ աշխատող ենք համարում և
ընդհակառակը, վատ աշխատողին, ինչպես այդ պատահեց ընկեր
Դունի հետ, առաջ ենք քաշում Կուլտի մարդկոմի քարտուղար:
Դրանից կազմակերպությունը ոգուտ չի ստանում: Կենտկոմում
ել ավելորդ դրեկացավություն կա, Կենտկոմում ել վոմանք կար-
ծում են, վոր յեթե դրեցիր, ուրեմն հարցը վճռեցիր: Թղթին
հավատալը, կուլտուրայի պակասը, յերբեմն զործը կազմակեր-

սքել ջլարողանալը—այս բոլորը, գլխախառնար, կա և կոմ-
յերիամիության կենտրոնում:

Դաստիարակել յերիտասարդությունը—այդ նշանակում և
մտնել յերիտասարդության հոծ շարքերի մեջ, պարզել նրա կաս-
կածները, բացատրել նրան կուսակցության գլծը, քարոզել լենի-
նյան ուսմունքը, ողնել յերիտասարդությանը նրա զաղապարա-
կան զատիարակության, կրթության մեջ, տեխնիկային տիրա-
պետելու մեջ, հին աշխարհի մնացուկների հաղթահարման մեջ,
պայքարել յուրաքանչյուր յերիտասարդի համար: Դաստիարակ-
չական աշխատանքը ընդհանրությունը չի հանդուրժում: Դաս-
տիարակել—նշանակում և մարդու հոգեբանությունը վերակառու-
ցել ամենայն մանրամասնությամբ, և վոչ թե «հիմնականում»
ողնել նրա կոմունիստական աշխարհայացքի ուժեղացմանը:

Վոչ թե ընդհանրապես, վոչ թե «հիմնականում» կազմակեր-
պել կոմյերիտակներին ուսումը, այլ կարգավորել յուրաքանչյուր-
րի ուսումը,— ահա թե վորն և խնդիրը: Կոմյերիտմիության
սկզբնական կազմակերպությունը—դա դաստիարակման շտաբ և,
գլխավոր յերիտասարդության ուսման կազմակերպիչն է, աշխատանքի
ու պայքարի կազմակերպիչը: Անկախաբան խնդիրն և վորոնք և
զատիարակել յերիտասարդության իսկական բոլշևիկյան կազ-
մեր:

Հիշեցեք, թե ինչ եր ասում էինք:

«Մենք կզնանք մեր ճանապարհով, աշխատելով վորքան
կարելի յե ավելի զգուշ և համբերատար կերպով փորձել ու
ճանաչել իսկական կազմակերպիչներին, զգաստ միտք և
գործնական ուղիմություն ունեցող մարդկանց, վորոնք սո-
ցիալիզմի հանդեպ ունեցած անձնվիրությունը միացնում են
մեծ քանակությամբ մարդկանց սերտ ու համերաշխ համա-
տեղ աշխատանքը խորհրդային կազմակերպման շրջանակնե-
րում առանց արմուկի (և հակառակ իրարանցման ու տղմու-
կի) կարգավորելու ընդունակության հետ» (Լենին, Ֆերկեր,
III հրատ. հ. XXII, էջ 457, «Խորհրդային իշխանության
հերթական խնդիրները»):

Հետևաբար խնդիրը կոմյերիտմիության կազմակերպական
աշխատանքը յերիտասարդության կրթության և դաստիարակու-
թյան խնդիրների մակարդակին բարձրացնելն է, բոլշևիկյան
կարգ մտցնել մեր կոմյերիտական սեփական տան մեջ, համառոտ
անհեցնել ու ամրացնել ակտիվի կազմերը, դառնալ յերիտասարդու-
թյան ուսուցման կազմակերպիչները, սովորել և գլխավորել յերի-
տասարդության շարժումը դեպի գիտությունը, կուլտուրան,
տեխնիկան: Ավելի շատ սովորել յերիտասարդության մասսանե-
րից: Զգուշացնալ: Զամբարտավանանալ: Մեր վորոշումներն
ստուգել աշխատանքի փորձով և վոչ թե լրացուցիչ բանաձևերով:
Ակտիվի և ղեկավարության մասին դատել վոչ թե բանաձևերով,
այլ նրա գործերով և գործողություններով: Մավալել ինքնա-
քնկազմակերպությունը, այսինքն սովորել սեփական սխալներից:

Ինքնաքննադատության մասին խոսելով չի կարելի լուրթյամբ
անցնել այն դրական խոշոր աշխատանքի վրայով, վորը կատարել
է «Կոմսոմոլսկայա Պրավդան»:

«Կոմսոմոլսկայա Պրավդան» կոմյերիտմիության կենտրոնա-
կան կոմիտեյին ակտիվորեն ողնել և մերկացնելու մեր կազմա-
կերպությունների աշխատանքի թերությունները, վերակառուցե-
լու նրա կոմիտեների աշխատանքը, կոմյերիտմիությանը չըջել
դեպի յերիտասարդության զատիարակման խնդիրները:

Յեվ յեա պետք և ասեմ, վոր «Կոմսոմոլսկայա Պրավդան»
դարձել է մեր յերիտասարդության մեջ ժողովրդականություն
վայելող ու նրա սիրելի թերթը:

ՅԵՐԻՏԱՍԱՐԳՈՒԹՅԱՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՄԱՆ
ՄԻ ՔԱՆԻ ՄԵԹՈԴՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Մենք նշանակելի չափով պրոպագանդիստական կազմակեր-
պություն ենք, մի կազմակերպություն, վորը յերիտասարդու-
թյանը բացատրում է կյանքի փաստերը, դեպքերը, յերևույթնե-
րը, յերիտասարդությանը պատրաստում է ինքնուրույնաբար կող-
մնորոշվելու կյանքում, մի կազմակերպություն, վորը պրոպա-
գանդ և անում կուսակցության քաղաքականությունն ու վորո-

Քիչ են արդյոք այն դեպքերը, յերբ կոմյերիտականի բացա-
կայութեան դեպքում — թիկունքի հետևից — տուժի յեն յեն-
թարկում: Մի ժամանակ մի շարք կազմակերպութիւններում
տարածվեց «վարչարարական գրիպի» համաճարակը, յերբ բա-
ցահայտորեն բարձր ջերմաստիճան տնեցող վորոշ քարտուղար-
ներ ինքնակամ կերպով կոմյերիտականներից կապոցներով վեց-
նում ելին անդամատուները:

Մեր ակտիվիստներին այդպիսի բյուրոկրատական կրակից
սահապանել կարող է միայն ծավալուն քննադատութիւնը, միայն
այնպիսի վարդը, յերբ կազմակերպութիւնն ինքն է ընտրում իր
ղեկավարներին, ողնում ու քննադատում է նրանց, վորպեսզի
նրանք լավ աշխատեն ու չգողոգանան:

Կոմյերիտական մասսաները — դրանք «ցածր պաշտոնյաներ»
չեն, վորոնց կարելի չէ չարչարել վոնց վոր ուղենա, — նրանք
իրենց կազմակերպութեան խակական տերերն են, մեր բազմակող-
մանի աշխատանքի տեղծարարները, մեր բոլոր պրակտիկ դոր-
ծերի նախաձեռնիչներն ու կատարողները:

Շատ ընկերներ չեն հասկանում, վոր մենք ինքնադատութեամբ
ման կազմակերպութիւն ենք, իսկ դա նշանակում է, վոր նրա
անդամները դատարարակիւն են և՛ հարցերի քննարկման պրոցե-
սում, և՛ հարցերի լուծման պրոցեսում, և՛ այդ վորոշումներէ
կատարման պրոցեսում:

Մեր հիմնալի յերիտասարդութեան ղեկավարը լինել — սա
բարձր պատիւ է: Մի քանի կազմակերպութիւններում կոմիտեյի
քարտուղարը վոչ այնքան բարձր է գնահատում հաղարավոր ան-
դամ ունեցող կազմակերպութեան մեջ պատիւ ու հեղինակութիւն
ունենալը, վորքան մի ռայոնական կամ մարզային աշխատողի իր
մասին ունեցած կարծիքը:

Ամեն մի կազմակերպութեան ուժը վոչ միայն իր անդամների
թվի մեջ է, այլ առանձնապէս նրա ակտիվ կազմերի մեջ, այն
բանի մեջ, վոր նա այդպիսի հարցուրավոր, հաղարավոր փորձված-
կազմակերպիչներ ունի, վորոնք ընդունակ են դատարարակելու և
իրենց հետևից տանելու միացած մասսան: Այսպէս կոչված պաս-
սիվ կոմյերիտականները — մեր աշխատանքի թերութիւնները

վկայականն են: Նրանք ստաջանում են նրա համար, վոր մենք
վարչարարութեան մեթոդներով, յերբեմն ել մեր կոմիտեյակա-
նութեանցումով ճնշում ենք նրանց հասարակական — քաղաքական
ակտիվութիւնը:

Կոմյերիտականներին ամեն առթիւ և անառիթ անհետեթ պա-
հանջներ ներկայացնելով, մենք կորցնում ենք հնարավորութիւն-
ների չափանիշը, դադարում ենք միջոցները նպատակի հետ շաղ-
կաւել, և հետո այնպէս է լինում, վոր և նահանջում ենք ստա-
ջին պրակտիկ դժվարութիւնից:

Վարչարարութեան հետ սերտ կապի մեջ են գտնվում նիստ
գումարելու իրարանցումն ու դիրեկտիվային անհետեթութիւնը:
Նրանք յերկվորյակներ են, վորոնց գոյութիւնը հաճախաւ
վնաս և հասցնում յերիտասարդութեան մասսաների մեջ կատար-
վող մեր աշխատանքին:

Անհամար նիստերի ծխախոտածխի ծածկույթի տակ վորոշ
կոմիտեյներ չեն տեսնում և չեն նկատում, թե ինչն է հետաքր-
քըրում ու հուզում մեր յերիտասարդութեանը:

Արտասովորի հետևից ընկնելով՝ անիմաստ ժողովների և ան-
պտուղ դիրեկտիվների մեր մի քանի ապստանները ճամբորդութիւն
են կատարում առողջ մտքի սահմաններից այն կողմը: Նրանք չեն
ուզում հասկանալ, վոր նրանց նիստերն ու դիրեկտիվները վոչ
վորք պետք չեն: Նրանք իրենց դու չեն տալիս մտածելու, վոր
իրենց գործերը, վորոնք հանդիսավոր կերպով կոչվում են կոմի-
տեյի նախաձեռնութիւն, վոչ այլ ինչ են, յեթե վոչ սովորական
դրասենեկային գործեր:

Այդպիսի մարդիկ յերիտասարդութեան հետ չվիւն են միայն
նախազահութեան սեղանի վրայով: Իսկ յեթե բարեհաճում են
չվիւն յերիտասարդութեան հետ, սպա այդ լինում է պատահա-
բար, կարճատև, դիրեկտիվային հանդիսավոր տեսքով, նմանիւ-
րով հպարտ, բայց հիմար հնդկահավերի: Նրանք քարոզի կեղծ
լով հպարտ, բայց հիմար հնդկահավերի: Նրանք քարոզի կեղծ
սրբութեան տեսք են ընդունում և չգիտեն ինչու, կաշուց դուրս
են դալիս, վորպեսզի յերիտասարդութեան յերևան ուսուցչի դե-
րում, հասկանալով, վոր ամենից առաջ հենց իրենց է պետք
համբարտար կերպով և համառորեն սովորել յերիտասարդու-
թիւնից:

Մեզ մոտ ընդունված է այն կարծիքը, թե կոմյերիտմիության մեջ չեղած «մեռյալ հոգիները» մասնաշաղկապ աճման շրջանի ժառանգությունն են։ Սա սխալ է։ Իրականություն մեջ «մեռյալ հոգիներն» իրենց դարձնում են աշխատանքի մեթոդների, վարչարարության և հրամանատարության հետևանք են։ Ով ցանկանում է ընդմիջում վերջ դնել այն յերևույթին, վորպիսին «մեռյալ հոգիներն են», նա պետք է ընդմիջում վերջ տա վարչարարությունը, բղավիլուն, — կոմյերիտմիությանը վորպես դաստիարակիչ կազմակերպության այս թշնամական մեթոդներին։

Այլևի թիչ պետք է ընդորինակել հասարակական — քաղաքական ուրիշ կազմակերպությունների և նույնիսկ կուսակցական կոմիտեների աշխատանքը։ Մինչև այժմ միության շատ ակտիվ աշխատողներ կոմյերիտմիությանը նույնացնում են կուսակցության հետ և կարծում են, վոր իր կուսակցությունը մեծահասակների համար է, իսկ կոմյերիտմիությանը յերիտասարդների կուսակցություն է։ Դա արմատապես սխալ տեսակետ է։

Կոմյերիտմիությանը կուսակցություն չէ, նա կուսակցություն չի յեղել, նա կուսակցություն չի ել լինի։ Մեզ մոտ միայն մեր կուսակցությունը կա — Համ Կ(ք)Կ-ն։ Կոմյերիտմիությանն այլ ֆունկցիաներ ունի, քան Համ Կ(ք)Կ-ն, և չպետք է դրանք մոռանալ։

Ձի կարելի մոռանալ, վոր յերիտասարդությունը գտնվում է իր քաղաքական և ընդհանուր-կուլտուրական ձևավորման շրջանում։ Նա պատասխաններ է փնտռում շատ հարցերի, նրա մոտ դանդաղան տարակուսանքներ են առաջանում, վորոնք մեղանից մտածված, համբերատար բացատրություն են պահանջում։

Ձի կարելի բանն այնպես պատկերացնել, վոր յեթե յերիտասարդ տղան կամ աղջիկը քաղաքական սուր հարցերի պատասխան են վորոնում, պարզ չեն պատկերացնում այս կամ այն դեպքը կամ յերևույթը, ապա դրանով նրանք վորեւ թեքման մեջ են ընկնում։

Ձախճախել նրանց, ովքեր իրենց թերի պատրաստություն կամ անգրագիտություն պատճառով յերբեմն սխալ են ձևակերպում իրենց մտքերը, այդ նշանակում է չհասկանալ դաստիարակության խնդիրները։ Մենք պետք է անհաշտ լինենք դաստիարակության թրշ

նամինների, նրանց գործակալություն և բոլոր նրանց հանդեպ, ովքեր կորցրել են հեղափոխական զգույնությունը, ասկայն հենց հեղափոխական զգույնությունը պահանջում է, վոր մենք անմտորեն պիտակներ (յառիկ) ու պիտակիկներ չկացնենք, դաստիարակությունը չնհեղափոխենք բղավոցով։

Իայց հենց այդ բղավոցը յերբեմն թշնամիներ է առաջացնում։ Շատ որինակներ կարելի յե բերել, յերբ կոմյերիտականը, դեռևս բավարար չափով գրագետ չլինելով, վորոչ բաներում սխալվում է, իսկ չափից դուրս յեռանդուն «դեկավարները» փոխանակ պարզելու, թե ինչումն է սխալվել և ինչ պատճառով, փոխանակ նրան իր սխալները բացատրելու, սկսում են նրան «մշակել»։ Այն ել ի՛նչպես։ Կրակոտ կերպով, կրքով, աչառու կերպով։ Մարդուն վիրավորում են, մարդուն դատում են մեր թշնամիների շարքը, գազազեցնում են նրան և դեն են վանում իրենցից։

Բղավոցը հեշտ դործ է. ուղեղը քիչ է մասնակցում նրան, սվելի շատ մասնակցում են ձայնի որդանները։ Դուք դիտեք, վոր չչեղրինյան շատ հերոսներ, գանգի մեջ մեծ սարժանակություն չունենալով, վորպես կանոն, «խիզախ» աղմինխտորատորներ ելին։ Մի՞թե չչեղրինյան հերոսների դափնեպատկները հանդիստ չեն տալիս կոմյերիտմիության վորոչ ակտիվիտաների։

Սակայն յերբ մենք մեր ակտիվ աշխատողներից ուշադիր, զգայուն և հոգատար վերաբերմունք ենք պահանջում դեպի մեր յերիտասարդությունը, մենք նկատի չունենք այնպիսի, թող ներվի ասել, «հոգատարություն», վորից ողուտ չունեն վոչ «խնամակալը» և վոչ ել «խնամակալություն»։ Մեր հոգատարությունը խնամակալություն չէ, մեր զգայունությունը վոչ մի ընդհանուր բան չունի յերիտասարդությանը մեղրահոտ լեզվով չոյելու հետ, մեր ուշադրությունը չողորթություն չէ։

Գտնվեցին այնպիսի չափից դուրս և անխոհեմություն աստիճանի յեռանդուն ընկերներ, վորոնք ուշադրություն և հոգատարություն ցույց տալու պահանջը քաղքենիական դուհակություն, յերբեմն ել մարդու նկատմամբ ծաղրի վերածեցին։ Լույս ընկան այնպիսի դաստիարակիչներ, վորոնք ցանկանալով ցույց տալ, թե վորքան արագ են նրանք վերակառուցվել, սկսեցին փչացնել մեր յերիտասարդությունը։

Մեզ մոտ հաճախ այսպես ե լինում, — մարդն իր համար ասլորում ե, վոչ վոք նրան չի նկատում: Հետո այդ մարդը դառնում ե լավ բրիգադիր, ասենք բրիգադիր Վելիչկո: Նրա մասին սկսում են ըստ արժանույն գրել թերթերում, նրա մասին արդեն խոսում են ժողովներում, այստեղ ել ով հասնում ե, սկսում ե պատիվ ցույց տալ նրան: Միության բոլոր ծայրերից շնորհավորանքներ են տեղում Վելիչկոյի վրա, ամեն կողմից սկսում են պարզեցատրել Վելիչկոյին: Պարզեցատրում են բոլորը, — և նրանք, ովքեր պարտավոր եյին այդ անել, և նրանք, ովքեր չպետք ե վոչ մի դործ ունենային դրա հետ: Արդյունքն այն ե լինում, վոր Վելիչկոյին նվիրում են պատեֆոններ, հրացաններ, կոստյումներ, պիանինո, հեծանիվներ — նրան միայն մեկն ե հարկավոր, իսկ նրան անպայման միանգամից յերեք հատ են զուով տալիս: Յեվ ահա Վելիչկոն ունի այն ամենն, ինչ հնարավոր ե ունենալ: Իսկ նա յերիտասարդ ե: Հարց ե առաջ դալիս — ինչի՞ պիտի ձգտի նա:

Մեծ կամք պետք ե ունենալ, այդ խիստ խանդավառ ուշադրության, պարզեցների, անդուսպ շողոքորթության պայմաններում մարտիկի հեղափոխական զգացմունքը չկորցնելու համար: Իսկ յերբ փորձեցին միջամտել և վերջ տալ առանձնապես Վելիչկոյի հարսանիքի շուրջը յեղած այդ վնասակար փութեռանդությանը, ամենքն ել միանգամից յերես դարձրին նրանից: Յեվ այժմ Վելիչկոն մոռացված ե, նրա մասին ել չեն խոսում, ինքն իրեն համար թողնելով նրան: Այսպես ե այդ վատաբողջ ուշադրության հակառակ կողմը: Իսկ վոր դիտավորն ե, Վելիչկոն ինքը մեղավոր չե այդ բանում. մեղավոր են ցավ ու փորձանք դատարարակները, վորոնք այժմ պատրաստ են արդեն մեղադրելու Վելիչկոյին, իսկ իրենք նոր «զոհ» են փնտռում իրենց բազմաջան «հողատարության» համար:

Կամ թե մի այլ, ամենքի համար անմոռանալի ուրինակ: Ապրում եր-չեր ասլորում և այժմ ել ծաղկում ե պիոներուհի Մամլաքաթը: Վոչ վոք վոչինչ չգիտեր այդ տասներկուամյա աղջկա մասին: Սակայն բավական եր, վոր նա ներկա գտնվեր կառավարության անդամների ընդունելությանը, չքանչառ ստանար իր ար-

ժանիքների համար, — և մի քանի չափից դուրս խանդավառ դատարարակներ այնքան զգայունացան, վոր փորձեցին ամենքի աչքերի առջև փչացնել յերեսային: Մեծահասակ մարդիկ սկսեցին զպրոցականների և պիոներների պատվիրակութուններ կազմակերպել այդ փորձիկ աղջկա մոտ դնալու համար, Մամլաքաթին հրավիրել զեկուցումներ կարդալու, յեւույթներ ունենալու և այլն: Խեղճ Մամլաքաթը յերեք չեր պատկերացնում, վոր հայրենիքում հանդիսավոր դիմավորում են պատրաստում նրան, վոր արվեստագետները պատրաստվում են նկարել նրան, արձան քանդակել, վոր ինչ-վոր կազմակերպութուններ վորոշում են նույնիսկ հատուկ տուն կառուցել նրա համար:

Բուրժուական յերկիրներում, յերբ վորեւե ականավորություն մողա յե դառնում, զանազան ֆիրմաներ սկսում են կոչիկներ, հաղուստ, վարդաջրեր և այլն ուղարկել նրան, հասարակ, բացահայտ ռեկլամի նպատակով: Սակայն կապիտալիստական դործարարներն այդպիսով իրենց ապրանքների ռեկլամն են անում միայն, իսկ գոհհիլի դործարարները, վորոնք մոլեգնապար են սարքում մեր համեստ հերոսների շուրջը, ցանկանում են իրենց աներես դիտացվանքով ռեկլամել իրենք իրենց: Հեռու քչել այդ գոհհիլացնողներին մեր յերիտասարդութունից: (Յերկարառն ծախահարաբյուսներ):

Դուք յերեւակայել չեք կարող, թե նրանք ինչ են կարողացել անել մեր մի քանի անվանի ստախանովականների հետ: Բրյանսկի դործարանում մի ժամանակ աշխատում եր անվանի կոմյերիտ-ստախանովական Գեորգի Լիստրադովը, պարզեցատրված Լենինի շքանշանով: Յես ասում եմ աշխատում եր, վորովհետեւ իր պարզեցատրման օրվանից մինչե վերջին օրերս նա համարյա վոչ մի օր չի փանդնել իր դազգյահի դիւին, վորի վրա նա հասել եր այնպիսի փայլուն հաջողութունների: Նրան պարզապես հնարավորություն չեն տալիս աշխատելու:

Նրան անընդհատ, օրը-օրին քաշում են հանդիսավոր նիստերի, ժողովների, յեւույթների, զեկուցումների, հանդիպումների՝ արտիստների, արվեստագետների, պրոֆեսորների և ել ում հետ վոր ուզում եք: Նրան հրավիրում են այլ դործարաններ, ուրիշ

քաղաքներ, և Լիխորադովին դարձնում են շրջազայող դաստրո-
ւյր: Չեխովը գրել է, վոր քաղքենիները գեներալ եյին վարձում
հարսանիքին հանդիսավորություն տալու համար: Յեւ ահա գոե-
հիկները ցանկանում են մեր անվանի մարդկանց դարձնել չե-
խովյան հարսանիքային գեներալներ: Զի՛ հաջողվի, ընկերներ:
Թույլ չենք տա: Չե՛նք թողնի: (Յերկարառև ծափահարություն-
ներ):

Մի կարծեք, վոր նման գոեհիկները վոչ մի կապ չունեն կոմ-
յերիտմիության հետ: Մոսկվայի մարզի Լապկովի ՄՏԿայանում
կա հիսնալի տրակտորիստ, Ռիբկին սողանունով: Այդ Ռիբկինը
Աերջերս պարգևատրվեց Աշխատանքի կարմիր դրոշի շքանշանով:
Վերջերս նա մտավ Կոմյերիտմիություն: Բայց ի՞նչպես ընդունե-
լին նրան կոմյերիտական դաստիարակները: Նա գեւ կոմյերիտա-
կան տոմս չստացած, նրան արդեն կոմյերիտմիության շրջանա-
յին կոնֆերենցիայի առաջին պատգամավոր են ընտրում: Իսկ այդ
կոնֆերենցիայում նրան ընտրում են ռայոնական կոմիտեյի առա-
ջին անդամ: Կոմյերիտմիության մեջ ել նա ինչի՞ պիտի ձգտի,
յեթե նա առանց վորևե աշխատանքի և, ինչպես ինքն անձամբ
հասկանում է, առանց վաստակի, գոեհիկացիոնների փութեռան-
դության շնորհիվ միայն, շատ բանի հասավ կոմյերիտմիության
մեջ:

Այս բոլոր աշխատակությունները թեթև և թեթևամիտ վերա-
բերմունք են դաստիարակում թե իր նկատմամբ և թե կյանքի
նկատմամբ:

Դուրս է գալիս, վոր բաժնական է մարդը մեկ ասպարեզում
իրեն յերևան բերի այնպես, ինչպես վայել է մեր յերկրի առա-
ջավոր քաղաքացուն, վոր արդեն բոլոր մյուս ասպարեզներում
նրա առաջ «պտորաստ լինի տունն ու սեղանը»: Հասան այն բա-
նին, վոր սկեսեյին մի քանի ստախանովականների պրոֆեսորներ
ամբասցենլ՝ տանը պարապելու համար: Սակայն կուլտուրան, ինչ-
պես հայտնի չէ, պատրաստի չի գալիս տուն: Գիտելիքներ ձեռք
բերելու համար պետք է պայքարել, գիտելիքները պետք է կլո-
ւով, համառությամբ և աշխատանքով հաղթահարել:

Մեր ստախանովականները ցանկանում են և կարող են համա-

ոությամբ սովորել, նրանց դուշերնյորներ (տնային դաստիարակ)
հարկավոր չեն: Պետք է նրանց այլ յեղանակներով ոգնել սովորե-
լու, առանց դուշերնյորական խնամակալության, առավել ևս, վոր
այդ յեղանակով կարելի չի սովորեցնել միքանի տասնյակ մարդ-
կանց, իսկ մեր յերկրում հաղարավոր ստախանովականներ կան և
որ-աչուր նրանց թիվը գնալով չատանում է:

Մարդու նկատմամբ հոգատար և ուշադիր լինելն ամենևին
այն չէ, վոր նրան սմեն բան պատրաստի տանք, կուշտ բարեկե-
ցության դրացմունք դարձացնենք նրա մեջ, վորին միշտ հաջոր-
դում է հաղեցումը: Հոգատարությունը և ուշադիր լինելն ամե-
նևին այն չեն, վոր շողոքորթենք և շոյենք յերիտասարդին, նրա
մեջ փոքր, քաղքենիական ինքնագոհություն դարձացնենք և դրա
նով նրա միջից դուրս վռնդենք մեր վեհ համեստության դրաց-
մունքը:

Մեր հերոսներն արհամարհում են այդ շողոքորթությունը:
Մեզ հետ միասին նրանք վրդովվում են տեսնելով մի շարք յերի-
տասարդների այլանդակելու, հաշմանդամ դարձնելու, այլասերե-
լու փաստերը: Մենք պետք է նրանց, այդ մարդկանց, այժմ ա-
սենք անողոք ճամարտությունը, ինչպես այդ մեզ սովորեցնում է
կուսակցությունը, ինչպես սովորեցնում է մեզ ընկեր Ստալինը:

Յերբեք մեր Ստալինը չի շողոքորթում յերիտասարդությանը:
Սակայն նրանից ո՞վ է ավելի շատ սիրում ու հոգ տանում նրա
մասին: Շիրակ, անկեղծ, հաճախ անողոք ու դառն ճամարտու-
թյան խոսքեր է ասում նա մեզ, յերիտասարդությանս, խոսքեր,
վորոնք լի յեն խորին ուշադրությամբ և հայրական սիրով:
(Յերկարառև ծափահարություններ):

Խորհրդային իշխանությունը յերիտասարդության առաջ բաց
է արել բոլոր դռները, բոլոր ճանապարհները — վորն ուզում էս
ընտիր և նրանով ընթացիր: Սակայն հաստատ քայլեր, համար-
ձակ, համառությամբ, հաստատամտությամբ, խիզախիւր, ձեռք
բեր, նխաձիր ազնիւ աշխատանքով, ուսմամբ, հմտությամբ: Ահա
այդ բանում մենք պետք է ոգնենք յերիտասարդությանը, այդ
բանում հոգատարություն և ուշադրություն ցուցաբերենք
և հատկապես այդպես դաստիարակենք մեր յերկրի յերիտասարդ
սերունդը:

* * *

Մենք վերջացնում ենք մեր հաշվետու զեկուցումը համազու-
մարին: Մեր սոցիալիստական հայրենիքի ժողովուրդն իր մեծ լի-
բով սիրում է Լենինյան կոմյերիտմիությանը: Մեր յերիտասար-
դությունը, կոմյերիտականներն ու կոմյերիտուհիները, ամբողջ
յերկրի հետ միասին, մեր ժողովրդի հետ միասին շատ են աճել
այս հինգ տարվա ընթացքում: Աճել են վորպես կազմակերպիչ-
ներ, վորպես սոցիալիստական հասարակություն կառուցողներ,
մորպես սոցիալիզմի անճնազոհ մարտիկներ:

Մեզանից յուրաքանչյուրին դաստիարակել ու աճեցրել է բոլ-
շևիկներին Մեծ կոմունիստական կուսակցությունը: Մենք հպարտ
ենք նրանով, վոր մեր անցած այս փառապանծ ուղին մենք անցել
ենք ընկեր Ստալինի աչքի առաջ, նրա ուշադիր ղեկավարու-
թյամբ: (Բուռն ծափահարություններ):

Մեծ Ստալինը մեր յերիտասարդությանը բարձրացրեց խոր-
հրդային պետության առաջավոր մարդկանց մակարդակին: Մենք,
խորհրդային Միության յերիտասարդությունս, ստալինյան կոմի-
ման յերիտասարդ հեղափոխականների — բոլշևիկների սերունդն
ենք: (Բուռն ուլացիա: Բոլորը վոտի յեն կանգնում: Ազգային
հանրապետությունների ազդիկների պատվիրակությունը նախա-
խագահություն է բարձրանում և ծափահարությունների վորոտի
տակ ծաղկեփունջ է նվիրում ընկեր Ստալինին):

Մենք կոմունիզմի համար սլաշարող յերիտասարդ մար-
տիկների ստալինյան սերունդն ենք: Մենք հպարտ ենք այդ
պատվի համար և այն չենք արատավորի:

Մեր սերունդը կոմունիզմի նախադռներին է դոնյում: Մենք
անպարտելի յենք: Մենք ունենք նպատակի պարզություն: Մենք
ունենք հաղթանակելու ստալինյան կամք: Մենք սպառազինված
ենք Լենինի-Ստալինի ուսմունքով: Մեզ ղեկավարում է Լենինի-
Ստալինի կուսակցությունը: (Բուռն ծափահարություններ):

Մենք համարձակ նայում ենք ապագային: Մենք մեր ամբողջ
կյանքը նվիրում ենք համայն աշխարհում կոմունիզմի հաղթանա-
կի համար պայքարելուն: (Բուռն ծափահարություններ):

Կեցցե յերիտասարդության մեր ստալինյան փառապանծ սե-
րունդը:

Կեցցե բոլշևիկներին Լենինյան անպարտելի կուսակցությունը:

Կեցցե նա, ով աճեցրել է մեզ, ով մեզ դաստիարակում է, ով
մեզ կովել է, ով մեզ պատրաստում է գալիք մարտերին — մեծ
Ստալինը:

(Բուռն ծափահարություններ, վորոնք փոխվում են ուլացիա-
յի: Բոլորը վոտի յեն կանգնում: Բոլոր պատվիրակություններից
զավում են վաղընյնի բացականչություններ. «Կեցցե ընկեր Ստա-
լինը», «Ուռա», «Ուռա ընկեր Ստալինին»):

ՀԱՄԼԿՅԵՄ X ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐՈՒՄ ԿՈՄՅԵՐԻՏՍԻՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏԿՈՍԻ ՀԱՇՎԵՏՈՒ ԶԵԿՈՒՑՄԱՆ ԱՌԹԻՎ ԱՐՏԱՍԱՆԱԾ ՅԵԶՐԱՓԱԿՄԱՆ ԽՈՍՔԸ

Ընկերներ, մենք համաձայն ենք կոմյերիտիության Կենտ-
րոնական կոմիտեյի աշխատանքի քննադատության հետ: Այդ
քննադատությունը պետք էր և կարելի էր ուժեղացնել:

Շատ ընկերներ ավելի կանգնառն ձեռք բերված հաջողու-
թյունների վրա և ավելի քիչ չարիով՝ յեղած թերությունների
վրա: Առանձին ընկերների մոտ բացահայտորեն պակասում էր
համեստությունը, յերբ խոսքը վերաբերում էր մեր նվաճումների
գնահատմանը: Նվաճումների մասին խոսելը հաճելի է, սակայն
ավելորդ է նրանց մասին խոսելը, առավել ևս դրանք գերադնա-
հատելը խիստ վնասակար բան է:

Վերոջ ընկերներ համաձայնեցին Կենտկոմի դեկլեցման հետ,
սակայն ինչ-ինչ պատճառով անհրաժեշտ չհամարեցին դործնա-
կանորեն քննարկել նրա կարևորագույն դրույթները:

Որինակ, ի՞նչպես հետադաշում կազմակերպել յերիտասար-
դության ուսումը, յելնելով տեղական պայմաններից, ի՞նչպես
ավելի լավ դասավորել յեղած ուժերը և նորերը ներգրավել, ի՞նչ-
պես բարձրացնել ակտիվի մակարդակը՝ յերիտասարդության
մասսաների ուսման, կրթության և դաստիարակության խնդիր-
ները լուծելու համար — այս բոլոր հարցերը բավարար չափով
չքննարկվեցին յեղույթ ունեցող վերոջ ընկերների կողմից:

Զեկուցման մեջ առաջադրվեց կոմյերիտիության ղեկավա-
րումը յերիտասարդության կրթության և դաստիարակության
խնդիրների մակարդակին բարձրացնելու անհրաժեշտության
դրույթը: Այս դրույթը, ամբողջ կոմյերիտիության հետադա-

վերակառուցման մեջ հիմնականներից մեկը հանդիսանալով, ինչ-
պես պետքն է քննարկվեց վիճաբանություն ժամանակ յելույթ
ունեցող առանձին ընկերների կողմից:

Մենք կհանդիպենք առանձին ընկերների քացահայտ չկամեց-
մանը՝ կատարելու համադրումարի վերոջումները յերիտասարդու-
թյան դաստիարակման ու կրթության մասին: Մեր կարծիքով
այդ չկամենալու հիմքը վերոջ ընկերների այն վնասակար սխալն
է, վերոք համոզված են, թե տնտեսական աշխատանքով զբաղվե-
լով նրանք անպայման կխրախուսվեն: Կակես, մտածում են
նրանք, զբաղվել միջնակարգ դպրոցով, վո՛չ վոք ել քեզ չի նկա-
տի, վո՛չ վոք ել չի խրախուսի այդ:

Բացարձակապես սխալ տեսակետ:

Յերիտասարդության կուլտուրայի բարձրացման համար, նրա
կրթության ու դաստիարակության համար կատարված բավ ու
ողտակար աշխատանքն ամենաշեղծ աջակցություն կգտնի մեր
կուսակցության կողմից:

Մենք կհանդիպենք վերոջ կազմակերպությունների չկամեց-
մանը՝ զբաղվելու յերիտասարդության կրթությամբ և դաստիա-
րակությամբ և այն պատճառով, վեր մենք տնտեսական աշխա-
տանքի մասնակցելու ավելի շատ փորձ ունենք, քան կուլտուրա-
կան, կրթական աշխատանքի փորձ: Յեվ դրա համար ել վոմանք
կկանգնեն ամենաթույլ դիմադրություն ճանապարհի վրա, կթա-
փառեն հին, ծանոթ, հայտնի ճանապարհով, կանեն այն, ինչի
արդեն սովոր են:

Մենք պետք է ամենայն անողորմությամբ հաղթահարենք այդ-
պիսի փորձերը, և մեր բոլոր կազմակերպությունները, մեր համ-
բողջ ակտիվը վճռաբար ուղղենք մեր յերիտասարդության ու-
սումն ու դաստիարակումը կազմակերպելու ճանապարհը:

ՀամԼԿՅԵՄ Կենտկոմի դեկլեցման մեջ շատ ուշադրություն է
դարձված յերիտասարդությանը դաստիարակելու մեթոդներին,
իսկ վոմանք, մեզ թվում է, չեն ուղում մտածել մեր յերկրի
յերիտասարդի դադափարական-քաղաքական և կուլտուրական
ձեւավորման այդ վճռական հարցի վրա:

Ակտիվի անձնական որինակի ուժը վճռում է յերիտասարդու-

թիւն կրթութեան և դաստիարակութեան գործը: Վորքան եւ այդ տխուր լինի, բայց մեզ մոտ յերբեմն այնպէս եւ ստացվում, վոր վորքան մեր կազմակերպութեաններէ մեջ առանձին ընկերներ ապելի մեծ ղեկավար դերք են գրավում, մենք նրանց մեջ այնքան ապելի հաճախ ենք նկատում անկազմակերպվածութիւն, շատախտութիւն, անկարգապահութիւն, իսկ յերբեմն եւ նաեւ անգրադիտութիւն:

Յերիտասարդութեան դաստիարակման մեջ մանրուքներ չեն լինում: Յերիտասարդութեանը դաստիարակելը — այդ «ընդհանրապէս և ամբողջութեամբ վերցրած, հիմնականում ճիշտ» ճառեր արտասանել չեն:

Մենք պետք ե մեր ակտիվից պահանջենք, վոր նա ճիշտ վարքի, կարգապահութեան և կազմակերպվածութեան անձնական որինակի ուժ ցույց տա: Յեթե վորոշ ընկերներ այդ չանեն, ապա անկախ մեր միութեան մեջ նրանց գրաված դերքից, Կենտրոնական կոմիտեն հարկադրված կլինի շատ խիստ միջոցի դիմել — փոխել այդ ընկերներին, վորպէս նոր պայմաններում աշխատելու համար անպետք ու անընդունակներ: (Ծափահարութիւններ):

Մեզ մոտ մարդիկ կան, վորոնք թեթևամտութեամբ են հիվանդ և չեն ցանկանում մտածել աշխատանքի վրա: Նրանց համար վորեւէ «պատասխանատու» վորոշման նախադիմ կազմելը ամենահարմար գործն է: Նստում են սեղանի առաջ, հինգ ընդամենը ամենահարմար գործն են վորոշման նախադիմ և կարծում են, վոր դա քրոնադատութեան յենթակա չեն և պետք ե ընդունի վոր միայն հիմնականում, այլև ամբողջութեամբ և լիովին: (Ծիծաղ):

Յես ցավում եմ, վոր մարդկոմների մի շարք քարտուղարներ չմանակցեցին նոր ծրագրի նախադիմ մշակման աշխատանքներին, նրանք կսովորեցին, թե ինչպէս պետք ե աշխատել փաստաթղթերի վրա: (Ծիծաղ: Ծափահարութիւններ):

Վտանդ կա, վոր կոմիտեի միութեան վերակառուցման գործնական աշխատանքը վորոշ ընկերներ կաշխատեն թաղել ծախհարութիւններ, ովացիաներ, վորոշույնների և լրացուցիչ բանաձևերի տակ: Յես համազումարի հատուկ ուշադրութիւնն եմ հրաժեքում այդ պարագայի վրա:

Կոմիտեի միութեան Կենտրոնական կոմիտեն ձեզանից վոր վո-

րէց վոր մի լրացուցիչ բանաձև չի պահանջում համազումարի վորոշումների առթիւ: Վոր միայն չի պահանջում, այլ արդեւում ե գրանք գրել և ընդունել: (Ծափահարութիւններ): Դրա համար եւ մենք նախորդ ազատում ենք ձեզ այդ աշխատանքից: (Ծափահարութիւններ): Մակայն մենք ձեզ պարտավորեցնում ենք զբաղվել սկզբնական կազմակերպութեամբ, նրա ամբողջ աշխատանքը վերակառուցել մեր համազումարի վորոշումների վորդով:

Մենք մտածում ենք համազումարի աշխատանքի վերջանալուց հետո Կենտրոնական կոմիտեի բոլոր ղեկավար աշխատողներին ուղարկել տեղերը, վորպէսզի ձեզ ողնեն կազմակերպելու համազումարի վորոշումների կատարումը: Ակտիվ ժողով կազմակերպելը ծանր ու դժվար բան ե: Դրա համար չենք ուղարկելու ընդունակներին: Մենք ուղարկում ենք տեղերում գործնական աշխատանք կազմակերպելու՝ համազումարի վորոշումները կատարելու համար: (Ծափահարութիւններ):

Մենք պետք ե վերանայենք մեր ամբողջ գործունեությունը, փոխենք սկզբնական կազմակերպություններն ու մեր ակտիվ աշխատանքը՝ յենկելով յերիտասարդութեան կրթութեան ու դաստիարակման խնդիրները: Յեթե մենք այդ չանենք, նշանակում ե, մենք վոչինչ չենք անի:

Մենք պետք ե վերջ տանք արելույանութեան առանձին տարրերին, վորոնք, դժբախտաբար, մեզ մոտ տեղ-տեղ կան: Վոր վոր ձեզանից չի պահանջում, վոր դուք և տեղին և անտեղի յերդվեք յեղած և ապագա վորոշումներով: Ո՞ւր ե պետք այդ: Վոր վորքի պետք չի այդ:

Փորձը ցույց ե տալիս, վոր յերբեմն վորոշումներով յերդվում են, վորպէսզի գրանք չկատարեն:

Յուրահատուկ արելույանութեան տարրերը մեզ մոտ կան: Յուրաքանչյուր տեղական կազմակերպութեան մեջ կգտնվեն այնպիսի պատրաստակամ հոտորներ, վորոնք գործը, աշխատանքը, անհրաժեշտ քննադատութիւնը ճշնում են նեղափոխել իրենց կոմիտեի տակա ղեկավարների յերբեմն անտեղի մեծարմամբ, նրանց քաջագործութիւնների և ծառայութիւնների փառաբանմամբ:

Յեթե արմատախիլ չանենք մեր մի շարք կազմակերպություն-

**ՀԱՍՆԿՅԵՄ X ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻ ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ ԸՆԿ. ԿՈՍԱՐԵՎԻ
ՀԱՍՆԿՅԵՄ ԿԵՆՏԿՈՍԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՈՒ
ՋԵԿՈՒՑՄԱՆ ԱՌԹԻՎ**

(Ընդունված միաձայն)

Լենինյան կոմյերիտմիության Համամիութենական համադու-
մարը սամբողջովին և լիովին հավանություն և տալիս ՀամԼԿՅԵՄ
Կենտկոմի քաղաքական գծին և գործնական աշխատանքին:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

I. ԽՍՀՄ-ում սոցիալիզմի հաղթանակը—ստալինյան դեկալարության հաղթանակն և	62
II. Լենինյան կոմյերիտմիության ու յերիտասարդության սոցիալիս-տական շինարարության մեջ	10
III. Յերիտասարդության խնդիրները սոցիալիստական հայրենիքի պաշտ-պանության գործում	27
IV. Յերիտասարդության ուսումնական գաստիտուցիայի համԼԿՅԵՄ աշ-խատանքի կենտրոնական խնդիրն և	41
ՊԱՅՔԱՐ ՅԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՅԵՎ ՈՒՍԱՆ ՀԱՄԱՐ ՅԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅԱՆ ԿՈՒՆՏՈՒՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՃՈՒՄԸ ՅԵՎ ԳԵՂԱՐ-ՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ	45
ՏԻՐԱՊԵՏԵԼ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿՈՒՆՏՈՒՐԱՅԻՆ	50
ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐԵԼ ՀԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆ ԹԵՈՐԻԱՆ	52
ՑԻՋԻԿԱԿԱՆ ԿՈՒՆՏՈՒՐԱՆ ՅԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅՈՒՆԸ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿԵ-ԼՈՒ ԿԱՐԵՎՈՐԱԳՈՒՅՆ ՈՂԱԿՆ Ե	54
ՅԵՐԵՔ ՄԱՍՆԱԿԻ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	57
V. Կազմակերպական աշխատանքի և յերիտասարդության գաստիա-րալության մեթոդների մասին	60
ԿԱԶՄԱԿԵՐԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԹԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ	61
ԱԶԱՏՎԵԼ ՇԱՂԱԿՐԱՏՆԵՐԻՑ	62
ԱԿՏԻՎԻՍՏԸ ՊԵՏՔ Ե ՏԻՐԱՊԵՏԻ ՂԵԿԱՎԱՐԵԼՈՒ ԱՐՎԵՍԻՆ	69
ՅԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅԱՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿԱՆ ՍԻ ՔԱՆԻ ՍԵՓՈՂՆԵՐԻ ՄԱ-ՍԻՆ	72
ՀամԼԿՅԵՄ X համագումարում կոմյերիտմիության Կենտկոմի հաշվետու գեկուցման առթիվ արտասանած յեզրափակման խոսքը	75
ՀԱՍՆԿՅԵՄ X ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻ ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ ԸՆԿ. ԿՈՍԱՐԵՎԻ ՀԱՍ-ԼԿՅԵՄ ԿԵՆՏԿՈՍԻ ՀԱՇՎԵՏՈՒ ՋԵԿՈՒՑՄԱՆ ԱՌԹԻՎ	88
	94

Թարգմ. Հ. Թուրքյան, խմբ. Տ. Նորունի,
տեխն. խմբ. Ս. Նաչատրյան, սրբագրել է Ա. Աբովյան

Գլավլիտի լիազոր C-1072, հրատ. № 376

պատվեր № 182, տիրաժ 10.000, ինդեքս $\frac{\text{П-84}}{\text{PK}}$

Հանձնված է արտադրության 19/V 1936 թ.
ստորագրված է տպագրության 31/V 1936 թ.

ԳԻՆԸ 70 Կ.

Հայկուստրաի սպարան, Յենվան, Ալլահվերդյան № 27

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0195543

86 н.

180

А. КОСАРЕВ

ОТЧЕТ ЦК ВЛКСМ
X ВСЕСОЮЗНОМУ СЪЕЗДУ
ЛЕНИНСКОГО КОМСОМОЛА

Армпартиздат, Эривань